

Biel
my 217803
III

Lecznica bracka przeciwgruźlica w Wodzisławiu.

SPRAWOZDANIE
SPÓŁKI BRACKIEJ
W TARNOWSKICH GÓRACH
ZA ROK
1927.

217803
1927

III
—

Sprawozdanie Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach za rok 1927.

Sprawozdanie Spółki Brackiej za rok 1927 zachowuje na ogół formę i układ sprawozdań z lat ubiegłych z tem jednakże, że jest wzbogacone o specjalny dział wykresowy, poza wykresami w tekście. Dział ten obrazuje w 8 rycinach najważniejsze dane porównawcze co do pensyj, składek i zarobków w dwóch innych instytucjach ubezpieczenia górniczego na Górnym Śląsku — Bractwo Pszczyńskie i Bractwo Gliwickie — przeciwstawia dalej kształtowanie się pensyj brackich kształtowaniu się wskaźnika drożyznianego, zarobków, składek i cen węgla, w końcu daje graficzny pogląd na ruch członków Kasy Pensyjnej, pensionistów brackich i kapitału rezerwowego Kasy Pensyjnej i to od roku 1908 począwszy.

Sprawozdanie sanitarne, które według zapowiedzi w sprawozdaniu za rok 1926 wyjść miało razem z niniejszą pracą, nie jest jeszcze wykończone, wobec czego wydane zostanie osobno.

Tarnowskie Góry, w grudniu 1928 r.

Zarząd Administracja
Spółki Brackiej

(—) Ciszewski
przewodniczący.

(—) Dr. Potyka
dyrektor.

X 108513
217803 117

5100

Górnosłański Związek
Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Z. Z.
w Katowicach.
Biblioteka

167-XVIII

Treść.

A. Tekst.	strona
Słowo wstępne	3
I. Organizacja i Administracja Spółki Brackiej	5
II. Stan rokowań z Rządem Niemieckim w sprawie przelania rezerw i podziału majątku dawniejszego O. S. K. V. oraz ustosunkowania do bractw niemieckich	12
III. Składki i świadczenia	13
IV. Lecznictwo	16
V. Zakłady brackie i ich załogi	30
VI. Ubezpieczenie na wypadek choroby (Kasa Chorych)	33
VII. Ubezpieczenie pensyjne (Kasa Pensyjna)	42
VIII. Sprawozdanie kasowe Kasy Chorych	51
IX. „ „ Kasy Pensyjnej	57
X. Przegląd majątku Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej za rok 1927	62
B. Tabele.	
I. Majątek dawniejszego O. S. K. V. (przed podziałem)	
II. Uprawnieni i nieuprawnieni członkowie aktywni Kasy Pensyjnej	
III. Uprawnione i nieuprawnione członkinie aktywne Kasy Pensyjnej	
IV. Inwalidzi	
V. Inwalidki	
VI. Inwalidzi i inwalidki mniejszego prawa	
VII. Wdowy	
VIII. Wdowy mniejszego prawa	
IX. Pólsieroty	
X. Pełnosieroty	
C. Wykresy.	
Ryc. 1 Pensje w Spółce Brackiej, Bractwie Pszczyńskim i Bractwie Gliwickiem	
Ryc. 2 Wskaźnik drożyzniany, zarobki, składki brackie i świadczenia Kasy Pensyjnej	
Ryc. 3 Składki pensyjne w Spółce Brackiej, Bractwie Pszczyńskim i Bractwie Gliwickiem	
Ryc. 4 Stosunek składek brackich do zarobku rębacza	
Ryc. 5 Obciążenie przemysłu węglowego składkami brackimi	
Ryc. 6 Ruch członków i ubezpieczonych w Kasie Pensyjnej	
Ryc. 7 Ruch pensjonistów Kasy Pensyjnej	
Ryc. 8 Ruch kapitału rezerwowego.	

Słowo wstępne.

Rok 1927 rozpoczął się dla Spółki Brackiej dosyć niepomyślnie. Stosunkowo dobra konjunktura w śląskim górnictwie węglowym, wytworzona w drugiej połowie roku 1926 przez strejk angielski, uległa z końcem tego roku, po zlikwidowaniu strejku, znów pogorszeniu. Produkcja węgla, osiągnawszy w miesiącach letnich i jesiennych roku 1926 cyfry maksymalne, zaczęła spadać i zbliżać się do poziomu przedstrejkowego. Z zmniejszeniem produkcji ulegały załogi zakładów brackich ponownym znacznym redukcjom, w następstwie czego zmniejszała się ilość czynnych członków obu kas brackich. Z drugiej strony wzrastała liczba inwalidów i wdów brackich, wzrastała pozatem drożyzna, która w końcu czerwca 1927 r. z wskaźnikiem drożyznianym 205,29 zł osiągnęła swój punkt kulminacyjny. Wobec takiego stanu rzeczy należało świadczenia obu kas brackich podwyższyć, co nie mogło nastąpić bez odpowiedniego podwyższenia składek. Mimo to nie udało się, conajmniej w Kasie Pensyjnej, większy rozchód wyrównać powiększonym dochodem i budżet Kasy Pensyjnej zamknął się z znacznym, bo wynoszącym 1 390 771,27 zł, deficytem, podczas gdy zamknięcie roku 1927 w Kasie Chorych wykazało nadwyżkę w wysokości 486 136,94 zł, tak że w całości rok 1927 zamknął się deficytem w wysokości 904 634,33 zł.

Ruch członków Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej z jednej strony, pensjonistów z drugiej strony przedstawia się w następujących liczbach z początku i końca roku sprawozdawczego:

	członków Kasy Chorych	członków Kasy Pensyjnej	inwalidów	wdów	sierot
1 I 1927 r. . . .	99 365	86 464	18 825	15 410	15 252
1 XII 1927 r. . . .	90 399	79 271	20 003	15 830	14 380

Przegląd majątku należącego do niepodzielonej masy majątkowej dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein a znajdującego się w zarządzeniu przez Spółkę Bracką jest uwidoczniony w tabeli I. Łączna wartość tego majątku obliczona w frankach złotych wynosiła pod koniec roku 1927 15 707 474,44.

Liczba osób uprawnionych do leczenia na koszt Spółki Brackiej wynosiła według liczenia w dniu przełomowym 1-go maja 1927 r. 337 180.

Mimo niepomyślnego położenia finansowego Spółki Brackiej, zmuszającego Zarząd i Administrację do jaknajdalej posuniętej oszczędności, nie zaniedbano w niczem obowiązku konserwacji majątku nieruchomego i ruchomego.

Prawie we wszystkich lecznicach wykonano obszerniejsze prace malarskie. Budynki lecznicy w Siemianowicach poddano po ostatecznem rozstrzygnięciu na korzyść Spółki Brackiej procesu górniczego gruntownemu remontowi. Przestarzałe urządzenie telefoniczne tejże lecznicy zastąpiono zupełnie nowoczesnem urządzeniem. W lecznicy katowickiej nadbudowano III piętro oraz hall i taras jako IV piętro. Równocześnie zainstalowano tu jednolite ogrzewanie ciepłą wodą, nowoczesne urządzenie świetlne oraz dźwig osobowy. W lecznicy w Orzeszu nadbudowano jedno piętro nad budynkiem gospodarczym, we Wodzisławiu rozbudowano kotłownię, w innych lecznicach przebudowano względnie naprawiono ogrzewanie centralne i inne urządzenia (wodociągowe, sanitarne i t. p.). Instrumentarium chirurgiczne skompletowano i sprowadzono w miarę kredytów drogie ale pierwszorzędne instrumenty ze stali nierdzewiejącej, zastępując stare zużyte przyrządy lecznicze najlepszymi aparatami nowoczesnej techniki lekarskiej.

Dla przewozu chorych zakupiono do dwóch już istniejących sanitarek jedną dalszą typu „Renault“.

I. Organizacja i Administracja Spółki Brackiej.

1. Walne Zebranie,

które odbyło się 15 stycznia 1927 r., zmieniło statut z dnia 28 lutego 1925 r. w różnych punktach.

Zmiany te zestawiono w II dodatku.

Pozatem dokonano na Walnem Zebraniu uzupełniających wyborów do Zarządu.

2. Zarząd.

W skład Zarządu wchodził w roku 1927 następujący członkowie:

reprezen- tujący	A. Członkowie zwyczajni:	B. Pierwsi zastępcy:	C. Drudzy zastępcy:
a) Rząd	inżynier Włodzimierz Hana- siewicz, naczelnik Okręgo- wego Urzędu Górniczego w Tarnowskich Górach		
b) posia- dający za- kładów	1. generalny dyrektor Aleksan- der Ciszewski, Welnowiec, przewodniczący, 2. dyrektor Dr. Julian Zagó- rowski, Król. Huta, pierwszy zastępca przewodniczącego, 3. starszy dyrektor górniczy Fryderyk Jüngst. Załęże, drugi zastępca przewodni- czącego, 4. naddyrektor kopalń Robert Sznepka, Siemianowice, 5. naddyrektor kopalń Brunon Buzek, Świętochłowice,	dyrektor Antoni Kamiński, Strzybnica, dyrektor górniczy Bronisław Pietrzykowski, Ruda, dyr. górniczy Jerzy Jüngels, Chebzie, dyrektor górniczy Maurycy Edelmann, Katowice, dyr. górniczy Dr. Jan Ploch, Katowice,	dyrektor górniczy Tadeusz Stadnikiewicz, Katowice- Dąb, dyrektor górniczy Stanisław Kontkiewicz, Tarn. Góry, dyrektor górniczy Adolf Miksch, Łagiewniki, dyrektor górniczy Józef Ur- banowicz, Czerwionka, dyrektor górniczy Dr. Józef Gorol, Chebzie,
c) człon- ków	1. starszy bracki Karol Szymik, Niedobczyce, 2. starszy bracki Józef Mular- czyk, Kamień, 3. starszy bracki Jan Poloczek, Załęska Hąda, 4. starszy bracki Karol Wilk, Bielszowice, 5. starszy bracki Stanisław Musiański, Kochłowice.	starszy bracki Franciszek Motyka, kopalnia Szarloty, starszy bracki Leopold Dzia- dek, Łagiewniki, starszy bracki Franciszek Orzeł, Mała Dąbrówka, starszy bracki Teodor Sto- larczyk, Ligota Pszczyńska, starszy bracki Piotr Achte- lik, Bogucice.	starszy bracki Jan Urbanek, Pszów, starszy bracki Paweł Ligoń, Królewska Huta, starszy bracki Franciszek Woźniczka, Orzegów, starszy bracki Piotr Majow- ski, Królewska Huta, starszy bracki Franciszek Nawrat, Chorzów.

Z powyżej wymienionych członków Zarządu Spółki Brackiej wystąpili w roku sprawozdawczym:

I. Pierwsi zastępcy:

- a) dyrektor Antoni Kamiński, Strzybnica, wskutek ustąpienia z stanowiska służbowego,
- b) starszy bracki Franciszek Orzeł, Mała Dąbrówka, wskutek wystąpienia z zatrudnienia, uzasadniającego jego wybieralność.

II. Drudzy zastępcy:

Starszy bracki Nawrat wskutek upływu czasokresu wyborczego.

Zarząd w roku 1927 odbył 11 posiedzeń. Komisje personalna i gospodarcza zebrały się 11 razy.

Na posiedzeniach załatwiono sprawy ustalenia świadczeń i składek, zarządzania majątkiem, uregulowania opieki lekarskiej, ustalenia obwodów członkowskich, sprawy wyborów starszych brackich, kwestje personalne.

3. Główna Administracja w Tarnowskich Górach.

Zatrudnieni byli w Administracji Głównej w dniu 31 grudnia 1927 r.:

A. Personel biurowy.

B. Inny personel.

Oddział	dyrektor	nadinszynter	inspektorowie	nadrewizor	aptekarz	technolog	kierownicy biur	rendant	kontroler kasy	nadsekretarze	sekretarze	urzędniczki	asystenci	pomocnicy biurowi	pomocniczki biurowe	uczniowie	razem	budowniczy	malarze	warsztat ślusarski	szwalnia	szewcy i rymarz	stolarz	kontrolerzy chorych	kontroler kuchni	drukarnia	introligatornia	zestawiacze akt	woźni	obsługa telefonu	szofer	portier	palacz	stróż	śługa domowy	razem	
Dyrekcja	1																1																				
Oddział Kasy Chorych			1	1						6	6			1	7	5	2	29																			
„ „ Pensyjnej			1				2			6	15			6	24	13	1	68																			
„ „ przyjęcia							1			7	5			1	14	3	31																				
„ „ pomocy położowej										7	2			2	1	1	6																				
„ „ kontroli składek			1				1			7	3			8	5	1	26																				
„ „ rachunkowy										8	3			7	2	2	22																				
„ „ personalny										2							2																				
Kasa								1	1	1	1			1	5	1	11																				
Biuro rewizyjne				1						1	1			1	4		7																				
Oddział budowlany		1				1	1			1	1			1	1	1	8																				
„ „ gospodarczy											4				4		8																				
Główna kancelaria i ekspedycja										1	1	1		3	7	13																					
Registratury							1				5		4	19	3	6	38																				
Warsztaty pp.																		1	—	9	14	3	1	6	1	7	4	3	2	2	2	1	1	1	1	59	
razem	1	1	3	1	1	1	6	1	1	10	46	1	15	98	40	14	270	1	—	9	14	3	1	6	1	7	4	3	2	2	2	1	1	1	1	59	
w dniu 31 XII 1926 r.																	271																			81	

Ogółem w roku 1926 352

„ „ „ 1927 329

W roku sprawozdawczym wystąpił ze służby brackiej na własne życzenie sekretarz Zielonka. Emerytowana została urzędniczka Foicikówna. Zwolniono ze służby brackiej kierownika biura Wolnego.

Po wystąpieniu dyrektora Czapli ze służby brackiej ustanowił Zarząd dyrektorem Spółki Brackiej Dr. Potykę, byłego starostę powiatu świętochłowickiego, przyjętego 15 września 1927 r. w charakterze wicedyrektora.

Jako nadrewizora przyjęto w kwietniu 1927 r. inżyniera Czesława Narkiewicza.

Dzienniki 12 rejestratur wykazują:

wpływów 307 788
przeciętnie na dzień roboczy 1 026

Z tych wpływów dotyczyło:

wykazów badań członków, nowo przyjętych do Kasy Pensyjnej 4 256
metryk urodzenia członków, nowo przyjętych do Kasy Pensyjnej 4 256
wniosków o ponowne przyjęcie byłych członków do Kasy Pensyjnej 2 011
wykazów osób przejętych z innych kas brackich 714
wniosków osób przekazanych do innych kas brackich 3 426
spisów, dot. zmian zaszłych w stanie rodziny czynnych członków Kasy Pensyjnej 282
wniosków o płacenie uznaniówek 2 172
„ „ o zwrot składek 177
doniesień o ponownem przyjęciu członków do leczenia 621
„ „ o zwolnieniu osób niewyleczonych 58
przekazów do klinik dentystycznych i dentystów 524
wniosków o umieszczenie w letniskach:
a) członków Kasy Chorych 723
b) żon członków 39
c) dzieci członków 871

do przeniesienia 21 156

	z przeniesienia	21 156
wdrożenia leczenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych		390
wniosków o udzielenie leczenia szpitalnego osobom z rodziny członków: żon		2 166
dzieci		1 636
wniosków o udzielenie leczenia szpitalnego pensjonistów		1 189
spóźnionych zgłoszeń do kuracji		53
udzielania pomocy położowej dla nieubezpieczonych osób z rodziny członków Kasy Chorych		9 869
udzielania pomocy położowej dla członkin		61
poświadczeń położnic na karmienie		19 738
wniosków o leczenie osób umysłowo chorych		45
pośmiertnego		524
udzielania pogrzebowego dla żon i dzieci (388 + 2303)		2 691
jednorazowych nadzwyczajnych wsparć z Kasy Chorych		794
wsparc kąpielowych		6
doniesień o poszkodowaniu kasy z winy członka (§ 33)		758
przyznania pensji inwalidzkiej		3 497
„ „ wdowiej		1 559
„ zasiłku sierocego		1 200
udzielania różnych bieżących wsparć z Kasy Pensyjnej		250
„ jednorazowych nadzwyczajnych wsparć z Kasy Pensyjnej		236
przyznania pogrzebowego dla inwalidów		830
„ „ „ wdów i żon inwalidów		709
„ „ „ sierot i dzieci inwalidów		140
różnych zapomóg względnie wsparć		257
odprawy wdów wskutek ponownego zamążpójścia		114
wstrzymania pensji inwalidzkiej		86
„ „ wdowiej		1
„ różnych bieżących nadzwyczajnych wsparć		70
podwyższenia względnie obniżenia pensji inwalidzkiej		130
„ „ „ „ wdowiej		22
„ „ „ „ zasiłku sierocego		17
odmówienia pensji inwalidzkiej		833
„ „ wdowiej		51
„ zasiłku sierocego		33
„ różnych bieżących nadzwyczajnych wsparć z Kasy Pensyjnej		133
„ jednorazowych wsparć z Kasy Pensyjnej		420
„ różnych wsparć		3
odwołań do Brackiego Sądu Rozjemczego		1 262
„ przeciwko rozstrzygnięciu administracji odnośnie		
do świadczeń Kasy Pensyjnej		39
„ „ „ „ Chorych		31
„ „ „ „ innych praw lub obowiązków wobec Kasy Pensyjnej		159
zażaleń do Wyższego Urzędu Górniczego		262
rekursów do Ministerstwa dla Przemysłu i Handlu		31
procesów przy sądach zwyczajnych względnie administracyjnych		47
rozliczeń z rachmistrzami zakładów, z lecznicami i różnych spraw kasowości i rachunkowości		15 482
korrespondencji wydziału budowlanego i maszynowego		11 953
„ odnośnie administracji i ustroju Spółki Brackiej, personalji, nieruchomości, inwentarza, gospodarki materiałami, żywności, opieki społecznej, majątku, po- życzek, statystyki i t. d.		33 565
różnej korespondencji, dekretów urzędowych, dochodzeń, reprodukcji w sprawach człon- kowskich, opieki chorych i inwalidzkich		174 316
	razem	307 788

Oprócz tego wpłynęło:

dowodów kasowych	12 275
„ kontowych	4 261
„ rozliczeń	28 293
świadczeń życia pensjonistów	55 931
obliczeń, dotyczących statutowego odszkodowania starszych brackich	430
rachunków za wyłożone portorjum starszych brackich	214
rachunków aptekarzy	1 010
list składkowych	457
ustaleń diet w lecznicach, wykazów dochodu, rozchodu i spożycia wiktów	5 464
kartek zamówień	3 000
wykazów chorych członków Kasy Chorych	85 298
„ „ osób z rodzin i pensjonistów (102 875 + 39 277)	142 152
kart statystycznych osób leczonych w lecznicach na gruźlicę wzgl. choroby weneryczne	1 965
zawezwań akuserek o pomoc lekarską do porodu	1 961
razem	342 711

Ogólna liczba wpływów wynosiła 650 499
t. j. przeciętnie na dzień roboczy 2 168

Ilość akt wynosiła

akt ręcznych	14 600
tomów	7 200
akt personalnych członków	198 000
podręcznych akt personalnych członków	7 700
akt personalnych wsparciobiorców	75 300
podręcznych akt personalnych wsparciobiorców	70 600
razem	373 400

W roku 1927 koszty administracyjne wynosiły

w stosunku do dochodów Kasy Chorych	7,15 %
„ „ „ „ Kasy Pensyjnej	5,25 %
„ „ „ wydatków Kasy Chorych	7,42 %
„ „ „ „ Kasy Pensyjnej	4,88 %

4. Starsi braccy.

Wskutek redukcji załogi rozwiązano jeden obwód bracki na kopalni Hrabina Laura. W końcu roku pozostało 109 obwodów starszych brackich.

Zmiany na stanowiskach starszych brackich nastąpiły
z powodu

a) złożenia urzędu	
kopalnia Jerzy I	maszynista Orzeł
b) rozwiązania obwodu	
kopalnia Hrabina Laura III	rębacz Smółka

Na starszych brackich zostali wybrani:

w obwodzie kopalnia Florentyna III	kowal Pawełek
„ „ „ Kleofas II	dozorca Tauszke
„ „ „ Matylda I	wydawca materiału wybuchowego Jajszczok.

Odszkodowanie starszych brackich za ich czynności wynosiło 13 groszy miesięcznie za każdego członka i pensjonistę danego obwodu.

5. Wydział do badania rachunkowości Spółki Brackiej.

Badanie i odbiór rachunku rocznego należy do wybieranego przez Walne Zebranie Wydziału dla zbadania i przyjęcia rachunków rocznych.

Do niego należeli panowie

dyrektor górniczy Kolbe, kopalnia Jerzy
" " Riedel, Kamień
starszy bracki Kuc, Kokociniec
" " Jonas, Królewska Huta

6. Wydział Administracyjny.

Rozstrzygnięcie wniosków o spensjonowanie i ustalenie wysokości świadczeń gotówkowych z Kasy Pensyjnej oraz sprzeciwów przeciwko orzeczeniom Administracji należy do Wydziału Administracyjnego, w skład którego wchodził panowie:

1. Dyrektor górniczy Kolbe, Mała Dąbrówka,
2. " " Lebieczik, Katowice,
3. " " Pietrzykowski, Ruda,
4. " " Rowiński, Królewska Huta,
5. " " Urbanowicz, Czerwionka,
6. generalny dyrektor Noakowski, Tarnowskie Góry,
7. starszy bracki Dziadek, Łagiewniki,
8. " " Kulik, Królewska Huta,
9. " " Mularczyk, Kamień,
10. " " Orzeł, Mała Dąbrówka,
11. " " Tomas, Rydułtowy,
12. " " Wilk, Bielszowice.

W roku sprawozdawczym Wydział Administracyjny rozpatrzył na 8 posiedzeniach 9119 spraw i załatwił je w następujący sposób

	zatwierdził	odmówił	odebrał	zmienił
A. wniosków o ustalenie względnie udzielenie				
pensji inwalidzkiej	3 497	833	86	130
" wdowiej	1 559	51	1	22
zasiłku sierociego	1 200	33	1	17
bieżącego nadzwyczajnego wsparcia z Kasy Pensyjnej	250	133	70	~
jednorazowego wsparcia gotówkowego z Kasy Pensyjnej				
włącznie pozostawienia niesłusznie wypłaconych świadczeń	236	420	~	~
jednorazowego wsparcia gotówkowego z Kasy Chorych				
(udzielenia wyższego wsparcia aniżeli Administracja z reguły				
udziela)	76	14	~	~
innych wsparć	257	3	~	~
B. protestów przeciw rozstrzygnięciom Administracji (dot. pretensji				
do świadczeń z Kasy Pensyjnej)	~	39	~	~
pretensji do świadczeń z Kasy Chorych	~	31	~	1
innych praw i obowiązków wobec Kasy Pensyjnej	~	159	~	~

7. Bracki Sąd Rozjemczy.

Instancją rozjemczą dla odwołań, wniesionych przeciw orzeczeniom Wydziału Administracyjnego, jest Bracki Sąd Rozjemczy, utworzony dla okręgu Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach rozporządzeniem pana Ministra dla Przemysłu i Handlu z dnia 15 marca 1923 r.

Przewodniczącym sądu został mianowany pan Dr. Adam Benisz.

Funkcje ławników Brackiego Sądu Rozjemczego wykonywali panowie:

1. inspektor górniczy Wiktor Tomaszewski, Katowice-Załęże
2. dyrektor " Oton Szweidnitz, Michałkowice
3. nadinspektor " Emil Stephan, Siemianowice,

4. dyrektor górniczy S. Kirszniok, Wełnowiec,
5. nadinżynier „ Jerzy Fryda, Mysłowice,
6. dyrektor „ Stanisław Kontkiewicz, Tarnowskie Góry,
7. starszy bracki Franciszek Szreter, Szarlej,
8. „ „ Piotr Achtelek, Katowice-Bogucice,
9. „ „ Jan Wollnik, Katowice-Załęże,
10. „ „ Jakób Kuc, Kokoćiniec,
11. „ „ Ludwik Kamiński, Łagiewniki.

Bracki Sąd Rozjemczy w roku 1927 rozpatrywał:

skarg dotyczących	pensji inwa- lidzkiej	pensji wdowiej	zasiłku sier- cego	pogrze- bowego	odprawy wdowiej	przyna- leżności wzgl. składko- wania do Kasy Pensyj- nej	ubezpie- czenia na wy- padek choroby	ubezpie- czenia brackie- go wogóle
	pełnego wzgl. mniej- szego prawa							
z lat poprzednich dot. odmówienia wzgl. wygaśnięcia pretensji	340	45	6	1	1	47	25	465
z roku 1927 „ „ „ „ „	220	35	4	—	—	53	24	336
z lat poprzednich dot. obliczenia względnie czasowego ograniczenia pretensji . .	581	164	65	—	8	—	—	818
z roku 1927 „ „ „ „ „	370	69	17	1	4	—	—	461
razem skarg	1 511	313	92	2	13	100	49	2 080
Z tych spraw załatwiono w roku 1927 orzeczeniem wstępnym przewodni- czącego Sądu Rozjemczego na korzyść wnioskodawcy	3	1	—	—	—	—	—	4
na korzyść Spółki Brackiej	208	50	5	1	2	13	7	286
orzeczeniem Brackiego Sądu Rozjemczego na korzyść wnioskodawcy	1	—	—	—	—	4	3	8
na korzyść Spółki Brackiej	78	7	1	—	2	6	4	98
przez zniesienie odwołanej decyzji	168	9	1	—	1	—	—	179
przez cofnięcie odwołania	260	76	34	—	—	1	1	372
przez ugodę względnie w inny sposób	20	3	—	—	—	1	1	25
ogólna liczba załatwionych odwołań	738	146	41	1	5	25	16	972
Spraw niezłatwionych pozostało więc na końcu roku 1927	773	167	51	1	8	75	33	1 108

Bracki Sąd Rozjemczy odbył w roku sprawozdawczym 11 posiedzeń, na których rozpatrywał 183 sprawy; orzeczeń wstępnych wydano ogółem 704. Przeciwko 166 orzeczeniom wstępnym powodowie wnieśli o ustną rozprawę, zaś Spółka Bracka wniosła o ustną rozprawę w 18 na jej niekorzyść rozstrzygniętych sprawach. Co do wszystkich innych wypadków nie było wiadomem w końcu roku, czy orzeczenia wstępne uzyskały prawomocność.

Bracki Sąd Rozjemczy przesłał Spółce Brackiej 24 wniosków pensjonistów względnie członków, którzy zwrócili się do niego przed udzieleniem orzeczenia, zawierającego pouczenie prawne.

Wyższy Bracki Sąd Rozjemczy przewidziany ustawą jako instancja rewizyjna nie został jeszcze utworzony.

Zaległych spraw rewizyjnych jest 213.

8. Wyższy Urząd Górniczy.

Przeciwko decyzjom organów Spółki Brackiej, od których odwołanie do Brackiego Sądu Rozjemczego nie jest dopuszczalne, można wnieść zażalenie, z wykluczeniem drogi sądowej, do Wyższego Urzędu Górniczego, w dalszej instancji do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W szczególności odnosi się to do decyzji w sprawach świadczeń, których ustalenie względnie udzielenie podlega kompetencji jednego z organów Spółki Brackiej, jak n. p. nadzwyczajne zapomogi, leczenie zębów, pomoc dla osób z rodzin i t. p., ustalenie kar porządkowych, dalej przeciwko decyzjom Zarządu co do ważności wyboru starszego brackiego, nareszcie co do działalności Zarządu w ogólności.

Wyższy Urząd Górniczy rozpatrywał w roku 1927 tego rodzaju zażaleń przeciwko Spółce Brackiej a dotyczących

	wsparcia z Kasy Pensyjnej	wsparcia z Kasy Chorych	kar i innych spraw	ogółem spraw
wniesionych w latach poprzednich	62	4	1	67
„ w roku sprawozdawczym	239	8	15	262
razem	301	12	16	329
Z tych uznano				
za uzasadnione	11	4	—	15
za nieuzasadnione	207	4	11	222
Przed rozpatrywaniem przez Wyższy Urząd Górniczy załatwiono				
przez cofnięcie	2	—	—	2
przez oddanie wedle właściwości do innej instancji	7	—	—	7
w inny sposób	8	—	3	11
Spraw wogóle załatwiono	235	8	14	257
Niezałatwionych pozostało	66	4	2	72

Przeciw decyzji Wyższego Urzędu Górniczego rekurs do Ministra dla Przemysłu i Handlu został założony w roku sprawozdawczym w 31 wypadkach. Z pomiędzy rekursów w roku 1927 zostało rozstrzygniętych 15 na korzyść Spółki Brackiej a 2 na korzyść żalącego się. Niezałatwionych pozostało 14.

9. Przegląd sporów prawnych.

Sporów prawnych, dotyczących bezpośrednich praw i obowiązków Spółki Brackiej w roku 1927 było:

	przed sądami ubezpie- czenio- wymi	przed sądami zwyczajnymi w sprawach dotyczących						przed sądami admini- stracyj- nymi	przed wydzia- łami rozjem- czymi
		wyna- grodze- nia szkód	umów służbo- wych	dostaw	odsetek hipo- tecznych	innych spraw	razem		
rozpoczętych w latach poprze- dnich									
przez Spółkę Bracką	2	7	—	1	3	—	11	3	—
przeciwko Spółce Brackiej	7	1	1	—	1	—	3	—	—
nowo wniesionych									
przez Spółkę Bracką	—	14	1	1	11	—	27	3	—
przeciwko Spółce Brackiej	4	4	4	1	—	5	14	—	—
razem więc	13	26	6	3	15	5	55	6	—
Z tych spraw załatwiono									
na korzyść Spółki Brackiej	6	11	1	—	—	4	16	1	—
na niekorzyść Spółki Brackiej	1	2	1	1	2	—	6	—	—
przez ugodę	—	2	—	—	—	—	2	—	—
razem	7	15	2	1	2	4	24	1	—
Niezałatwionych pozostało	6	11	4	2	13	1	31	5	—
pomiędzy niemi skarg Spółki Brackiej	1	7	—	1	13	—	21	5	—

Spraw spornych dotyczących Oberschlesischer Knappschaftsverein w roku 1927 było:

	przed sądami ubezpie- czenio- wymi	przed sądami zwyczajnymi w sprawach dotyczących					przed sądami admini- stracyj- nymi	
		uszkó- dzeń górn- iczych	wyna- grodze- nia szkód	umów służbo- wych	dostaw	waloryz. hipotek	razem	
rozpoczętych w latach poprzednich								
przez Spółkę Bracką	—	4	—	—	—	2	6	—
przeciwko Spółce Brackiej	—	—	—	2	—	3	5	—
nowo wniesionych								
przez Spółkę Bracką	—	—	—	—	—	2	2	—
przeciwko Spółce Brackiej	—	—	—	—	—	1	1	—
razem	—	4	—	2	—	8	14	—
Z tych spraw załatwiono								
na korzyść Spółki Brackiej	—	1	—	—	—	2	3	—
na niekorzyść Spółki Brackiej	—	—	—	1	—	—	1	—
razem	—	1	—	1	—	2	4	—
Niezałatwionych pozostało	—	3	—	1	—	6	10	—
pomiędzy niemi skarg Spółki Brackiej	—	3	—	—	—	4	7	—

II. Stan rokowań z Rządem Niemieckim w sprawie przelania rezerw na podstawie art. 312 Traktatu Wersalskiego, podziału majątku dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein oraz ustosunkowania do niemieckich bractw górniczych.

Rozpoczęte w październiku 1926 r. narady pomiędzy Rządem Polskim i Rządem Rzeszy, mające na celu ustosunkowanie całokształtu ubezpieczeń społecznych między obydwojma państwami oraz przelanie rezerw dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein na Polskę po myśli art. 312 Traktatu Wersalskiego, w ciągu roku sprawozdawczego były dalej kontynuowane. W naradach brali udział przedstawiciele Zarządu i Administracji Spółki Brackiej.

Podczas gdy w sprawie wzajemności w dziedzinie ubezpieczenia społecznego pod koniec 1927 r. doszło między stronami do pewnego porozumienia, rokowania w sprawach podziału majątku i przelania rezerw do końca roku sprawozdawczego nie dały żadnego pozytywnego wyniku.

W sprawozdaniach z ubiegłych lat ogłosiliśmy „Zestawienie niepodzielonego jeszcze majątku dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein“. Z powodu ukończenia niektórych procesów tudzież wskutek ponownego ustalenia zwaloryzowanej wartości niektórych przedmiotów wartościowych oraz doliczenia odsetek, majątek ten doznał podwyżki. W „tabeli I“ do niniejszego sprawozdania uwidoczniliśmy wysokość majątku pod koniec roku sprawozdawczego. Kwoty zapodane n. p. pod „pożyczki w Niemczech“ ulegną jeszcze zmianie, gdyż przyjęto w zestawieniu jako wartość zwaloryzowaną 12,5% od nominalnej wartości pożyczki, podczas gdy w rzeczywistości stopień waloryzacji powinien być wyższy.

Brak umowy międzypaństwowej, regulującej prawo do świadczeń brackich w razie zamieszkania w drugim państwie oraz zabezpieczającej ubezpieczonym utrzymanie nabytych praw do świadczeń w bractwie drugiego państwa, daje się coraz to więcej we znaki. Liczba pensjonistów brackich, którym zobowiązane bractwa nie wypłacają pensji, wzrosła do kilku tysięcy osób. Spółka Bracka wypłaca nadal pensjonistom Bezirksknappschaft w Gliwicach, zamieszkującym w Polsce, świadczenia we wysokości świadczeń, jakie przysługiwałyby im, gdyby byli uprawnieni wobec Spółki Brackiej, odwrotnie czyni to Bezirksknappschaft w Gliwicach u pensjonistów Spółki Brackiej, zamieszkujących w Niemczech, przeliczając od Spółki Brackiej przysługujące świadczenia na marki niemieckie. Oprócz tych świadczeń wypłaca Spółka Bracka również udziały w pensjach przysługujących uprawnionym od innych niemieckich bractw górniczych z poza Górnego Śląska we wszystkich tych wypadkach, w których uprawniony był częściowo też ubezpieczony w Spółce Brackiej lub w dawniejszym Oberschlesischer Knappschaftsverein. Niemieckie bractwa stosują w tych wypadkach przepisy ustawowe o spoczywaniu świadczeń i dotychczas ich nie wypłacają. Dodać trzeba, że ponadto zamieszkuje na terenie Województwa Śląskiego jeszcze kilkuset dalszych pensjonistów, mających prawo do pensji tylko wobec bractw niemieckich z poza Górnego Śląska. Tym osobom wypłaca na razie Skarb Śląski zapomogę w miejsce wstrzymanych im świadczeń brackich.

W celu utrzymywania nabytych praw po wystąpieniu z bractwa w drugim państwie na mocy umowy, zawartej już w roku 1925 z Reichsknappschaftsverein w Charlottenburg, przedłużono termin płatności uznaniówek aż do uregulowania tej kwestji drogą umowy międzypaństwowej.

Począwszy od 15 stycznia roku sprawozdawczego udzielają tak Spółka Bracka jakoteż Bezirksknappschaft w Gliwicach opieki lekarskiej wszystkim ubezpieczonym i pensjonistom oraz osobom z ich rodzin, zamieszkującym w drugim państwie na rachunek zobowiązanego bractwa. Wydatki z tego tytułu są miesięcznie rozliczane. Umowę przedmiotową, którą zawarto pod koniec roku 1926, zatwierdziły zarządy obydwóch bractw w początku roku sprawozdawczego.

III. Składki i świadczenia.

Zestawienie składek i świadczeń, obowiązujących od 1 stycznia 1927 r. do 5 czerwca 1927 r.

Czysty dzienny zarobek	płaca zasad- nicza		stopień zarob- kowy	tygodnio- we składki do Kasy Chorych (5% płacy zasadniczej)		miesięczne składki do Kasy Pensyjnej członków członkiń i pracodawców według § 86 ust. 2 statutu				grosz chorego (§ 22 ust. 2 statutu)		zasiłek domowy dla żonatyh członków leczonych w lecznicy (§ 22 ust. 3 statutu)		dla nie- żonatyh (kieszon- kowe) — § 22 ust. 4		ustawowy		po- śmiertne 25-krotne płacy zasadni- czej		pomoc połogo- wa		zasiłek na karmie- nie		jedno- razowe wsparcie do kosztów poło- gowych		stopniówki do obliczenia świadczeń Kasy Pensyj- nej § 60 ust. 4 statutu (włącznie 100% dodatku)	
	zł	gr		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
włącznie do	2—	1,50	I	23	23	III	3 75	I	2—	— 75	1—	— 60	— 45	— 15	— 75	— 37 1/2	50—	— 75	— 40							I	— 59,4
" "	3 25	2,60	II	39	39					1 30	1 73 1/3	1 04	— 78	— 26	1 30	— 65	65—	1 30	— 65							II	1 18,8
" "	4 75	4,—	III	60	60	IV	7 50			2—	2 66 2/3	1 60	1 20	— 40	2—	1—	100—	2—	1—							III	— 99
" "	6—	5,50	IV	83	83			II	3 75	2 75	3 66 2/3	2 20	1 65	— 55	2 75	1 37 1/2	137 50	2 75	1 37 1/2	10,—						IV	1 98
" "	7 50	7,—	V	105	105	V	9—			3 50	4 66 2/3	2 80	2 10	— 70	3 50	1 75	175—	3 50	1 75							V	2 42
powyżej	7 50	8,—	VI	120	120					4—	5 33 1/3	3 20	2 40	— 80	4—	2—	200—	4—	2—								

Pogrzebowe wynosi:

a) dla inwalidów i półinwalidów	100
b) „ inwalidek i półinwalidek	70
c) „ żon czynnych członków	70
d) „ „ inwalidów, wdów i półwdów	70
e) „ dzieci czynnych członków i inwalidów poniżej 16 lat, sierot i półsierot	35

Uznaniówki	0,50
wpisowe dla członkiń	1,50
„ „ członków	3,—
wtórnik wykazu członkostwa	1,—

Zestawienie składek i świadczeń, obowiązujących od 6 czerwca 1927 r. do 2 października 1927 r.

Czysty dzienny zarobek	płaca zasad- nicza		sto- pień za- rob- kowy	tygodniowe składki do Kasy Chorych (4,75% płacy zasadniczej)		od 1 I 1927 r. do 30 IX 1927 r. miesięczne składki do Kasy Pensyjnej członków i członkiń i pracodawców według § 86 ust 2 statutu				grosz chorego (§ 22 ust 2 statutu)		zasiłek domowy dla żonatych członków leczonych w lecznicy (§ 22 ust. 3 statutu)		dla nie- żonatych (kieszon- kowe) — § 22 ust. 4 sta- tutu — 1/10 płacy za- sadniczej	ustawowy		po- śmier- tne 25-krotne płacy zasad- niczej	pomoc poło- gowa	zasiłek na karmienie	jednora- zowe wsparcie do kosztów poło- gowych	stopniówki do oblicze- nia świad- czeń Kasy Pensyjnej § 60 ust. 4 statutu (włącznie 15% dodatku począwszy od 1 VII 1927 r.)						
	2,375 % człon- ków			2,375 % praco- daw- ców		w klasie człon- kowi		po w klasie człon- kowi		zł gr		zł gr			grosz chorego § 182 O. U. R. nie otrzy- mują nic § 186 O. U. R. 1/2 grosza chorego z rubryki 12							zł gr		zł gr		zł gr	
	zł gr	zł gr		zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr		zł gr	zł gr						zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr
1	2	3	4		5		6		7		8		9		10		11	12	13	14		15	16	17	18		
włącznie do	2 50	2 —	I	29	29	III	3 75	I	2 —	1 —	1 33 1/3	— 80	— 60	— 20	1 —	— 50	50 —	1 —	— 50	10,—	I	— 62,1					
" "	3 50	3 —	II	43	43					1 50	2 —	1 20	— 90	— 30	1 50	— 75	75 —	1 50	— 75			II	1 24,2				
" "	5 —	4 50	III	64	64	IV	7 50	II	3 75	2 25	3 —	1 80	1 35	— 45	2 25	1 12 1/2	112 50	2 25	1 12 1/2			III	1 03,5				
" "	7 —	6 50	IV	93	93					3 25	4 33 1/3	2 60	1 95	— 65	3 25	1 62 1/2	162 50	3 25	1 62 1/2				IV	2 07			
" "	8 50	8 —	V	1 14	1 14	4 —	5 33 1/3			3 20	2 40	— 80	4 —	2 —	200 —	4 —	2 —	V	2 53								
powyżej niż	8 50	10 50	VI	1 50	1 50	5 25	7 —			4 20	3 15	1 05	5 25	2 62 1/2	262 50	5 25	2 62 1/2										

Pogrzebowe wynosi:

a) dla inwalidów i półinwalidów	100
b) „ inwalidek i półinwalidek	70
c) „ żon czynnych członków	90
d) „ „ inwalidów, wdów i półwdów	70
e) „ „ dzieci czynnych członków poniżej 16 lat	45
f) „ „ inwalidów	35
i dla sierot i półsierot	35

Uznaniówki	0,50
wpisowe dla członków	1,50
„ „ członków	3,—
wtórnik wykazu członkostwa	1,—

Zestawienie składek i świadczeń, obowiązujących od 3 października 1927 r. do 31 grudnia 1927 r.

Czysty dzienny zarobek	płaca zasad- nicza		stopień zarob- kowy	tygodniowe składki do Kasy Chorych (5,50/0 płacy zasadniczej)		od 1 X 1927 r. miesięczne składki do Kasy Pensyjnej członków członkiń i pracodawców według § 86 ust. 2 statutu				grosz chorego (§ 22 ust. 2 statutu)		zasilek domowy dla żonatych członków leczonych w lecznicy (§ 22 ust. 3 statutu)		dla nie- żonatych (kieszon- kowe) - § 22 ust. 4 sta- tutu - 1/10 płacy za- sadniczej	ustawowy		po- śmiertne 25-krotne płacy zasadni- czej	pomoc polo- gowa	zasilek na karmienie	jedno- razowe wsparcie do kosztów polo- gowych	stopniówki do obliczenia świadczeń Kasy Pen- syjnej § 60 ust. 4 statutu (włącznie 150/0 dodatku począwszy od 1 VII 1927 r.			
	2,750/0 człon- ków			2,750/0 praco- daw- ców		w klasie człon- kowska	po	w klasie człon- kowska	po	dla zwyczajnych chorych i dla chorych, dotkniętych wypadkiem urazowym z początkiem 5 aż do upływu 13 ty- godnia po zajściu wy- padku 1/2 płacy zasadniczej	dla dotkniętych wypadkiem urazowym z początkiem 5 aż do upły- wu 13 ty- godnia po zajściu wy- padku 2/3 płacy zasadniczej	z wiecej niż jednym dzieckiem poniżej 16 lat 40 0/0 30 0/0 płacy zasadniczej	z jednym lub żadnym		grosz chorego § 182 O. U. R. 1/2 płacy zasad- niczej	zasilek domowy (samotni nie otrzy- mują nic) § 186 O. U. R. 1/2 grosza chorego z rubryki 12					zł gr	zł gr	zł	zł gr
	zł gr	zł gr		zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr		zł gr	zł gr					zł gr	zł gr	zł gr	zł gr
1	2	3	4		5		6		7		8		9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
włącznie do	2 50	2 —	I	33	33	III	4 50	I	2 50	1 —	1 33 1/3	— 80	— 60	— 20	1 —	— 50	50 —	1 —	— 50	10,—	I	— 62,1	członkinie	
" "	3 50	3 —	II	50	50							1 50	2 —	1 20	— 90	— 30	1 50	— 75	75 —		1 50	— 75		II
" "	5 —	4 50	III	74	74	IV	8 75	II	4 50	2 25	3 —	1 80	1 35	— 45	2 25	1 12 1/2	112 50	2 25	1 12 1/2		III	1 03,5		
" "	7 —	6 50	IV	1 07	1 07								3 25	4 33 1/3	2 60	1 95	— 65	3 25	1 62 1/2		162 50	3 25		1 62 1/2
" "	8 50	8 —	V	1 32	1 32	V	10 50			4 —	5 33 1/3	3 20	2 40	— 80	4 —	2 —	200 —	4 —	2 —		V	2 53		członkowie
powyżej niż	8 50	10 50	VI	1 73	1 73							5 25	7 —	4 20	3 15	1 05	5 25	2 62 1/2	262 50	5 25	2 62 1/2			

Pogrzebowe wynosi: zł

- a) dla inwalidów i półinwalidów 100
- b) „ inwalidek i półinwalidek 70
- c) „ żon czynnych członków 90
- d) „ „ inwalidów, wdów i półwdów 70
- e) „ dzieci czynnych członków poniżej 16 lat 45
- f) „ „ inwalidów „ „ „
- i dla sierot i półsierot 35

- Uznaniówki zł 0,50
- wpisowe dla członkiń 1,50
- „ „ członków 3,-
- wtórnik wykazu członkostwa 1,-

IV. Lecznictwo.

a) Okręgi kuracyjne.

Liczba lekarzy okręgowych w dniu 31 grudnia 1926 r. wynosiła 82. Zwolniono z dniem 31 grudnia 1926 r. z czynności lekarza okręgowego 5 lekarzy, wobec czego na początku roku sprawozdawczego było 77 lekarzy okręgowych. W ciągu roku 1927 ustalono 12, a zwolniono 5 lekarzy. W końcu roku 1927 zatrudniono więc 84 lekarzy okręgowych.

Zmiany na stanowiskach lekarzy okręgowych były następujące:

W okręgu kuracyjnym II zwolniono z dniem 31 grudnia 1926 r. Dr. Waldena w Radzionkowie, na jego miejsce ustalono z dniem 1 stycznia 1927 r. lekarza asystenta z lecznicy brackiej w Tarnowskich Górach Dr. Pietrzykowskiego.

W okręgu kuracyjnym IV zwolniono z dniem 31 grudnia 1926 r. Dr. Skuppego w Siemianowicach, miejsca tego dotychczas nie obsadzono z powodu braku mieszkania dla lekarza.

W okręgu kuracyjnym V zwolniono z dniem 31 grudnia 1926 r. lekarza Dr. Hadamika w Królewskiej Hucie, na jego miejsce powołano z dniem 1 marca 1927 r. Dr. Janiczka.

W Świętochłowicach na wakujące miejsce II lekarza okręgowego ustalono lekarza asystenta Dr. Siwonina.

W okręgu kuracyjnym VI lekarz Dr. Polatzek w Lipinach dnia 15 lutego 1927 r. zaprzestał swoją czynność. Miejsce jego zajął lekarz asystent Dr. Bober.

W okręgu kuracyjnym VII zwolniono z dniem 31 marca 1927 lekarza okręgowego Dr. Janiszewskiego w Rudzie, w jego miejsce ustalono dnia 1 lipca 1927 r. lekarza Dr. Dzieżę.

W okręgu kuracyjnym VIII leczył osoby z Bielszowic i z okolicy lecznicy brackiej aż do dnia 31 grudnia 1926 lekarz asystent w lecznicy brackiej w Bielszowicach Dr. Zawrotniak. Z dniem 1 stycznia 1927 r. powierzono leczenie tych osób lekarzowi asystentowi tejże lecznicy Dr. Galasińskiemu.

W okręgu kuracyjnym IX z dniem 1 listopada 1927 r. ustalono jako drugiego lekarza na Katowice-Załęże Dr. Koniecznego. Czynność swoją rozpoczął Dr. Konieczny dopiero w roku 1928 z powodu wyjazdu do Wiednia i Paryża w celu dalszego kształcenia się.

W okręgu kuracyjnym X ustalono z dniem 1 stycznia 1927 jako III lekarza dla Mysłowic ponownie dawniejszego lekarza okręgowego Dr. Gacka.

W okręgu kuracyjnym XII zwolniono z dniem 31 stycznia 1927 lekarza Dr. Jahna w Janowie. Na jego miejsce powołano lekarza asystenta Dr. Wowczaka.

W okręgu kuracyjnym XIII ustalono z dniem 1 stycznia 1927 drugiego lekarza okręgowego dla Pszczyny w osobie Dr. Cichego.

W okręgu kuracyjnym XV ustalono z dniem 1 stycznia 1927 jako drugiego lekarza dla Mikołowa ponownie R. S. Dr. Steina.

W okręgu kuracyjnym XVII ustalono jako trzeciego lekarza dla Rybnika z dniem 16 stycznia 1927 r. Dr. Miedniaka.

W okręgu kuracyjnym XX zwolniono z dniem 31 grudnia 1926 r. lekarza okręgowego Dr. Markiejkę w Rydułtowach. Miejsca tego nie obsadzono, lecz powierzono leczenie osób uprawnionych do kuracji lekarzowi naczelnemu lecznicy brackiej w Rydułtowach R. S. Dr. Nepillemu.

W okręgu kuracyjnym XXII zwolniono na własną prośbę z dniem 30 kwietnia 1927 r. lekarza okręgowego Dr. Pałkę w Chełmie. Z powodu nieosiedlenia się lekarza w tej miejscowości powierzono leczenie tam zamieszkałych osób w wyznaczonych godzinach przyjąć w Chełmie lekarzowi okręgowemu z Bierunia Starego Dr. Rybokowi, później lekarzowi okręgowemu z Brzezinki Dr. Tysze.

W okręgu kuracyjnym XXIV złożył czynność lekarza okręgowego Dr. Kowalewski w Wojkowicach Komornych powiat będziński, na jego miejsce wstąpił lekarz Dr. Starzycki z Bobrownik.

W okręgu kuracyjnym XXV lekarz Dr. Krynicki w Woźnikach złożył czynność lekarza okręgowego z powodu przesiedlenia się do innej miejscowości. Leczenie osób uprawnionych do kuracji w okręgu XXV powierzono lekarzom brackim w Tarnowskich Górach i Lublińcu.

Liczba lekarzy specjalistów w dniu 31 grudnia 1926 r. wynosiła 4, mianowicie lekarz dla chorób uszu, nosa i gardła Dr. Sianowski w Królewskiej Hucie, lekarz dla chorób ocznych Dr. Staffier w Królewskiej Hucie, lekarz dla chorób ocznych Dr. Hefftner w Rybniku i lekarz dla chorób płciowych i skórnych Dr. Hlond w Katowicach. Z dniem 31 grudnia 1926 r. zwolniono lekarzy Dr. Hefftnera i Dr. Staffiera. W ciągu roku 1927 ustalono na miejsce Dr. Staffiera w Królewskiej Hucie z dniem 1 stycznia 1927 r. Dr. Mireckiego, w miejsce Dr. Hefftnera w Rybniku z dniem 1 czerwca 1927 r. Dr. Paryska, a w miejsce zwolnionego w roku 1926 lekarza dla chorób uszu, nosa i gardła Dr. Bajera

[†]) Osobom uprawnionym do bezpłatnego leczenia się na koszt Spółki Brackiej zamieszkałym w Zwonowicach udziela pomocy lekarskiej lekarz okręgowy Oberschlesische Knappschaft Gleiwitz Dr. Bauch w Rauden.

W powyższem zestawieniu nie uwzględniono członków nieżonatych, ponieważ członkowie ci zasadniczo nie mają prawa do korzystania z pomocy lekarzy okręgowych.

Na początku roku 1927 zwróciło się Towarzystwo Polskich Lekarzy Spółki Brackiej do Zarządu Spółki Brackiej z wnioskiem o podwyższenie honorarium za czas wstecz od 1 kwietnia 1926 r. Wniosek uzasadniało Towarzystwo Polskich Lekarzy Spółki Brackiej tem, że honorarium, które płaci Oberschlesische Knappschaft swym lekarzom jest około 200 % wyższe niż to, które płaci Spółka Bracka lekarzom okręgowym. Na posiedzeniu z dnia 26 marca 1927 r. Zarząd uchwalił podwyższyć stawkę odszkodowawczą, która wynosiła 6,05 zł od członka żonatego, inwalidy, wdowy i sieroty, poczynawszy od lipca 1926 r. o 5½ % na 6,38 zł a od 1 listopada 1927 r. o dalsze 10 % na 7,02 zł. Towarzystwo Lekarzy zwróciło się jeszcze przedtem, a mianowicie pismem z dnia 21 marca 1927 r. do Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach o powołanie Parytetycznego Sądu Rozjemczego w myśl § 12 ust. 4 umowy służbowej w celu ustalenia stawki odszkodowawczej. Wyższy Urząd Górniczy zwołał parytetyczny Sąd Rozjemczy, który się składał z zastępców Zarządu Spółki Brackiej oraz zastępców Towarzystwa Polskich Lekarzy Spółki Brackiej i jednego zastępcy Wyższego Urzędu Górniczego. Na posiedzeniu z dnia 7 września 1927 r. ustalił powyższy Sąd stawkę odszkodowawczą poczynawszy od 1 września 1927 r. na 7,80 zł, normując ją na wskaźniku drożyżnianym za czas od czerwca 1925 r. Według tego wskaźnika należało honorarium, które w czerwcu 1925 wynosiło 5,25 zł od osoby, podwyższyć o około 47 %.

W celu uniknięcia nieporozumień w przyszłości, Parytetyczny Sąd Rozjemczy uchwalił, by wynagrodzenie normować stosownie do wskaźnika drożyżnianego i to w razie gdy ulegnie on zmianie ponad 10 % w dół lub górę. Do końca roku 1927 honorarium za leczenie chorych w rewirach nie zmieniono.

Parytetyczny Sąd Rozjemczy na posiedzeniu z dnia 7 września 1927 r. ustalił wynagrodzenie za pomoc przy porodzie na 33,— zł (dotąd 28,— zł).

Wykaz okręgów kuracyjnych i lekarzy okręgowych.

Okręg kuracyjny	Miejsce zamieszkania lekarza	Nazwisko lekarzy zatrudnionych w dniu		Uwagi
		1 stycznia 1927	31 grudnia 1927	
I	Lubliniec	Dr. Ratka	Dr. Ratka	
II	Tarnowskie Góry	„ Nawrotek	„ Nawrotek	
	„ „	„ Hager	„ Hager	
	„ „	„ Pietrasiewicz	„ Pietrasiewicz	
	Radzionków	„ Witman	„ Witman	
	„ „	„ Pietrzykowski	„ Pietrzykowski	Ustalony 1 I 1927 r.
III	Wielkie Piekary	„ Mletzko	„ Mletzko	
	Szarlej	„ Müller	„ Müller	
	„ „	„ Płonka	„ Płonka	
IV	Siemianowice	„ Dadaczyński	„ Dadaczyński	
	„ „	„ Herman	„ Herman	
	Brzeziny	„ Kujawski	„ Kujawski	
	Michałkowice	„ Dłuhosz	„ Dłuhosz	
V	Królewska Huta	„ Klucznik	„ Klucznik	
	„ „	„ Urbanowicz	„ Urbanowicz	
	„ „	„ Spyra	„ Spyra	
	„ „	„ Widawski	„ Widawski	
	„ „	„ Hanke	„ Hanke	
	„ „	„ Strzoda	„ Strzoda	
	„ „	„ Żółtowski	„ Żółtowski	
	„ „	„ —	„ Janiczek	Ustalony 1 III 1927 r.
	Chorzów	„ Lex	„ Lex	
	„ „	„ Pruski	„ Pruski	
	Hajduki Wielkie	„ Mierzowski	„ Mierzowski	
	Świętochłowice	„ Krygier	„ Krygier	
	„ „	„ —	„ Siwoń	Ustalony 1 VI 1927 r.
VI	Łagiewniki	„ Sobol	„ Sobol	
	Chropaczów	„ Sarnes	„ Sarnes	
	Lipiny	„ Polatzek	„ Bober	
VII	Orzegów	„ Mucha	„ Mucha	
	Godula	„ Marzodko R. S.	„ Marzodko R. S.	
	Ruda	„ Zajac	„ Zajac	

Okręg kuracyjny	Miejsce zamieszkania lekarza	Nazwisko lekarzy zatrudnionych w dniu		Uwagi
		1 stycznia 1927	31 grudnia 1927	
VII	Ruda	Dr. Dudzik	„ Dudzik	Ustalony 1 I 1927 r.
VIII	„ Bielszowice	„ Janiszewski	„ Dzieża	
	„ „	„ Ziaja	„ Ziaja	
	„ „	„ Galasiński	„ Galasiński	
	Nowy Bytom	„ Pieczka	„ Pieczka	
IX	Kochłowice	„ Wawrzynek	„ Wawrzynek	Ustalony 1 XI 1927 r.
	Nowawieś	„ Sosnierz	„ Sosnierz	
	Kończyce	„ Zenneg	„ Zenneg	
	Katowice I	„ Hanke	„ Hanke	
	„ I	„ Knosala	„ Knosala	
	„ I	„ Wilimowski	„ Wilimowski	
	„ II	„ Adamczyk	„ Adamczyk	
	„ II	„ Skupin	„ Skupin	
X	„ III	„ Szczepański	„ Szczepański	Ustalony 1 I 1927 r.
	„ III	„ Skiba	„ Skiba	
XI	„ III	„ —	„ Konieczny	Ponownie ustalony 1 I 1927 r.
	Wełnowiec	„ Koehler	„ Koehler	
	Mysłowice	„ Obremba	„ Obremba	
	„ „	„ Knapczyk	„ Knapczyk	
	„ „	„ Gatzek	„ Gatzek	
XII	Rożdżeń	„ Ogan	„ Ogan	Ustalony 1 I 1927 r.
	Szopienice	„ Marketon	„ Marketon	
	Dąbrówka Mała	„ Hanus	„ Hanus	
XIII	Bieruń Stary	„ Rybok	„ Rybok	Ponownie ustalony 1 I 1927 r.
XIV	Janów-Giszowiec	„ Sęczyk	„ Sęczyk	
	Janów	„ Jahn	„ Wowczak	
XV	Pszczyzna	„ Golus	„ Golus	Ustalony 1 I 1927 r.
	„ „	„ Cichy	„ Cichy	
XVI	Katowice-Ligota	„ Majcher	„ Majcher	Ponownie ustalony 1 I 1927 r.
	„ „	„ Malinowski	„ Malinowski	
XVII	Mikołów	„ Wientzek	„ Wientzek	Ustalony 16 I 1927 r.
	„ „	„ Stein R. S.	„ Stein R. S.	
XVIII	Orzesze	„ Kalus	„ Kalus	Ustalony 16 I 1927 r.
	Tychy	„ Kornke R. S.	„ Kornke R. S.	
XIX	Knurów	„ Pieczyk	„ Pieczyk	Ustalony 16 I 1927 r.
	Rybnik	„ Fabian	„ Fabian	
XX	„ „	„ Pasternak	„ Pasternak	Ustalony 16 I 1927 r.
	„ „	„ —	„ Miedniok	
XXI	Kopalnia Ema	„ Budniok	„ Budniok	Ustalony 16 I 1927 r.
	Żory	„ Neukirch	„ Neukirch	
XXII	Pawłowice	„ Szeja R. S.	„ Szeja R. S.	Ustalony 16 I 1927 r.
	Wodzisław	„ Mende	„ Mende	
XXIII	„ „	„ Dubiel	„ Dubiel	Ustalony 16 I 1927 r.
	Jastrzębie Zdrój	„ Typrowicz	„ Typrowicz	
XXIV	Rydułtowy	„ Dadaczyński	„ Dadaczyński	Ustalony 16 I 1927 r.
	„ „	„ —	„ Nepilly R. S.	
XXV	Pszów	„ Lamża	„ Lamża	Zwolniony 30 IV 1927 r.
	Czerwionka	„ Dziedzic	„ Dziedzic	
XXVI	„ „	„ Lisiecki	„ Lisiecki	Zwolniony 31 VIII 1927 r.
	Brzezinka	„ Tyszka	„ Tyszka	
XXVII	Chelm	„ Pałka	„ —	Zwolniony 31 VIII 1927 r.
	Przysowice	„ Letocha	„ Letocha	
XXVIII	Bobrowniki	„ Kowalewski	„ Starzycki	Zwolniony 31 VIII 1927 r.
	Woźniki	„ Krynicky	„ —	
razem lekarzy okręg.		81	84	
Lekarze specjaliści:				
razem	Królewska Huta	Dr. Sianowski	Dr. Sianowski	Choroby uszu, nosa i gardła
	„ „	„ Mirecki	„ Mirecki	„ oczu (ustal. 1 I 1927 r.)
	Katowice	„ Hlond	„ Hlond	Choroby piciowe i skórne
	Rybnik	„ —	„ Paryzek	Choroby oczu (ustal. 1 VI 1927 r.)
razem	„ „	„ —	„ Pietrykowski	„ uszu, nosa i gardła (usta- lony 14 VIII 1927 r.)
	razem	3	5	

Personel zatrudniony w lecznicach pod koniec roku 1927.

Lecznica	lekarz na- czelny (kieru- jący)	lekarze asy- stenci	prakt. medyc. i apte- karze	admi- nistra- tor	sekre- tarze	po- moc- nicy biu- rowi	nad- pielę- gniarze	pielę- gnia- rze	nad- pielę- gniarki	pielę- gniarki	siostry zakon- ne	maszy- niści pala- cze ślusa- rze	perso- nel ku- chen- ny	praczki i szwaczki	szoro- waczki robot- nice	śludzy domo- wi, portje- rzy i t. d.	siły po- moc- nicze	razem
Bielszowice	1	2	—	1	1	5	2	13	—	3	—	5	5	4	9	5	—	56
Katowice klinika wewnętrzna	1	2	—	1	3	5	1	8	—	—	3	7	11	10	4	6	2	64
„ „ chirurgiczna	1	2	—	—	—	—	1	8	1	2	4	—	—	—	5	—	—	24
„ „ oczna	—	2	—	—	—	—	1	4	1	1	2	—	—	—	4	—	—	15
„ „ uszna	1	2	—	—	—	—	—	3	—	—	9	—	—	—	4	—	—	19
„ „ instytut bakteriologiczny	—	bakterjol. 1	—	—	—	1	—	—	—	laborant 1	2	—	—	—	2	—	—	7
„ „ składnica apteczna	—	—	aptekarz 1	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	7
Knurów	1	1	—	1	1	3	2	5	—	—	5	4	6	4	7	4	—	44
Królewska Huta	1	5	—	1	4	8	5	19	—	27	—	12	11	10	24	6	—	133
„ „ klinika dla kobiet	1	2	—	—	—	—	—	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	16
Mysłowice	1	2	—	1	3	2	3	15	—	3	—	4	4	5	10	6	—	59
Orzesze	1	1	—	1	—	2	1	5	—	2	—	1	4	4	2	1	—	25
Rudzka Kuźnica	1	2	—	1	1	4	2	12	—	—	7	5	6	5	7	3	—	56
Rybnik	1	2	—	1	2	2	1	5	—	2	11	5	6	5	8	3	—	54
Rydułtowy	1	2	—	1	1	3	2	8	—	4	2	6	7	4	8	3	—	52
Siemianowice	1	2	prakt. medyc. 1	1	1	5	2	14	1	8	—	7	7	6	11	4	—	71
Tarnowskie Góry	1	2	1	1	1	4	2	10	—	3	6	7	7	5	9	3	—	62
Wodzisław	1	2	—	1	—	3	—	1	1	4	—	4	6	3	7	5	—	38
Jastrzębie-Zdrój letnisko ^{*)}	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Goczałkowice letnisko ^{*)}	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kopalnia Dębieńsko Ambulatorjum	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	szofer 1	—	—	1	—	—	5
razem	15	35	prakt. medyc. 2 aptekarz 1	12	18	48	25	133	5	71	54	68	80	65	124	51	2	809

^{*)} Podczas sezonu letniego t. j. od maja do września zatrudniały letniska:

Jastrzębie-Zdrój	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	5	3	2	—	—	13
Goczałkowice	—	—	—	1	—	—	—	—	1	freblan. 4	—	—	4	2	2	—	—	14

Z tego był personel administracyjno-biurowy i sanitarny wydelegowany z Głównej Administracji względnie z lecznic, zaś personel techniczny i domowy został przyjęty tylko na czas sezonu.

b) Lecznice brackie i letniska.

Licz- ba bieżą- ca	Lecznica (rodzaj zakładu leczniczego)	Do lecznicy są przydzielone zakłady brackie	Obszar za- jęty przez lecznicę m ²	Ilość łóżek	Przeciętne obłożenie dienne w roku 1927	Zmiany w stanie budynków, urządzeń i inwentarza
1	Bielszowice lecznica	kopalnie: Bielszowice Błogosławieństwo Boże Hugozwang Litandra Pokój	43 627	350	197	Wymiana 3 żelaznych kotłów kuchennych o pojemnościach 10, 20 i 250 l na nowe kotły niklowe. Zakupiono nową lampę „Sollux,
2	Katowice a) lecznica 1. kl. wewnętrzna 2. „ chirurgiczna	kopalnie: Eminencja Ferdynand Kleofas Wujek	27 117	338	235	Rozpoczęto i wykonano nadbu- dowę III piętra głównego bu- dynku, zarazem zainstalowano w tymże budynku jednolite ogrzewanie ciepłą wodą i prze- pierzono dwie duże sale na I i II piętrze na mniejsze, od- nawiając je równocześnie. W miejsce nieekonomicznej lo- downi zainstalowano w bu- dynku gospodarczym nową maszynę do chłodzenia po- wietrza i wytwarzania lodu.
	b) klinika oczna	do kliniki ocznej przekazuje się cho- rych z wszystkich okręgów lecznico- wych i rewirowych z wyjątkiem okrę- gu rybnickiego.		127	60	Zupełnie zużyty dach kliniki ocznej pokryto na nowo po- dwójną papą dachową.
	c) klinika uszna	jak ad 2b		99	55	
	d) instytut bakte- riologiczny	w instytucie bak- terjologicznym wy- konuje się wszel- kie badania i ana- lize serologiczne z całego obwodu Spółki Brackiej.				
	e) bracka składnica apteczna i apteka szpitalna	ze składnicy wydaje się medykamenty i opatrunki dla wszystkich lecznic, zaś w aptece by- wają sporządzane lekarstwa dla cho- rych z lecznicy Katowickiej.				

Licz- ba bie- żąca	Lecznica (rodzaj zakładu lecniczego)	Do lecznicy są przydzielone zakłady brackie	Obszar za- jęty przez lecznicę m ²	Ilość łóżek	Przeciętne obciążenie dziennie w roku 1927	Zmiany w stanie budynków, urządzeń i inwentarza
3	Knurów a) lecznica b) stacja przeciw- gruźlicza dla kobiet.	kopalnie : Dębieńsko Knurów koksownie: Dębieńsko Knurów przydział chorych z całego obszaru brackiej Kasy Cho- rych.	21 131	217	184	Wymalowano salę dla chorych w pawilonie i przebudowano w kotłowni niegospodarcze pa- lenisko pochyłe na płaskie. Wymiana żelaznego kotła ku- chennego o pojemności 250 l na nowy kocioł nikłowy.
4	Królewska Huta a) lecznica b) klinika dla kobiet	kopalnie: Florentyna Hrabina Laura Król Matylda Niemcy Paulina Samuelsglück Śląsk huta Królewska przydział z całego obszaru brackiej Kasy Chorych.	54 266	769 83	344 56	Usunięto spróchniały płot dre- wniany i postawiono 120 mb. plotu mурowanego. Pawilon I od- restaurowano gruntownie przez obmycie i polakierowanie ścian i sufitów w wszystkich ubi- kacjach. Pozatem wykonano tam większe naprawy linoleum. Wymiana 2 żelaznych kotłów kuchennych o pojemnościach 100 i 125 l na nowe kotły nikłowe. Zakupiono nową lampę „Sollux“.
5	Mysłowice lecznica	kopalnie: Giesche Karol Mysłowice Nowa Przemsza Woldemar	13 830	315	171	Wybudowano drewnianą leżalnię przy pawilonie ze strony po- łudniowej, urządzono cieplarkę do hodowania roślin dla sal chorych i przybudowano ustępy do budynku głównego. Po- zatem na I piętrze starego budynku głównego odnowiono gruntownie salę dla chorych i operacyjną.
6	Orzesze lecznica	kopalnie: Alma Waleska Aleksander Ewa	35 825	119	91	Nadbudowano jedno piętro nad budynkiem gospodarczym (dla pomieszczenia służby) i strych dla suszenia bielizny. W nad- budowanych ubikacjach zain- stalowano ogrzewanie ciepłą wodą.

Licz- ba bieżą- ca	Lecznica (rodzaj zakładu leczniczego)	Do lecznicy są przydzielone zakłady brackie	Obszar za- jęty przez lecznicę m ²	Ilość łóżek	Przeciętne obłożenie dziennie w roku 1927	Zmiany w stanie budynków, urządzeń i inwentarza
7	Rudzka Kuźnica lecznica	kopalnie: Gothard Hrabia Franciszek Godula Wolfgang Wawel koksownie: Wolfgang elektrownia Mikołaj	45 725	297	180	Obmyto pokosty olejne w salach dla chorych w pawilonie, który jest uszkodzony przez górnictwo. Dla personelu pielęgniarskiego wybudowano szopę na węgiel, usuwając w ten sposób nieczyste skutki wynikające z nagromadzenia i przechowywania węgla opałowego dla mieszkańców budynków pielęgniarskich na otwartym miejscu na podwórku.
8	Rybnik a) lecznica b) stacja oczna c) „ uszna (otolaryngolo- giczna)	kopalnie: Blücher Donnersmarck Römer przydział chorych z okręgu rybnic- kiego	54 084	221	169	Wymieniono 2 żelazne kotły kuchenne o pojemnościach 30 i 300 l na nowe kotły niklowe.
9	Rydułtowy a) lecznica b) stacja euge- niczna	kopalnie: Anna Charlotte Ema wraz z koksownią Fryderyk Hojm Leo chorzy z całego obszaru brackiej Kasy Chorych.	63 774	307	204	Wykonano mniejsze roboty murarskie i malarskie. Wykonano gruntowny remont całkiem zużytej baterji akumulatorowej.
10	Siemianowice lecznica	kopalnie: Andaluzja Hohenlohe Fanny Jerzy Maks Polska Richter Szarlej Białych zach.	29 019	230	198	Po ostatecznym rozstrzygnięciu na naszą korzyść procesu górniczego, prowadzonego od roku 1920, przystąpiono do gruntownego odrestaurowania budynków leczniczych. Usunięto pęknięcia i rysy w ścianach i sufitach i odnowiono pokosty we wszystkich uszkodzonych budynkach. Pozatem w budynku głównym przebudowano i naprawiono ogrzewanie centralne i instalację wodociagową. Do portjerni przybudowano 1 pokój, aby umożliwić odpowiednią kontrolę przychodnich. Instalację elektryczną przebudowano, usuwając nieekonomiczne urządzenia własnej elektrowni i przyłączając lecznicę do obcej sieci elektrycznej. Oprócz tego rozpoczęto wybudowanie drogi asfaltowej z budynku administracyjnego do pawilonu. Zupełnie zużyte telefony systemu Linienwählera zastąpiono nowoczesnym kompletnie automatycznym urządzeniem. Wymieniono żelazny kocioł kuchenny o pojemności 300 l na nowy kocioł niklowy.

Licz- ba bieżą- ca	Lecznica (rodzaj zakładu leczniczego)	Do lecznicy są przydzielone zakłady brackie	Obszar za- jęty przez lecznicę m ²	Ilość łóżek	Przeciętne obłożenie dzienne w roku 1927	Zmiany w stanie budynków, urządzeń i inwentarza
11	Tarnowskie Góry lecznica	kopalnie: Szarlej Biały wschód Brzozowice Cecylja i Cecylja płoczek Danielec Ernstfreude Nowa Helena Radzionków Seget Jenny Otto Olga Zakład Szarlejski wodociąg Staszica kamieniołomy: Blachówka, Bo- browniki i Pie- kary Rudne Huta srebra i oło- wu Strzybnica	55 530	290	203	W pawilonie odrestaurowano gruntownie pokosty olejowe. W ogrodzie wybudowano i urządzono krytą leżalnię dla 20 chorych. Wymieniono 2 żelazne kotły kuchenne o pojemnościach 10 i 20 l na nowe kotły niklowe.
12	Wodzisław zakład przeciw- gruźliczy	cały obwód bracki	44 496	204	124	Rozbudowano kotłownię dla po- stawienia trzeciego kotła paro- wego. Uszkodzone dachy na- prawiono względnie pokryto częściowo na nowo.
13	Goczałkowice letnisko	cały obwód bracki (letnisko jest tylko otwarte podczas sezonu kąpiel- owego)	12 729	82	74	Usunięto zużyte zupełnie urzą- dzenie do oczyszczenia ście- ków domowych, zastępując je zbiornikiem Omsa.
14	Jastrzębie-Zdrój letnisko	jak ad nr. 13	6 895	105	86	Uszczelniono odpowiednio duży taras dla chorych
15	Dębieńsko ambulatorjum	kopalnia Dębieńsko (chorzy w rewirze)	Budynek jest wła- snością kopalni			
		razem	508 048	4 153	2 631	

c) Kliniki dentystyczne.

W roku 1927 świadczenia klinik dentystycznych znacznie rozszerzono; mianowicie na posiedzeniu Zarządu Spółki Brackiej z dnia 15 I 1927 r. postanowiono, również rodzinom członków, a więc żonom i dzieciom do lat 16, udzielać pomocy dentystycznej, mianowicie plomb, leczenia zębów i ekstrakcji bezpłatnie, a sztuczne uzębienia za opłatą własnych kosztów. Wskutek tego frekwencja w wszystkich klinikach dentystycznych od kwietnia podniosła się o przeszło o 65 %. Odpowiednio do tego trzeba było przyjąć nowe siły, po części lekarzy dentystów jako asystentów, po części zakontraktowano techników dentystycznych, którzy we własnych gabinetach udzielali pomocy dentystycznej.

W roku 1927 pracowały następujące kliniki dentystyczne:

1. Królewska Huta do 1 lipca bez asystenta,
2. Katowice do 19 listopada bez asystenta z ekspozyturą w Mysłowicach,
3. Mysłowice od 10 stycznia w tygodniu 3 razy po $\frac{1}{2}$ dnia
4. Rybnik do 15 listopada bez asystenta z ekspozyturą w Rydułtówach
5. Rydułtowy do 15 listopada (bez asystenta) 2 razy tygodniowo po $\frac{1}{2}$ dnia, a od 15 listopada 4 razy w tygodniu przez cały dzień,
6. Siemianowice bez asystenta,
7. Bielszowice „ „ „

Wszystkie kliniki dentystyczne są umieszczone w lecznicach Spółki Brackiej. Klinikę denty-
styczną w Tarnowskich Górach zniesiono z powodu małej frekwencji i powierzono leczenie osób
uprawnionych miejscowemu lekarzowi dentyście. Otworzono zato klinikę dentystyczną w Mysłowi-
cach, gdzie członkowie się coraz częściej domagali urządzenia kliniki dentystycznej.

Poza powyższymi klinikami dentystycznymi udzielają we własnych swoich ubikacjach pomocy
dentystycznej jeszcze zakontraktowani 2 lekarze-dentyści i kilka techników dentystycznych a mianowicie:

w Tarnowskich Górach	1	„	„	i 1 technik dentystyczny
w Mikołowie	1	„	„	
w Wodzisławiu	1	„	„	
w Szarleju	1	„	„	
w Brzezinach	1	„	„	
w Orzegowie	1	„	„	
w Pszczynie	1	„	„	
w Pszowie	1	„	„	

Frekwencja pacjentów w klinikach dentystycznych przedstawia się jak następuje:

	nowych pacjentów	ilość sesji	z członków		z rodzin członków	
			nowych osób	ilość sesji	nowych osób	ilość sesji
Królewska Huta	5 678	13 733	4 356	10 315	1 322	3 418
Katowice	2 362	7 633	1 982	6 433	380	1 200
Mysłowice	1 267	3 907	991	3 164	276	743
Rybnik	2 237	6 161	1 404	4 395	833	1 766
Rydułtowy	1 049	2 486	821	1 950	228	536
Siemianowice	2 731	8 153	1 850	5 683	881	2 470
Bielszowice	2 555	6 264	2 012	5 080	543	1 184
razem	17 879	48 337	13 416	37 020	4 463	11 317

Leczenie osób z rodzin członków zaprowadzono oficjalnie dopiero po zatwierdzeniu II dodatku
do statutu Spółki Brackiej, co nastąpiło w dniu 7 kwietnia 1927 r. Liczby odnoszące się do osób z rodzin
członków obejmują wobec tego czas od kwietnia do grudnia 1927 r., pomimo że już przedtem leczono
osoby z rodzin członków.

W brackich klinikach dentystycznych wykonano w roku sprawozdawczym:

	zatrucie miazgi	amput. lub ekstrakcja miazgi	lezenie korzenia	wypeln. korzenia	plomby	ekstrakcje zębów	injekcje	czyszczenie zębów
Królewska Huta	1 407	1 053	1 186	1 229	2 198	5 657	2 690	85
Katowice	491	988	1 293	832	1 989	2 554	1 638	125
Mysłowice	220	460	462	339	844	1 386	844	68
Rybnik	783	741	1 911	1 084	1 558	1 878	592	331
Rydułtowy	349	320	711	403	600	651	260	126
Siemianowice	525	911	1 784	1 070	1 549	2 950	1 475	71
Bielszowice	911	474	1 004	1 037	1 265	2 239	1 811	105
razem	4 686	4 947	8 351	5 994	10 003	17 315	9 310	911

Odrębne zestawienie prac wykonanych w klinikach dla członków i osób z rodzin członków prowadzi się dopiero od 1 października 1927 r. Dla zobrazowania stosunku leczonych członków do osób z rodzin członków, podajemy poniżej zestawienie prac wykonanych w brackich klinikach dentystycznych od 1 października do 31 grudnia 1927 r.

	Zatrucie miazgi	amput. lub ekstrakcja miazgi	leczenie korzeni	wypełnie- nie korzeni	plomby	ekstrakcje zębów	injekcje	czyszczenie zębów
Królewska Huta członków	269	208	208	228	295	689	208	11
rodzin	134	88	115	112	185	773	272	6
Katowice członków	126	195	174	191	495	437	249	32
rodzin	39	95	128	84	243	180	153	10
Mysłowice członków	44	95	138	59	170	216	105	15
rodzin	27	49	61	23	90	149	73	5
Rybnik członków	153	144	285	203	254	223	77	69
rodzin	76	78	258	153	237	324	98	60
Rydułtowy członków	72	69	95	60	91	105	59	21
rodzin	65	62	85	81	143	164	71	18
Siemianowice członków	70	57	303	99	209	267	175	9
rodzin	17	36	110	92	90	531	222	3
Bielszowice członków	165	116	303	186	257	228	159	21
rodzin	81	51	130	68	167	213	117	3
Razem członków	899	884	1506	1026	1771	2165	1032	178
Razem osób z rodzin	289	459	887	613	1155	2334	1006	105

Pozatem leczono jeszcze 8 fraktur szczęk w klinice dentystycznej w Królewskiej Hucie, częściowo za pomocą szyn metalowych, częściowo za pomocą protez kauczukowych. Oprócz tego wykonano mniejsze operacje jak leczenie przetoków, incizje, tamponady i t. p. w wszystkich klinikach w miarę potrzeby. U osób z rodzin członków a mianowicie u żon jamy ustne były bardzo zaniedbane. Chcąc je jako tako przynajmniej sanować, trzeba było zrobić sztuczne uzębienia po poprzednim usunięciu korzeni lub zębów nie nadających się już do plombowania. Wskutek tego też liczba ekstrakcji bardzo wzrosła. Ekstrakcje robiono wedle możliwości po poprzednim znieczuleniu za pomocą iniekcji nowocainy lub po zmrożeniu chloraethylem. Lampy Sollux dały przez naświetlania bardzo dobre wyniki i korzystano z nich w bardzo wielu wypadkach.

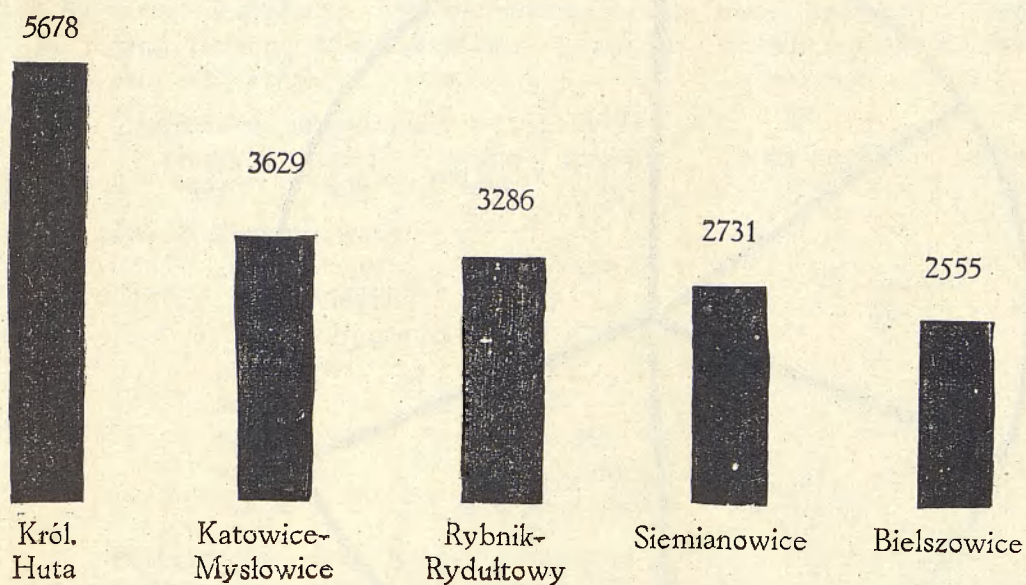
Plomby cementowe i miedziane dostarcza się bezpłatnie. Na życzenie pacjentów wkładano plomby silikatowe i z amalgamatu srebra za małą dopłatą. W brackich klinikach dentystycznych wykonano w roku sprawozdawczym plomb:

	cemento- wych	miedzia- nych	silikato- wych	srebrnych	razem
Królewska Huta .	1081	1051	37	29	2198
Katowice . . .	1290	512	105	82	1989
Mysłowice . . .	563	196	49	36	844
Rybnik	821	71	280	386	1558
Rydułtowy . . .	330	46	123	101	600
Siemianowice . .	875	384	163	127	1549
Bielszowice . .	572	604	105	151	1432
razem	5532	2864	862	912	10170

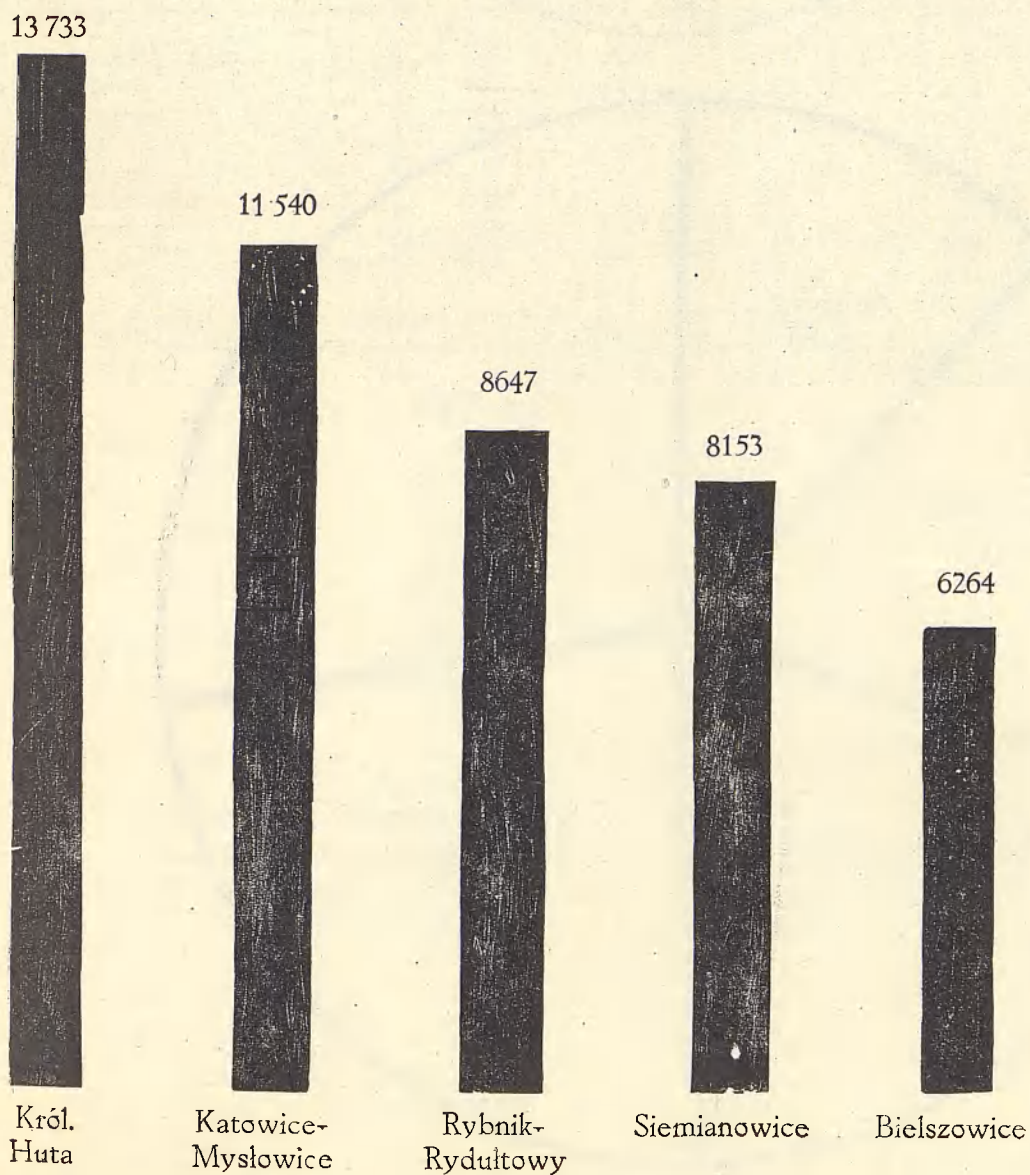
Poniżej podajemy na szemacie stosunek frekwencji klinik dentystycznych na cały rok i przeciętną dzienną frekwencję, licząc na rok 300 dni pracy.

W poszczególnych klinikach dentystycznych wynosiła w roku 1927:

1. Ilość nowych pacjentów

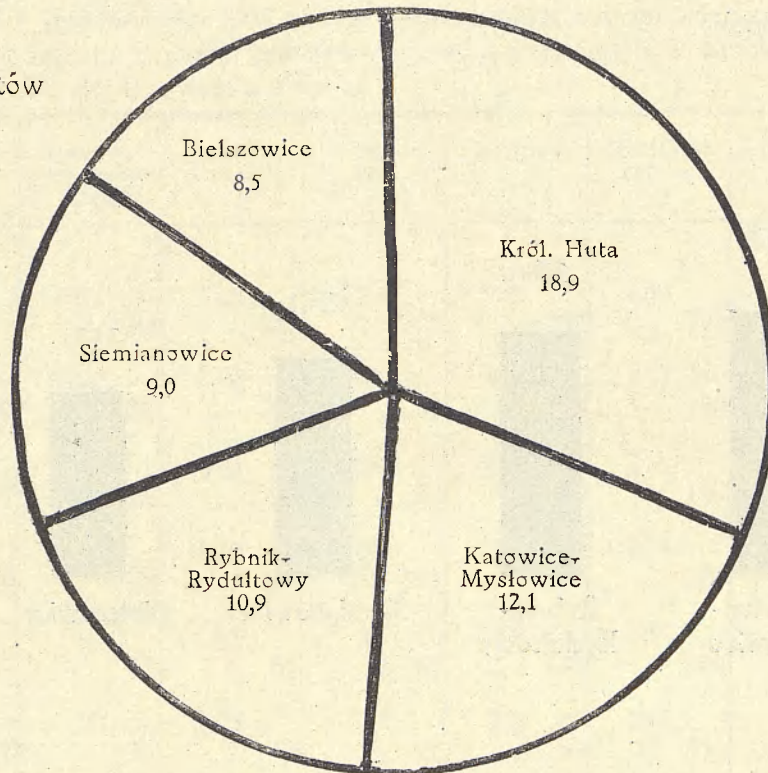

2. Ilość sesji.

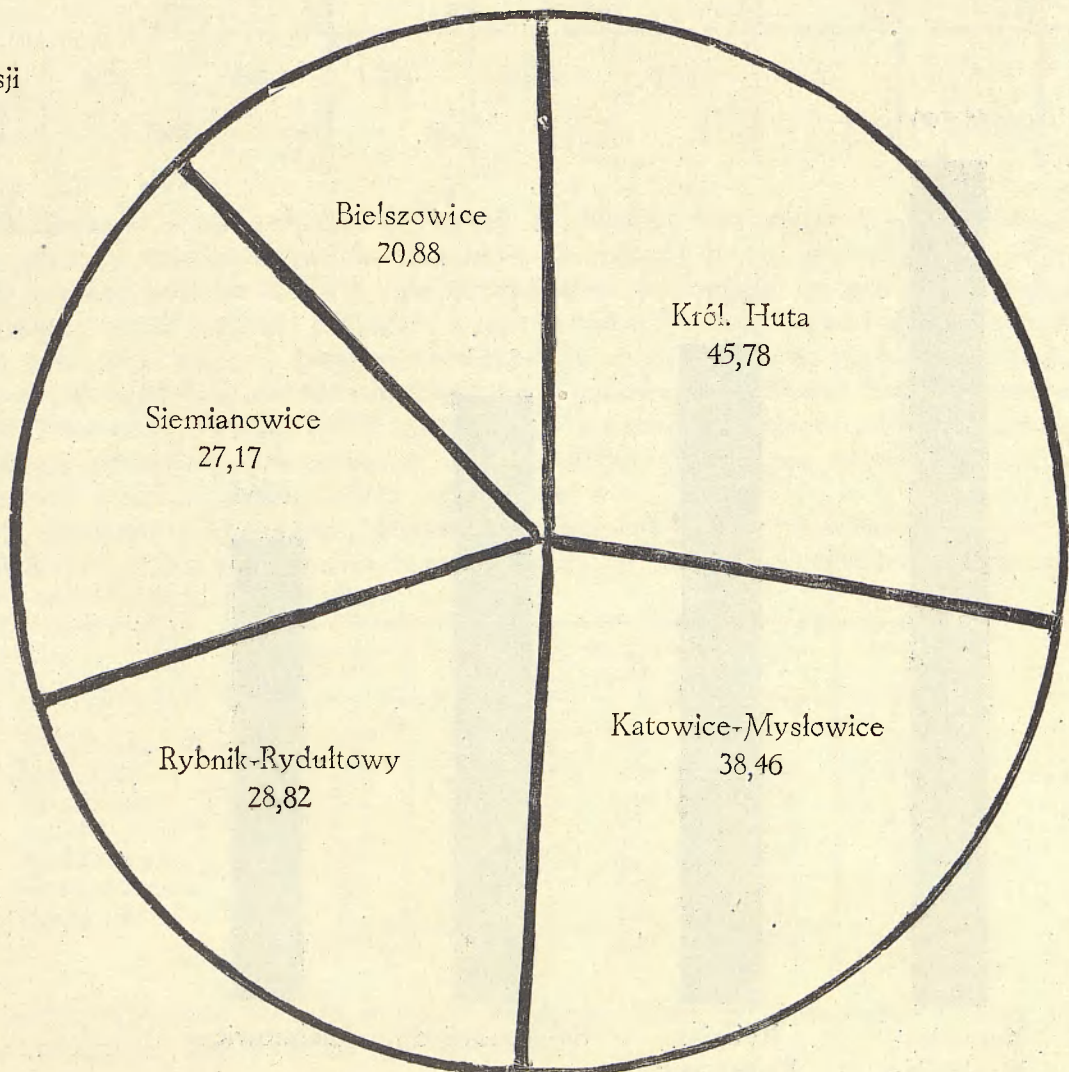

Przeciętna frekwencja dzienna:

1. ilość nowych pacjentów

2. ilość sesji

W laboratorium technicznym, które przyłączone jest do Centrali w Królewskiej Hucie, wykonywano sztuczne uzębienia dla wszystkich klinik dentystycznych. Wobec tego, że żony członków otrzymywały również sztuczne uzębienie za zwrotem kosztów, wpływ prac technicznych był bardzo wielki. Jakkolwiek pracuje 7–8 techników i 2 uczni, nawał pracy był tak wielki, że nadażyć nie zawsze było można. Robiono sztuczne szczęki z kauczuku, metalu, mostki, korony, naprawy szczęk, i szyny przy frakturach szczęk.

Zrobiono w laboratorium w roku 1927

platek	reper.	koron	mostów	części mostk.	* zębów ćwieczkowych
999	498	196	118	320	7

Na to spotrzebowano:

zęb. platyn.	243	sztuk
„ zwykłych	5280	„
„ diatorycznych	4343	„
haczyków	1602	„
ssawek	564	„
sprężyn	189	par
kauczuku	37	funtów
wosku	96	pudełek.

Poszczególne kliniki wydały pacjentom w roku 1927 z tych prac:

	nowych szczęk	reper.	koron	zębów ćwieczko- wych	mostów	części mostkow.	zębów wydano
Królewska Huta	266	240	72	—	70	209	2528
Katowice	160	58	9	1	6	12	1343
Mysłowice	68	23	2	—	1	4	557
Rybnik	170	60	46	—	18	23	1497
Rydułtowy	3	6	—	—	—	—	41
Siemianowice	144	51	29	—	8	15	1387
Bielszowice	86	49	33	6	15	57	749
razem	897	487	191	7	118	320	8102

Poniżej osobno technika u członków i osób z rodzin od 1 X 1927 r. do 31 XII 1927 r.

		naprawy szczęk zęb.	nowych szczęk	zębów	koron	mostków z częściami
Królewska Huta	członków	65	38	388	12	18/53
	rodzin	13	51	585	4	—
Katowice	członków	15	50	439	1	3/10
	rodzin	—	9	90	—	—
Mysłowice	członków	8	27	253	—	1/4
	rodzin	3	9	101	—	—
Rybnik	członków	18	21	188	9	2/4
	rodzin	3	15	132	5	1/2
Rydułtowy	członków	—	—	—	—	—
	rodzin	—	—	—	—	—
Siemianowice	członków	7	17	164	5	—
	rodzin	3	28	308	3	—
Bielszowice	członków	10	23	168	8	3/12
	rodzin	1	16	130	3	—
Razem u członków		123	176	1600	35	27/83
Razem u osób z rodzin		23	128	1347	15	1/2

V. Zakłady brackie i ich załogi.

Rodzaj i ilość zakładów brackich i stan ich załóg na końcu roku 1927 r. przedstawiały się następująco:

Rodzaj zakładów	ilość zakładów	Załoga zakładów				wogóle
		mężczyzn		kobiet		
		dorostych	młodocia- nych	dorostych	młodocia- nych	
Kopalnie węgla kamiennego	43	74.963	168	2.231	1	77.363
Kopalnie kruszczu	11	4.876	11	1.377	9	6.273
Huty	2	5.370	92	159	—	5.621
Zakłady poboczne	1	59	—	3	—	62
razem:	57	85.268	271	3.770	10	89.319
wobec	58	93.088	351	4.828	11	98.278

na początku roku 1927, t. zn. że zaszły w przeciągu roku 1927 zmiany o

| — 1,7% | — 9,2% | — 29,5% | — 28,1% | — 10% | — 10%

Ogólny dochód ze składek do Kasy Chorych w roku 1927 wynosił 11.064.119,16 zł (7.466.723,98 zł^{*)} włącznie 299,95 zł (297,20 zł) z dalszego utrzymania ubezpieczenia. Przeciętna składka członka na rok wynosiła 120,02 zł (81,36 zł). Rozchód wynosił 12.903.813,65 zł (11.285.323,21 zł) czyli przeciętnie przypadało rozchodu na jednego ubezpieczonego 139,97 zł (122,97 zł).

Ogólny dochód ze składek Kasy Pensyjnej w roku 1927 wynosił 16.820.769,87 zł (13.083.135,89 zł) włącznie 14.234,99 zł (20.552,72 zł) z wstępnego i 50.031,29 zł (46.613,02 zł) z uznaniówek. Przeciętna składka członka na rok wynosiła 209,72 zł (164,06 zł). Rozchód wynosił 19.802.753,78 zł (16.796.093,62 zł) przeciętnie z rozchodu przypadało na jednego ubezpieczonego 246,90 zł (210,62 zł).

Dla oceny odpowiednich zmian składek i świadczeń podajemy poniżej zmiany zarobku:

Na jedną dniówkę wynosił:

	Zarobek taryfowy			dodatek domowy	
	dla rębacza na filarach średnich zł	dla 25-letniego ciskacza zł	dla 25-letniej robotnicy zł	żonę na	1 dziecko
od 1 grudnia 1926 r.	9,22	5,73	3,28	0,14	0,22
„ 16 września 1927 r.	9,67	6,23	3,76	0,15	0,24

W roku 1927 cena węgla (dla potrzeb krajowych) nie uległa żadnej zmianie i wynosiła:

	za 1 tonnę węgla		
	kostkowego zł	niesorto- wanego zł	miału zł
od 20 lipca 1926 r.	32,60	25,30	11,10

^{*)} Liczby w nawiasach odnoszą się do roku 1926.

Zakłady brackie i ich załogi.

Liczba bież.	zakłady brackie	Członkowie																				
		Kasy Chorych																Kasy Pensyjne				
		Członkowie poniżej 16 lat				Członkinie				Członkowie ponad 16 lat				Członkinie								
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
		kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				
A	Kopalnie węgla kamiennego.																					
1	Anna	4	2	11	7	—	—	—	—	2672	2536	2621	2706	33	31	32	32	2323	2225	2305	2379	
2	Andaluzja	—	—	—	—	—	—	—	—	770	755	774	745	25	24	24	24	731	709	729	704	
3	Aleksander	12	10	8	5	—	—	—	—	936	912	915	937	71	71	72	75	758	733	738	756	
4	Alma ⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	3	—	—	—	28	—	—	—	
5	Biłogosławień- stwo Boże	2	1	1	2	—	—	—	—	1749	1773	1847	1873	87	81	81	76	1683	1701	1759	1789	
6	Bielszowice	—	—	3	2	—	—	—	—	1239	1164	1176	1158	15	15	15	15	1213	1150	1164	1148	
7	Blücher	2	1	1	1	—	—	—	—	1997	1742	1812	1827	79	60	61	62	1884	1650	1688	1704	
8	Charlotte i Leona	2	1	1	3	—	—	—	—	2667	2516	2644	2562	12	13	10	14	2240	2118	2198	2106	
9	Dębińsko	3	4	4	3	—	—	—	—	2382	2363	2399	2500	46	51	51	58	2100	2084	2096	2199	
10	Donnersmarck	8	7	6	13	—	—	—	—	807	762	916	956	25	26	26	33	763	715	855	895	
11	Ema	9	11	4	2	—	—	—	—	2329	2016	2064	2409	33	38	38	36	2022	1734	1763	2071	
	„ koksownia	—	—	1	1	1	1	1	1	510	522	566	546	6	13	3	8	446	459	487	581	
12	Eminencja	—	1	2	2	—	—	—	—	878	827	870	888	30	30	32	33	783	733	774	784	
13	Ewa	2	—	—	—	—	—	—	—	57	14	14	32	3	3	3	3	45	12	12	19	
14	Ferdynand	7	4	4	4	—	—	—	—	2637	2084	2104	2151	57	54	53	53	2376	1891	1903	1944	
15	Florentyna	11	8	8	4	—	—	—	—	1161	970	988	1014	105	101	36	90	1021	853	875	888	
16	Fryderyk ⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	6	7	7	7	1	1	1	1	5	6	6	6	
17	Giesze	28	26	26	3	—	—	—	—	6554	5452	5515	5575	279	266	266	242	6239	5233	5395	5413	
18	Godula	4	3	2	—	—	—	—	—	1316	1085	1086	1226	40	42	38	37	1195	986	992	1095	
19	Gothard	17	19	19	49	—	—	—	—	1718	1587	1668	1850	77	71	71	69	1540	1421	1481	1649	
20	Hohenlohe	—	—	—	—	—	—	—	—	613	600	572	576	3	3	3	8	539	527	519	501	
	Fanny i administracja generalna	—	—	—	—	—	—	—	—	26	31	32	32	1	1	1	—	9	11	12	13	
21	Hoym Laura	14	10	5	4	—	—	—	—	1889	1907	1907	1847	177	162	146	150	1665	1691	1685	1651	
22	Hrabina Laura	1	1	1	1	—	—	—	—	1756	1545	1159	1108	107	93	97	91	1634	1445	1091	1086	
23	Huta Laura i Szyby Rich- tera	—	—	—	1	—	—	—	—	3822	3260	3427	3553	161	157	154	149	3568	3013	3203	3334	
24	Hugona	8	3	4	5	—	—	—	—	1453	1184	1241	1364	46	48	47	48	1394	1150	1188	1316	
25	Ierzy	2	2	3	3	—	—	—	—	1037	1086	1091	1081	30	30	30	29	957	965	969	964	
26	Knurów i koksownia	—	—	1	2	—	—	—	—	1534	1526	1534	1427	13	13	13	13	1452	1445	1465	1471	
	„ i koksownia	—	—	1	2	—	—	—	—	307	305	413	474	3	3	3	3	281	283	389	448	
27	Króli Dyrekcja Generalna	8	4	10	9	—	—	—	—	5317	4600	4380	4261	91	84	77	76	4661	3922	3698	3609	
28	Karol ⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	45	41	42	42	6	9	9	9	41	41	43	43	
29	Karnalsfreude	—	—	—	—	—	—	—	—	728	530	565	574	6	1	66	1	671	502	540	545	
30	Kleofas	11	4	2	2	—	—	—	—	3012	2627	2625	2655	124	78	78	95	2808	2373	2348	2433	
31	Litandra	—	—	—	—	—	—	—	—	1221	867	835	923	17	16	16	16	1136	786	768	843	
32	Maks	—	—	—	—	—	—	—	—	2626	1938	1928	1983	57	55	55	52	2363	1700	1746	1785	
33	Matylda	2	2	3	2	—	—	—	—	2131	2092	2069	2059	73	72	73	71	1958	1911	1882	1877	
34	Mysłowice	9	6	6	4	—	—	—	—	3463	3000	3181	3286	5	60	60	59	3134	2682	2838	2928	
35	NowaPrzemsza ⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	26	20	16	18	—	—	—	1	14	11	12	12	
36	NowaPrzemsza odkrywka ⁺⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	11	11	20	14	—	—	9	8	9	9	27	19	
	BraciaLigendza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
37	NowaPrzemsza odkrywka ⁺⁺⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	firma Walczyk	—	—	—	—	—	—	—	—	11	10	12	13	2	2	2	5	11	12	14	18	
38	Niemcy	13	8	7	8	—	—	—	—	2127	1976	2019	2090	48	46	48	46	1868	1723	1768	1823	
39	Pokój	—	—	—	—	—	—	—	—	1757	1679	1722	1726	68	62	81	92	1646	1572	1629	1649	
40	Polska	—	—	—	—	—	—	—	—	29	71	103	58	8	8	10	1	29	70	88	39	
41	Radzionków	—	—	—	—	—	—	—	—	1732	1137	1222	1368	45	30	29	30	1559	1023	1108	1233	
42	Römer	—	—	—	—	—	—	—	—	1878	1451	1718	1860	16	17	15	15	1746	1319	1596	1730	
43	Śląsk	35	23	23	18	—	—	—	—	1872	1791	1813	1817	66	58	53	54	1625	1558	1558	1553	
44	Waleska	2	4	3	3	—	—	—	—	368	457	613	607	34	38	41	47	313	406	520	524	
45	Wawelielektr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Mikołaj	2	3	3	1	—	—	—	—	2950	2566	2577	2630	20	21	23	22	2479	2240	2255	2287	
46	Wolfgang i koksownia	2	3	3	2	—	—	—	—	2840	2226	2331	2296	27	9	17	17	2633	2067	2192	2158	
47	Woldemar ⁺⁾	2	—	—	—	—	—	—	—	59	—	—	—	14	—	—	—	59	—	—	—	
48	Wujek	—	—	1	—	—	—	—	—	3270	2665	2739	2259	71	73	62	62	3032	2535	2542	2476	
	A.razem:	222	171	174	168	1	1	1	1	82371	72286	73892	74963	2366	2240	2231	2231	74709	65405	66913	68498	

⁺⁾ Unieruchomiona.

⁺⁺⁾ Uruchomiona w roku sprawozdawczym.

Liczba bież.	zakłady brackie	Członkowie																Kasy Pensyjnej				
		Kasy Chorych																				
		Członkowie poniżej 16 lat				Członkinie poniżej 16 lat				Członkowie ponad 16 lat				Członkinie ponad 16 lat								
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV					
		kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				
B	Kopalnie rudy żelaznej, łomy dolomitu.																					
1	Blachówka i Bobrowniki	1	—	1	1	—	—	1	—	138	125	124	119	78	86	99	102	139	139	148	150	
2	Tarnowskie Góry nr. 267.	3	3	2	2	—	—	—	—	153	164	146	147	29	30	32	28	115	129	113	108	
	B razem	4	3	3	3	—	—	1	—	291	289	270	266	107	116	131	130	254	268	261	258	
C	Kopalnie ołowiu i srebra.																					
1	Białe Szarlej i Samuelsglück	—	1	1	—	—	—	—	—	2239	2072	2253	2285	748	598	537	495	2677	2409	2497	2519	
D	Kopalnie cynku.																					
1	Brzozowice	9	5	6	5	4	3	6	6	677	641	626	630	292	217	233	304	900	768	785	855	
2	Cecylja	—	—	—	—	—	—	—	—	685	617	580	606	36	34	32	31	700	630	598	597	
	i płoczków	1	1	1	—	1	—	—	—	135	154	156	—	229	215	211	—	334	325	327	—	
3	Danielec +)	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	5	—	—	—	14	—	—	—	
4	Jenny Otto (płoczków)	1	1	—	—	—	—	—	—	71	76	12	162	170	147	—	209	229	205	8	334	
5	Kristian Kraft	—	—	1	1	—	—	—	—	—	89	81	87	—	1	2	2	—	90	84	87	
6	Nowa Helena	3	2	—	2	3	2	1	3	742	768	766	750	209	279	278	204	846	914	913	842	
7	Olga	—	—	—	—	—	—	—	—	24	40	45	58	—	—	—	—	24	40	44	53	
8	Paulina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	19	20	—	2	1	2	—	13	17	18	
9	Segiet+)	—	—	—	—	—	—	—	—	85	—	—	—	42	—	—	—	108	—	—	—	
10	Szarlejskie Towarzystwo budowli pod- ziemnych	—	—	—	—	—	—	—	—	16	12	12	12	—	—	—	—	13	12	9	9	
	D razem	14	9	8	8	8	5	7	9	2446	2410	2297	2325	983	895	757	752	3168	2997	2785	2795	
E	Huta stali i żelaza																					
1	Huta Król	70	80	83	89	—	3	—	—	4706	4710	4812	4823	102	136	109	142	4154	3951	4297	4309	
F	Huta ołowiu i srebra.																					
1	Strzybnica	1	2	3	3	—	—	—	—	499	505	509	547	17	17	17	17	470	473	477	511	
G	Zakłady Wodociąg.	—	—	—	—	—	—	—	—	58	59	57	59	3	3	3	3	54	54	54	56	

Zestawienie:

A	Kopalnie węgla kamiennego.	222	171	174	168	1	1	1	1	82371	72286	73892	74963	2366	224	2231	2231	74709	65405	66913	68498
B	Kopalnie rudy żelaznej, łomy dolomitu.	4	3	3	3	—	—	1	—	291	289	270	266	107	116	131	130	254	268	261	258
C	Kopalnie ołowiu i srebra.	—	1	1	—	—	—	—	—	2239	2072	2253	2285	748	598	537	495	2677	2409	2497	2519
D	Kopalnie cynku.	14	9	8	8	8	5	7	9	2446	2410	2297	2325	983	895	757	752	3168	2997	2785	2795
E	Huta stali i żelaza.	70	80	83	89	—	3	—	—	4706	4710	4812	4823	102	136	109	142	4154	3951	4297	4309
F	Huta ołowiu i srebra.	1	2	3	3	—	—	—	—	499	505	509	547	17	17	17	17	470	473	477	511
G	Wodociągi.	—	—	—	—	—	—	—	—	58	59	57	59	3	3	3	3	54	54	54	56
	Razem:	311	266	272	271	9	9	9	10	92610	82331	84090	85268	4326	4005	3785	3770	85486	75557	77284	78946

+) Unieruchomiona.

VI. Ubezpieczenie na wypadek choroby.

(Kasa Chorych).

Ubezpieczonych na wypadek choroby było przeciętnie:

	mężczyzn		kobiet		razem
	dorosłych	młodocianych	dorosłych	młodocianych	
w roku sprawozdawczym 1927	87.369	291	4.517	10	
	87.660		4.527		92.187
" " " 1926	86.529		5.246		91.775

Zwolnienie od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby celem dalszego zatrudnienia względnie podjęcia pracy w zakładach brackich nastąpiło w 2 wypadkach.

W końcu roku sprawozdawczego należało z ubezpieczonych (włącznie zatrudnionych w administracji Spółki Brackiej):

	do Kasy Chorych	a mianowicie do stopnia zarobkowego					
		I	II	III	IV	V	VI
mężczyzn dorosłych . . .	85.898	281	779	3.704	14.202	15.461	51.471
" młodocianych . . .	277	264	12	1	—	—	—
kobiet dorosłych . . .	4.214	514	1.990	1.375	161	46	128
" młodocianych . . .	10	10	—	—	—	—	—
razem:	90.399	1.069	2.781	5.080	14.363	15.507	51.599
więc	—	1,2%	3,1%	5,6%	15,9%	17,1%	57,1%

W opiece lekarskiej wskutek zachorowania, połączonego z niezdolnością do pracy, znajdowało się:

	członków			członek		
	w lecznicach z przyjęciem do nich	bez przyjęcia	w rewirze u lekarzy okręgowych	w lecznicach z przyjęciem do nich	bez przyjęcia	w rewirze u lekarzy okręgowych
wskutek wypadków urazowych na początku roku . . .	614	192	4	15	1	—
później . . .	8.809	3.490	31	122	53	1
wskutek innych przyczyn na początku roku . . .	1.109	142	94	74	13	6
później . . .	18.176 ⁺⁾	5.889	8.278 ⁺⁾	799 ⁺⁾	347	331 ⁺⁾
razem:	28.708 ⁺⁾	9.713	8.407 ⁺⁾	1.010 ⁺⁾	414	338 ⁺⁾

Z tych zachorowań zakończyło się w roku sprawozdawczym

1. śmiercią . . .	330	—	3	31	—	—
2. inwalidztwem . . .	340	68	—	40	6	—
3. polepszeniem . . .	3.889	950	—	248	108	—
4. wyzdrowieniem . . .	22.397	8.310	8.265	617	289	335
razem:	26.956	9.328	8.268	936	403	335

W kuracji pozostało na końcu roku

chorych						
wskutek wypadków urazowych . . .	667	166	—	15	—	—
chorych						
wskutek innych przyczyn . . .	1.085	219	139	59	11	3
razem:	1.752	385	139	74	11	3

⁺⁾ W tem u członków 876, u członkiń 17 wypadków, leczonych w pierw przez lekarzy okręgowych, przekazanych później do lecznic, liczonych wobec tego tak w rubryce „w lecznicach“ jak w rubryce „w rewirze“ i 89 członków i 2 członkinie leczonych w obcych lecznicach.

Czas trwania chorób, leczonych w roku sprawozdawczym, wynosił:

	u członków			u członkiń		
	w lecznicach z przy- jęciem do nich	bez przyjęcia	w rewirze u lekarzy okręgowych	w lecznicach z przy- jęciem do nich	bez przyjęcia	w rewirze u lekarzy okręgowych
wskutek wypadków urazowych ogółem dni	245.749	60.690	237	4.345	1.070	—
wtem dni z pobieraniem grosza chorego	231.510	56.316	237	4.003	1.070	—
wskutek innych przyczyn ogółem dni	474.459 ⁺⁾	90.084	99.710	24.302 ⁺⁾	5.634	4.022
wtem dni z pobieraniem grosza chorego	466.649	88.958	97.829	23.719	5.355	3.962

Według tego przypadało na jedno zachorowanie ⁺⁺⁾

wskutek wypadku urazowego dni choroby	28,0	17,3	7,2	35,6	20,2	—
w tem z pobieraniem grosza chorego	26,4	16,1	7,2	32,8	20,2	—
wskutek innych przyczyn dni choroby	26,1	15,4	12,1	30,1	16,2	12,1
w tem z pobieraniem grosza chorego	25,7	15,2	11,8	29,4	15,4	11,9
na jednego członka wskutek wypadku urazowego zachorowań	0,10	0,04	—	0,03	0,01	—
dni choroby	2,80	0,69	0,003	0,96	0,24	—
w tem z pobieraniem grosza chorego	2,64	0,64	0,003	0,88	0,24	—
wskutek innych przyczyn zachorowań	0,21	0,07	0,09	0,18	0,08	0,07
dni choroby	5,41	1,03	1,14	5,37	1,24	0,89
w tem z pobieraniem grosza chorego	5,32	1,01	1,12	5,24	1,18	0,87
na jeden dzień kalendarzowy dni chor- oby (przeciętna liczba chorych)						
wskutek wypadku urazowego	671	166	1	12	3	—
„ innych przyczyn	1.296	246	272	66	15	11
na 100 członków, przeciętnie każdor- azowo chorych						
wskutek wypadków urazowych	0,77	0,19	—	0,27	0,07	—
innych przyczyn	1,48	0,28	0,31	1,46	0,33	0,24

Ogółem znajdowało się w kuracji na skutek zachorowania połączonego z niezdolnością do pracy

	w roku 1927		razem	w roku 1926		
	członków	członkiń		członków	członkiń	razem
na początku roku	2 155	109	2 264	2 306	172	2 478
później	43 797	1 636	45 433	42 167	1 898	44 065
razem	45 952	1 745	47 697	44 473	2 070	46 543

Z tych zachorowań zakończyło się

1. śmiercią	333	31	364	421	41	462
2. inwalidztwem	408	46	454	574	23	597
3. polepszeniem	4 839	356	5 195	4 320	221	4 541
4. wyzdrowieniem	38 096	1 224	39 320	37 007	1 676	38 683
W kuracji pozostało na końcu roku	2 276	88	2 364	2 151	109	2 260

⁺⁾ W tem 2498 dni choroby członków i 54 dni choroby członkiń, umieszczonych w obcych lecznicach.

⁺⁺⁾ Zachorowania, powstałe w roku poprzednim a nie ukończone jeszcze w końcu roku, liczono po 50 %.

Czas trwania chorób leczonych wynosił

	w roku 1927		razem	w roku 1926		
	u członków	u członkiń		u członków	u członkiń	razem
ogółem dni	970 929	39 373	1 010 302	962 013	52 433	1 014 446
w tem dni z pobieraniem grosza chorego	941 499	38 109	979 608	926 018	50 227	976 245
Wedle powyższego przypadało na jedno zachorowanie						
dni choroby	22,2	23,9	22,3	22,8	27,2	23,0
w tem z pobieraniem grosza chorego	21,5	23,1	21,6	21,9	26,0	22,1
na jednego członka						
zachorowań	0,50	0,36	0,49	0,49	0,37	0,48
dni choroby	11,08	8,70	10,96	11,12	9,99	11,05
w tem z pobieraniem grosza chorego	10,74	8,42	10,63	10,70	9,57	10,64
na jeden dzień kalendarzowy						
dni choroby (przeciętna liczba chorych)	2 653	108	2 761	2 636	144	2 780
na 100 członków przeciętnie każdego razowo chorych	3,03	2,39	2,99	3,05	2,74	3,03

Oprócz tego leczono na skutek zachorowania niepołączonego z niezdolnością do pracy w własnych lecznicach

na początku roku						
wskutek wypadków zawodowych	10	—	10	2	—	2
„ innych przyczyn	71	—	71	27	—	27
później						
wskutek wypadków zawodowych	1 137	7	1 144	982	11	993
„ innych przyczyn	21 636	875	22 511	17 387	747	18 134
razem	22 854	882	23 736	18 398	758	19 156
na końcu roku pozostało w leczeniu chorych						
wskutek wypadków zawodowych	6	—	6	10	—	10
„ innych przyczyn	46	2	48	71	—	71
razem	52	2	54	81	—	81

Czas trwania chorób tych wynosił

przy wypadkach urazowych dni	4 375	7	4 382	3 775	70	3 845
przy innych przyczynach „	60 052	1 784	61 836	45 110	1 895	47 005
razem dni	64 427	1 791	66 218	48 885	1 965	50 850
Przypadało więc na jedno zachorowanie						
wskutek wypadku urazowego						
dni choroby	3,8	1,0	3,8	3,9	6,4	3,9
wskutek innych przyczyn						
dni choroby	2,8	2,0	2,7	2,6	2,5	2,6
wogóle dni choroby	2,9	2,0	2,8	2,7	2,6	2,7
na jednego członka						
wskutek wypadku urazowego						
zachorowań	0,01	0,001	0,01	0,01	0,002	0,01
dni choroby	0,05	0,001	0,05	0,04	0,01	0,04
wskutek innych przyczyn						
zachorowań	0,25	0,19	0,24	0,20	0,14	0,20
dni choroby	0,68	0,39	0,67	0,52	0,36	0,51
wogóle zachorowań	0,26	0,19	0,26	0,21	0,14	0,21
dni choroby	0,73	0,40	0,72	0,56	0,37	0,55

Tytułem grosza chorego wypłacono po odliczeniu kwot zwróconych przez inne instytucje ubezpieczeniowe

	w roku 1927		w roku 1926	
	razem	na jeden dzień pobierania	razem	na jeden dzień pobierania
	zł	zł	zł	zł
na przyjętych do lecznic				
żonatych członków (zasilek domowy)	1 488 504,08	3,34	943 739,70	2,20
samotnych członków (kieszonkowe)	182 095,34	0,65	123 527,—	0,44
na członków leczonych w rewirze	1 063 503,16	4,19	701 592,78	2,66
razem	2 734 102,58	2,79	1 768 859,48	1,81

Koszta za leczenie członków dzielą się na następujące wydatki:

I. Leczenie szpitalne	zł	zł	zł
1. Wydatki na personel			
A. pensje i zarobki			
1. lekarzy	519 699,15		
2. personelu pielęgniarzkiego	807 000,66		
3. personelu kuchennego	48 007,83		
4. praczek i szwaczek	85 895,33		
5. rzemieślników, szorowaczek i ogrodników	454 134,97		
6. personelu biurowego i administracji	307 761,55	2 222 499,49	
B. Wydatki na ubezpieczenia, koszty podróży i przeprowadzki, zapomogi i t. d.		207 351,92	2 429 851,41
2. Wydatki na leczenie lekarskie			
A. Zakup, utrzymanie i używanie instrumentów i aparatów			
a) dla bezpośredniego leczenia	37 284,77		
b) dla zdjęć rentgenowskich	45 521,79	82 806,56	
B. Środki lecznicze			
a) medykamenty, opatrunki i bandaż	462 312,60		
b) środki wzmacniające	11 435,27		
c) środki kąpielowe	1 342,50		
d) przyrządy (okulary, opaski przepuklinowe, protezy)	455,32	475 545,69	
C. Środki dezynfekcyjne		4 109,51	562 461,76
3. Odżywianie chorych			
a) środki spożywcze		2 017 149,07	
b) przyrządy kuchenne		10 015,12	2 027 164,19
4. Odzież			
a) odzież i bielizna dla chorych		257 125,33	
b) odzież służbowa		14 331,65	271 456,98
5. Utrzymanie budynków			
a) odszkodowanie Kasy Pensyjnej za odstąpienie budynków i urządzeń		500 000,—	
b) urządzenie pokojowe		71 052,33	
c) maszyny i kotły (wyłącznie materiału opałowego i wody)		55 845,14	
d) materiały opałowe		356 073,21	
e) oświetlenie		53 329,08	
f) woda		39 971,59	
g) czyszczenie		34 354,91	
h) ogrody		1 949,47	
i) inne wydatki		20 954,67	1 133 530,40
do przeniesienia			6 424 464,74

	zł	zł	zł
z przeniesienia:			6 424 464,74
6. Wydatki administracyjne i inne			
a) potrzeby biurowe i druki		6 160,96	
b) opłaty pocztowe i przesyłkowe		28 448,79	
c) biblioteka lekarska		4 231,14	
d) środki pouczające i rozrywkowe dla chorych		12 845,75	
e) podatki i t. p.		3 123,94	
f) inne nieprzewidziane wydatki		3 854,83	58 665,41
7. Przewóz chorych i zwłok			96 040,86
8. Odszkodowanie za używanie obcych lecznic			94 140,40
Koszty leczenia w własnych lecznicach (włącznie wydatków wymienionych pod 8) wynosiły więc			6 673 311,41

Z tej kwoty ściągnięto znów:

1. za leczenie szpitalne osób z rodzin		554 684,—	
2. od Kasy Pensyjnej		213 157,—	
3. od innych instytucji ubezpieczeniowych		247 515,35	
4. za leczenie obcych chorych		470 934,45	
5. za oddawanie kąpiei, prądu elektrycznego, odpadków kuchennych i t. d.		26 365,47	
6. tyt. kar i wynagrodzenia szkód		1 719,11	
7. za dzierżawę, najem i t. p.		49 428,40	
8. za materiały opatrunkowe, dostarczone osobom z rodzin		6 647,78	
9. tyt. nieprzewidzianych dochodów		62 921,60	1 633 373,17
Czyste koszty leczenia szpitalnego członków Kasy Chorych wynosiły więc ^{*)}			5 039 938,24
II. Leczenie w rewirze			
1. odszkodowanie lekarzy okręgowych		156 493,54	
2. środki lecznicze		491 194,78	
3. leczenie w nagłych wypadkach		397,71	
4. zarobki i koszty podróży kontrolerów chorych		25 893,87	673 979,90
III. Zapobieganie chorobom			2 796,—
razem			5 716 714,14
W roku 1926 wynosiły wydatki:			
na leczenie członków w lecznicach ^{*)}			4 851 580,54
„ leczenie członków w rewirze			634 458,51
„ zwalczanie chorób			787,70
więc na ogólną opiekę dla chorych członków			5 486 826,75

Z wydatków na lekarstwa w roku 1927, które wynikają z sprawozdania kasowego tak Kasy Chorych jakoteż Kasy Pensyjnej, przypada

na 1 leczonego członka	5,68 zł
„ 1 osobę z rodziny członka	0,84 „
„ 1 leczonego inwalidę	7,21 „
„ 1 osobę z rodziny inwalidy	0,51 „

Na jeden dzień i chorego w lecznicach brackich przypada przeciętnie

materiału opatrunkowego za	0,17 zł
środków leczenia z aptek publicznych za	0,16 „
„ „ z własnej składnicy sanitarnej	0,12 „
razem	0,45 zł

Celem ułatwienia panom lekarzom orientacji w powodzi specyfików o często wątpliwej wartości, wypracowano w porozumieniu z Wydziałem Zdrowia Publicznego nowy lekospis. Lekospis ten dzieli się na t. zw. „Formulae Magistrales Silesienses“ i na t. zw. „Wyroby polsko-śląskie“. Książka ta znalazła ogólne uznanie w świecie lekarskim na Śląsku i jest w użytku we wszystkich śląskich kasach chorych.

Na ogólną liczbę osób uprawnionych do bezpłatnego leczenia się w ilości 337 180 wystawiono w roku sprawozdawczym 237 450 wykazów chorych.

^{*)} W tej kwocie zawarte są koszty ambulantnego leczenia w szpitalach.

Koszty leczenia wynosiły przeciętnie

	w roku 1927			w roku 1926		
	przy lecze- niu w leczni- cach	przy lecze- niu przez lek. okr.	ogółem ⁺⁾	przy lecze- niu w leczni- cach	przy lecze- niu przez lek. okr.	ogółem ⁺⁾
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
na jeden dzień choroby	6,73	6,48	5,31	6,56	7,37	5,15
„ „ wypadek zachorowania	180,65	78,18	82,79	178,60	86,85	86,71
„ „ jednego członka	54,67	7,31	62,01	52,86	6,91	59,79

Opieki dentystycznej udzielono

	w wypad- kach	w dniach konsulta- cji	nakładem kosztów ⁺⁺⁾		
			na pensje i zarobki	innych	ogółem
			zł	zł	zł
w roku 1927	23 018	63 754	95 578,—	15 507,54	111 085,54
„ „ 1926	14 928	41 211	74 785,04	6 353,12	81 138,16

Przeciętnie przypadało

	na jeden wypadek zachorowania			na jednego członka		
	dni kon- sultacji	kosztów	na jeden dzień konsultacji kosztów	zachorowań	dni kon- sultacji	kosztów
		zł	zł			zł
w roku 1927	2,8	4,83	1,74	0,250	0,692	1,21
„ „ 1926	2,8	5,43	1,97	0,163	0,449	0,88

Tyt. pomocy położowej wypłacono członkiniom:

w roku 1927 w 61 wypadkach 8 708,52 zł

„ „ 1926 w 83 „ 10 293,70 „

Przeciętnie przypadało

	na jeden poród świadczeń	na jedną członkinię	
		wypadków połogowych	świadczeń w kwocie
	zł		zł
w roku 1927	142,76	0,013	1,92
„ „ 1926	124,02	0,016	1,96

Tyt. pośmiertnego dla zmarłych członków Kasy Chorych wypłacono

	w wypad- kach	w prze- ciętnej wy- sokości	w łącznej kwocie	z tego zwró- cono przez inne insty- tucje ubez- pieczeniowe
		zł	zł	zł
w roku 1927	524	188,33	98 686,65	21 228,06
„ „ 1926	568	139,32	79 131,60	36 000,85

^{+) Przy uwzględnieniu kosztów ambulantnego leczenia w szpitalach, które są stosunkowo nieznaczne.}

^{++) Wylącznie udziału Zakładu Ubezpieczeń i członków w kosztach leczenia zębów przy wykonaniu sztucznych uzębień.}

Pomoc dla chorych udzielana członkom Spółki Brackiej przekracza znacznie ustawowo przepisane świadczenia obowiązkowe, w pierwszym miejscu udzielono daleko idącego leczenia szpitalnego.

W Jastrzębiu-Zdroju umieszczono w roku sprawozdawczym 522 członków i 14 członkiń podczas 14 661 dni. Wysokość kosztów włącznie kosztów za kąpiele solankowe (40 264,65 zł) wynosiła 106 186,08 zł wobec 99 343,85 zł (włącznie 36 306,54 zł za kąpiele) w roku 1926.

Oprócz tego było umieszczono na koszt Kasy Chorych Spółki Brackiej w letniskach a mianowicie:

18 członków w Krynicy przez	480 dni
2 członkinie „ „ „	54 „
13 członków „ Busku „	366 „
15 „ „ Szczawnicy przez	427 „
8 „ „ Ciechocinku „	231 „
11 „ „ Truskawcu „	294 „
24 „ „ obcych szpitalach przez	700 „
45 „ „ Zakładach dla umysłowo chorych przez	4379 „
razem: 136 członków przez	6931 dni.

Koszty leczenia tych osób wynosiły 53 875,75 zł.

W lecznicy przeciwgruźliczej w Wodzisławiu leczono na koszt Spółki Brackiej

	osób	w dniach	nakładem kosztów
w roku 1927	65	3 952	28 464,97 zł
w roku 1926	22	1 394	10 668,43 zł

Obok pomocy dla chorych Spółka Bracka udziela także innych świadczeń daleko wyższych od ustawowo przepisanych.

Wartość świadczeń nadobowiązkowych wynosiła w roku 1927

przy rewirowym zasiłku chorego około	150 000 zł
„ lecznicowym zasiłku chorego dla żonatych (zasilek domowy)	470 000 zł
dla samotnych (kieszonkowe)	180 000 zł
razem około	800 000 zł

Do świadczeń nadzwyczajnych, przewyższających obowiązkowe świadczenia ustawowe, należą zapomogi w gotówce, których udziela się w wypadkach nadzwyczajnego niedostatku, zwłaszcza przy dłuższej chorobie, członkom mającym liczną rodzinę. W roku sprawozdawczym wypłacono 794 takich zapomóg w ogólnej kwocie 14 933,65 zł, przeciętnie więc w wysokości 18,81 zł podczas gdy w roku 1926 wypłacono w 1 268 wypadkach 25 916,76 zł, więc przeciętnie 20,43 zł.

Do świadczeń nadzwyczajnych należą także wszystkie świadczenia dla osób z rodziny członków. Wedle liczenia, przedsięwziętego w marcu 1927 r., zamieszkiwało w okręgach kuracyjnych 57 295 żon i 127 798 dzieci, zaś poza okręgiem kuracyjnym, lecz w kraju, liczono jeszcze 384 żon i 886 dzieci członków Kasy Chorych, które miały prawo do bezpłatnej pomocy lekarskiej i połowy kosztów za medykamenty. Wedle liczenia przeprowadzonego w maju 1927 r. było ich 54 947 i 123 310. Poza okręgiem kuracyjnym, lecz w kraju, liczono jeszcze 406 żon i 925 dzieci członków Kasy Chorych. Tym osobom zwracano zasadniczo kwoty w połowie kosztów leczenia lekarskiego i lekarstw.

Koszty tej pomocy dla rodzin wynosiły

	w roku 1927		w roku 1926	
	razem zł	przeciętnie na jedną osobę z rodziny uprawnioną do kuracji zł	razem zł	przeciętnie na jedną osobę z rodziny uprawnioną do kuracji zł
tytułem pensji lekarskich	451 257,06	2,47	409 717,35	2,10
„ środków leczniczych	150 159,66	0,82	149 239,52	0,77
ogółem	601 416,72	3,29	558 956,87	2,87

W wypadkach ciężkiego zachorowania przyjmuje się osoby z rodziny także do lecznic. Opieki szpitalnej udzielono:

	żonom	dzieciom	w dniach	nakładem kosztów
w roku 1927	2 166	1 636	85 075	554 684,— zł
w roku 1926	1 644	1 457	73 262	412 184,33 „

Przeciętnie przypadało

	na jedną przyjętą osobę z rodziny		na jedną do kuracji uprawnioną osobę z rodziny		na jeden dzień utrzymania kosztów
	dni utrzymania	kosztów	dni utrzymania	kosztów	
w roku 1927	22,4	145,89	0,46	3,03	6,52
w roku 1926	23,6	132,92	0,38	2,12	5,63

Oprócz tego umieszczono na rachunek Kasy Chorych w letniskach brackich Goczałkowice i Jastrzębie-Zdrój, w zakładzie dziecięcym Marianów w Jastrzębiu-Zdroju, w zakładzie dziecięcym w Busku w powiecie Kieleckim, w kolonii morskiej Hallerowo i w Sanatorium Czerwonego Krzyża w Rabce

	żon	dzieci	w dniach	nakładem kosztów
w roku 1927	39	871	26 013	99 505,22 zł
w roku 1926	25	1 224	35 979	93 713,14 „

Przeciętnie przypadało

	na jedną przyjętą osobę z rodziny		na jeden dzień utrzymania kosztów
	dni utrzymania	kosztów	
w roku 1927	28,6	109,35	3,83
w roku 1926	28,9	75,03	2,60

Na zwalczanie gruźlicy w rodzinach ubezpieczonych wydano w 1927 roku 10 643,84 zł wobec 9 316,— zł w roku 1926.

Na leczenie zębów dla osób z rodziny członków wydano 8 644,14 zł.

Na pomoc lekarską przy porodach członkiń i żon członków wydano w 1961 wypadkach 60 483,20 zł, podczas gdy koszty te w roku 1926 wynosiły w 1 652 wypadkach 54 491,72 zł.

Na podstawie ustawy płożowej wypłacono żonom i córkom członków wolnym od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby

	w wypadkach	razem zł	przeciętnie zł
w roku 1927	9 869	642 805,22	65,13
w roku 1926	10 115	777 698,34	76,89

Według przepisów statutu połowa tych kosztów winna być zwrócona przez Skarb Państwa. W rzeczywistości zwrócono w roku 1927 mniej, mianowicie 297 823,15 zł. Różnica kosztów zwrócona będzie w roku następnym.

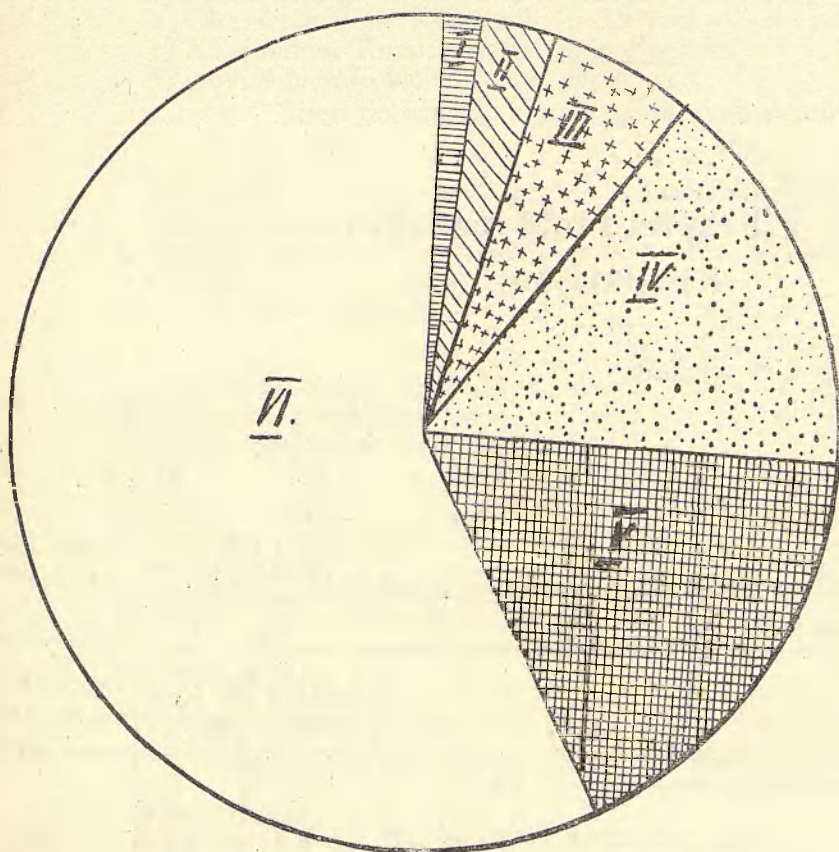
Tytułem zapomóg pogrzebowych wypłacono:

	dla żon	dla dzieci	w ogólnej kwocie zł
w roku 1927	388	2 303	126 389,62 zł
w roku 1926	402	2 810	90 421,05 „

Przeciętna ilość osób leczonych w lecznicach brackich wynosiła na dzień

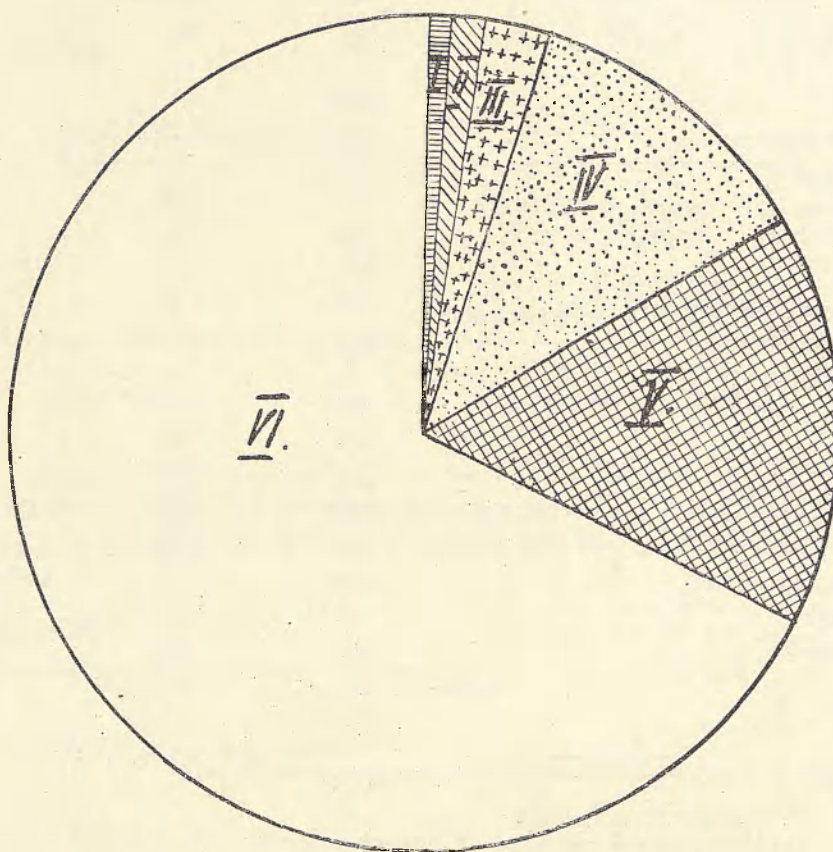
	w roku	
	1927	1926
Bielszowice	197	181
Czuchów	—	45
Katowice	109	107
„ klinika chirurgiczna	126	127
„ „ oczna	60	61
„ „ uszna	55	56
Knurów	184	148
Królewska Huta	344	315
„ „ klinika dla kobiet	56	49
Mysłowice	171	174
Orzesze	91	78
Rudzka Kuźnica	180	179
Rybnik	169	148
Rydułtowy	204	190
Siemianowice	198	240
Tarnowskie Góry	203	219
Wodzisław (przeciwgruźliczna)	124	109
Goczałkowice (letnisko)	74	81
Iastrzębie-Zdrój (letnisko)	86	78
razem:	2 631	2 585

Graficzny pogląd na stan liczebny członków Kasy Chorych według ich przynależności do poszczególnych stopni zarobkowych na końcu roku 1927:

I st. zar.	1 069 członk.	= 1,18 %
II „ „	2 781 „	= 3,08 „
III „ „	5 080 „	= 5,62 „
IV „ „	14 363 „	= 15,89 „
V „ „	15 507 „	= 17,15 „
VI „ „	51 599 „	= 57,08 „
razem	90 399 członk.	= 100 %

Graficzny pogląd na udział członków poszczególnych stopni zarobkowych w dochodzie ze składek za miesiąc grudzień 1927 r.

I st. zar.	3 057,10 zł	= 0,27 %
II „ „	12 050,07 „	= 1,06 „
III „ „	32 577,23 „	= 2,88 „
IV „ „	133 182,64 „	= 11,77 „
V „ „	177 386,43 „	= 15,67 „
VI „ „	773 635,06 „	= 68,35 „
razem	1 131 888,53 zł	= 100 %

VII. Ubezpieczenie pensyjne.

⟨Kasa Pensyjna⟩.

Liczba członków Kasy Pensyjnej wynosiła

	w roku 1927		w roku 1926	
	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
na końcu roku	75 840	3 431	82 227	4 237
przeciętnie	76 491	3 715	75 533	4 213

	w roku 1927	w roku 1926
Pobrano		
składek zwyczajnych (po połowie od pracodawców i pracobiorców)	16 752 955,02 zł	13 012 583,87 zł.

Liczba ubezpieczonych wynosiła

	w roku 1927		w roku 1926	
	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
w początku roku				
niemających pretensyj	13 065	1 076	13 527	1 466
mających pretensje	78 184	3 859	81 570	4 371
razem:	91 249	4 935	95 097	5 837

	w roku 1927		w roku 1926	
	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
po między nimi płacących uznaniówki urlopowanych	6 126 14	341 —	7 551 18	292 —
Do tej liczby przybyło do końca roku				
1. nowoprzyjętych	3 924	313	4 916	332
2. przejętych z				
a) Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	268	3	259	7
b) Oberschlesische Knappschaft Gleiwitz	394	18	598	14
c) Allgemeiner Knappschaftsverein Bochum	22	—	28	—
d) innych niemieckich bractw górniczych	7	—	15	—
razem z innych bractw górniczych:	691	21	900	21
3. już dawniej ubezpieczonych	1 937	66	3 514	89
4. reaktywowanych	91	7	105	3
5. innych	159	8	312	5
razem:	2 187	81	3 931	97
ogółem było więc ubezpieczonych:	98 051	5 350	104 844	6 287
Z tych ubezpieczonych ubyło do końca roku				
1. z powodu spensjonowania				
a) wskutek wypadku	160	2	143	2
b) „ innych przyczyn	1 851	95	1 511	66
2. z powodu śmierci				
a) wskutek wypadku	138	—	120	—
b) „ innych przyczyn				
mających pretensje	254	13	320	12
niemających pretensji	26	3	23	8
3. wskutek utraty nabytych pretensyj (z powodu złożenia pracy stwarzającej obowiązki ubezpieczenia)	2 546	457	7 225	1 001
4. wskutek przejścia do				
a) Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	105	1	415	3
b) Oberschlesische Knappschaft Gleiwitz	3 506	87	3 386	22
c) Allgemeiner Knappschaftsverein Bochum	5	—	20	—
d) innych niemieckich bractw górniczych	21	—	43	—
więc do innych bractw górniczych razem:	3 637	88	3 864	25
5. wskutek przejścia do kategorii funkcjonariuszów (ubezpieczenie funkcjonariuszów prywatnych)	172	5	350	9
6. wskutek zaprzestania pracy zawodowej z powodu zamążpójścia	—	264	—	228
7. z innych przyczyn	32	4	39	2
razem:	8 816	931	13 595	1 353
W końcu roku pozostało ubezpieczonych				
niemających pretensji	13 088	994	13 062	1 075
mających pretensje	76 147	3 425	78 187	3 859
razem:	89 235	4 419	91 249	4 934
po między nimi				
płacących uznaniówki	6 642	435	6 126	340
urlopowanych	10	—	14	—
przeciętna liczba ubezpieczonych wynosiła	91 465	4 734	94 235	5 430
po między nimi mających pretensje	78 346	3 698	80 911	4 154
Wedle powyższego				
1. stało się inwalidami				
a) wskutek wypadku na 1000 ubezpieczonych	1,8	0,4	1,5	0,4
b) wskutek innych przyczyn: na 1000 ubezpieczonych	20,2	20,1	16,0	12,2
na 1000 mających pretensje	23,6	25,6	18,7	15,9
2. zmarło				
a) wskutek wypadku na 1000 ubezpieczonych	1,5	—	1,3	—
b) wskutek innych przyczyn: na 1000 ubezpieczonych	3,1	3,4	3,7	3,7
na 1000 mających pretensje	3,2	3,5	4,0	2,9

Pretensje pozostałych do pensji wdowiej względnie do zasiłku sierociego istniały

	w roku 1927		w roku 1926	
	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
a) przy członkach zmarłych wskutek wypadku urazowego ogółem w wypadkach	103	—	92	—
na 100 zmarłych w wypadkach	75	—	77	—
b) przy członkach zmarłych wskutek innych przyczyn ogółem w wypadkach	220	2	271	1
na 100 zmarłych w wypadkach	87	15	85	8

Przeciętny wiek wynosił

	w roku 1927		w roku 1926	
	lat		lat	
w chwili rozwiązania stosunku roboczego				
1. z powodu spensjonowania				
a) wskutek wypadku	37,2	29,0	39,0	26,0
b) „ innych przyczyn	51,9	42,9	50,5	40,3
2. z powodu śmierci				
a) wskutek wypadku	34,0	—	35,7	—
b) „ innych przyczyn				
przy wszystkich ubezpieczonych	39,6	27,2	37,8	28,0
przy mających pretensje	41,3	28,7	39,0	32,0

Starszeństwo w chwili ustalenia pensji wynosiło przeciętnie w roku 1927 (1926)

	u członków na podstawie				przynależności do innych bractw górn- czych	w ogóle u	
	składkowania					członków	członkiń
	do Kasy Pensyjnej						
	jako mniej- upraw- niony	jako pełnoprawniony					
	członek wedle klasy						
III	III	IV	V	lat	lat	lat	
1. w wypadkach spensjonowania							
a) wskutek wypadku	1,1	0,2	6,0	5,1	1,2	13,6 (13,5)	6,8 (4,2)
b) z innych przyczyn	3,2	0,03	13,2	8,8	2,1	27,3 (26,0)	19,2 (12,9)
2. w wypadkach śmierci							
a) wskutek wypadku	0,5	0,1	4,3	5,6	1,2	11,7 (13,0)	— (—)
b) wskutek innych przyczyn							
przy wszystkich ubezpieczonych	1,1	0,04	7,4	6,1	1,1	15,7 (14,3)	5,8 (6,0)
przy mających pretensje	1,2	0,03	8,0	6,7	1,2	17,1 (15,4)	6,9 (9,9)

Liczba inwalidów składała się w roku 1927 (1926)

	z inwalidów			
	wypadkowych	zwyczajnych	wojennych	mniejszego prawa +)
w początku roku	1 506 (1 501)	15 892 (15 024)	296 (298)	487 (485)
do tego przybyło do końca roku	161 ⁺⁺⁾ (145)	1 918 ⁺⁺⁾ (1 591)	10 (4)	34 (55)
Pensje inwalidzkie należało płacić ogółem dla	1 667 (1 646)	17 810 (16 615)	306 (302)	521 (540)
Do końca roku ubyło inwalidów				
a) wskutek śmierci	56 (43)	771 (680)	5 (5)	41 (50)
b) „ reaktywowania	51 (60)	41 (45)	2 (2)	— (—)
c) „ przejścia inwalidów wypadkowych do inwalidów zwyczajnych	45 (33)	— (—)	— (—)	— (—)
d) z innych przyczyn	— (—)	— (—)	— (—)	— (1)
razem:	152 (136)	812 (725)	7 (7)	44 (51)
W końcu roku pozostało inwalidów	1 515 (1 510)	16 998 (15 890)	299 (295)	477 (489)
Przeciętna liczba inwalidów wynosiła w roku 1927 (1926)	1 587 (1 574)	16 851 (15 820)	301 (302)	504 (513)
Na 1 000 osób przypadało w roku 1927 (1926)				
a) zmarłych	35,3 (27,3)	45,8 (43,0)	16,6 (16,6)	87,3 (97,5)
b) reaktywowanych	32,1 (38,1)	2,4 (2,8)	6,6 (6,6)	— (—)

Pozostali po zmarłych inwalidach mieli prawo do pensji wdowiej względnie zasiłku sierociego				
w wypadkach	21 (9)	573 (533)	4 (5)	36 (34)
na 100 przeciętnie w wypadkach	37,5 (21)	74,3 (78)	80,0 (100)	82,0 (68)

Przeciętny czasokres pobierania pensji inwalidzkiej trwał

	u inwalidów			
	wypad- kowych lat	zwyczaj- nych lat	wojennych lat	mniejszego prawa lat
aż do wygaśnięcia prawa poboru				
a) wskutek śmierci	17,7 (17,7)	10,0 (10,0)	7,2 (10,0)	8,0 (8,5)
b) „ reaktywowania	2,7 (3,3)	2,3 (1,1)	9,5 (0,5)	— (—)
c) „ przejścia inwalidów wypadkowych do inwalidów zwyczajnych	14,9 (13,7)	— (—)	— (—)	— (—)

Liczba inwalidek składała się w roku 1927 (1926)

	z inwalidek		
	wypad- kowych	zwyczaj- nych	mniejszego prawa
w początku roku	37 (36)	352 (309)	250 (242)
do końca roku przybyło	2 (2)	96 (66)	16 (19)
Pensje inwalidzkie należało płacić ogółem dla inwalidek:	39 (38)	448 (375)	266 (261)
Do końca roku ubyło inwalidek			
a) wskutek śmierci	— (—)	19 (19)	13 (9)
b) „ reaktywowania	2 (1)	5 (3)	— (1)
razem:	2 (1)	24 (22)	13 (10)
W końcu roku pozostało inwalidek	37 (37)	424 (353)	253 (251)

+)) Inwalidzi mniejszego prawa są takie osoby, których pretensje nie polegają na członkostwie w Kasie Pensyjnej, lecz na przynajmniej 10-letnim ubezpieczeniu na wypadek choroby przed 1. stycznia 1908 r. (§ 139 ust. 3 nowego względnie § 144 starego statutu)

++) Włącznie 32 (51) urzędników wskutek zwyczajnych przyczyn i 1 (2) wskutek wypadku zawodowego przeniesionych w poczet inwalidów, którzy wedle § 53 ustępu 2 statutu nowego względnie § 43 ustępu 3 dawniejszego statutu byli wystąpili z Kasy Pensyjnej.

Przyczyny przeniesienia w poczet inwalidów były

	w roku 1927		w roku 1926	
	u mężczyzn	u kobiet	u mężczyzn	u kobiet
I. obrażenia zewnętrzne	181	3	175	4
II. gruźlica płuc oraz rak	127	15	141	10
III. choroby narządów oddechowych	171	9	164	4
IV. choroby ustroju naczyń krwionośnych	436	20	287	9
V. choroby ustroju nerwowego	79	8	77	8
VI. choroby narządów ruchu	114	5	102	2
VII. niemoc (starzyczna)	866	32	700	25
VIIIa. choroby zakaźne i pasożytne (wyłącznie gruźlica i raka)	8	—	9	—
VIIIb. choroby oczu	37	1	18	1
VIIIc. choroby uszu	9	—	8	—
VIIId. choroby narządów trawnych	11	—	14	—
VIIIe. choroby narządów moczowych	11	—	15	—
VIII f. inne choroby	29	5	26	5
razem:	2 079	98	1 736	68

Liczba wdów składała się w roku 1927 (1926)

	z wdów			
	wypadkowych	zwykajnych	wojennych	mniejsego prawa
w początku roku	2 556 (2 505)	10 977 (10 658)	1 745 (1 736)	157 (115)
aż do końca roku przybyło				
wdów po członkach	106 (93)	221 (267)	4 (3)	3 (4)
„ „ inwalidach	20 (9)	567 (522)	4 (5)	36 (34)
pensje wdowie należało płać ogółem dla wdów:	2 682 (2 607)	11 765 (11 447)	1 753 (1 744)	196 (153)
do końca roku ubyło				
a) wskutek śmierci	58 (40)	383 (371)	4 (7)	7 (12)
b) „ ponownego zamążpójścia	18 (18)	83 (76)	13 (17)	— (—)
razem:	76 (58)	466 (447)	17 (24)	7 (12)
W końcu roku pozostało wdów	2 606 (2 549)	11 299 (11 000)	1 736 (1 720)	189 (141)
Przeciętna liczba wdów wynosiła w roku 1927 (1926)	2 619 (2 556)	11 371 (11 053)	1 749 (1 740)	177 (134)
Na 1 000 wdów przypadało w roku 1927 (1926)				
zmarłych	22,1 (15,6)	33,7 (33,6)	2,3 (4,0)	39,5 (89,5)
wyszłych ponownie zamąż	6,9 (7,0)	7,3 (6,9)	7,4 (9,8)	— (—)
Przeciętne pobieranie grosza wdowiego trwało				
aż do wygaśnięcia prawa poboru	lat	lat	lat	lat
a) wskutek śmierci	20,4 (15,7)	13,9 (14,2)	9,2 (10,1)	7,1 (1,4)
b) „ ponownego zamążpójścia	4,6 (3,9)	3,7 (3,4)	10,1 (9,0)	— (—)

Liczba sierót składała się w roku 1927 (1926)

	z sierót		
	wypadkowych	zwykajnych	wojennych
w początku roku	2 696 (2 795)	8 097 (8 439)	4 568 (5 131)
Do końca roku przybyło			
sierót po członkach	289 (228)	460 (631)	7 (5)
„ „ inwalidach	55 (18)	520 (440)	31 (10)
zasiłek sierocy należało płać ogółem dla sierót	3 040 (3 041)	9 077 (9 510)	4 606 (5 146)
Do końca roku ubyło sierót			
a) wskutek śmierci	11 (12)	53 (46)	4 (11)
b) wskutek ukończenia 16 roku życia	118 (452)	1 243 (1 266)	807 (660)
c) wskutek zupełnego osierocenia	22	69	16
razem:	151 (464)	1 365 (1 312)	827 (671)

	sierot		
	wypadkowych	zwyczajnych	wojennych
W końcu roku 1927 (1926) pozostało	2 889 (2 577)	7 712 (8 198)	3 779 (4 475)
Przeciętna liczba sierot wynosiła	2 868 (2 918)	8 587 (8 975)	4 587 (5 139)
Przeciętnie w roku 1927 (1926) na 1 000 sierot			
a) zmarło	3,8 (4,1)	6,2 (5,1)	0,9 (2,1)
b) ukończyło 16 rok życia	41,1 (154,9)	144,8 (141,1)	175,9 (128,4)

Przeciętne pobieranie zasiłku sierocego trwało

	u sierot		
	urazowych lat	zwyczajnych lat	wojennych lat
aż do wygaśnięcia prawa poboru			
a) wskutek śmierci	2,3 (2,7)	2,7 (3,0)	8,5 (9,7)
b) „ „ ukończenia 16 roku życia	7,1 (8,1)	6,5 (6,3)	10,6 (9,6)

Przeciętnie wynosiła	w roku 1927	w roku 1926
liczba inwalidów	19 412	18 360
„ wdów	15 633	15 212
„ sierot	14 871	15 808
Ogólna liczba osób pobierających świadczenia	49 916	49 380

Osobom tym wypłacono po potrąceniu zwróconych rent wypadkowych

	w roku 1927		w roku 1926	
	ogółem zł	prze- ciennie zł	ogółem zł	prze- ciennie zł
pensji inwalidzkiej	11 834 957,09 (11 834 736,82)	633,60	9 852 219,14 (9 851 954,99)	552,04
„ „ „ mniejszego prawa	119 363,25 (119 363,25)	162,84	108 510,51 (108 510,51)	211,52
„ wdowiej	4 201 324,52 (4 199 289,23)	268,75	3 675 684,92 (3 673 375,98)	241,63
odprawy wdowiej	36 605,61 (36 605,61)	329,78	20 300,— (20 300,—)	187,96
zasiłku sierocego	1 297 679,75 (1 295 762,57)	87,26	902 193,46 (899 848,12)	57,07
razem statutowych świadczeń:	17 489 930,22 (17 485 757,48)	349,61	14 558 908,03 (14 553 989,60)	294,19
dodatków do zasiłku sierocego	586,69	0,04	333 575,91	21,10
ogółem:	17 490 516,91	349,62	14 892 483,94	300,93

Po potrąceniu zwróconych rent wypadkowych ustalono

	w roku 1927		w roku 1926	
	ogółem w rocznej kwocie	przeciętnie w rocznej kwocie	ogółem w rocznej kwocie	przeciętnie w rocznej kwocie
	zł	zł	zł	zł
pensji dla inwalidów				
wskutek wypadku	33 947,10	210,85	29 649,60	204,48
wskutek innych przyczyn	1 288 444,72	668,28	901 520,40	565,22
pensji dla inwalidek				
wskutek wypadku	270,—	135,—	305,40	152,70
wskutek innych przyczyn	26 434,35	275,36	13 799,40	209,08
pensji dla inwalidów mniejszego prawa	6 573,15	193,33	8 712,—	158,40
„ „ inwalidek „ „	2 182,05	136,38	1 971,—	103,74
pensji wdowiej				
wskutek wypadku	17 309,70	137,38	12 941,40	126,88
wskutek innych przyczyn	289 453,50	346,65	244 381,20	292,67
zasiłku półsierociego (wtem nadzwyczajne dodatki)				
wskutek wypadku	18 144,—	54,—	7 353,—	31,97
wskutek innych przyczyn	90 180,—	108,—	101 247,—	102,48
			(37 335,60)	(37,79)
zasiłku sierociego dla sierot zupełnych				
wskutek wypadku	3 600,—	72,—	1 371,60	47,30
wskutek innych przyczyn	20 304,—	144,—	17 644,80	109,60
			(3 795,—)	(23,57)
razem	1 796 842,57	—	1 340 896,80	—

Do ustawowo przepisanych świadczeń należy udzielanie zapomogi pogrzebowej przy śmierci inwalidy. Prawo do takiej zapomogi jednakże nie istnieje, jeżeli zmarły należał do Kasy Chorych, a przez to zachodzi pretensja do wyższego pośmiertnego.

Tytułem zapomóg pogrzebowych wypłacono

	dla inwalidów	w kwocie	przeciętnie
w roku 1927 . . .	830	82 865,50 zł	99,84 zł
w roku 1926 . . .	767	57 004,— „	74,32 „

Oprócz ustawowo przepisanych świadczeń Kasy Pensyjnej Spółka Bracka udziela tytułem świadczeń nadzwyczajnych inwalidom oraz ich żonom i dzieciom poniżej 16 lat, o ile nie są gdzieś ubezpieczeni, tudzież wdowom i sierotom, o ile zamieszkują w okręgach kuracyjnych, pomocy lekarskiej z tem ograniczeniem, że osoby z rodziny (włącznie wdów i sierot) winny ponosić połowę kosztów za medykamenty z własnych środków.

Na rachunek Kasy Pensyjnej miało prawo do pomocy lekarskiej w końcu roku około 19 000 inwalidów z 14 000 żonami i 10 500 dziećmi poniżej lat 16 tudzież 15 500 wdów i 14 000 sierot.

Koszta pomocy lekarskiej, udzielonej z Kasy Pensyjnej, wynosiły

	w roku 1927		w roku 1926	
	ogółem	przeciętnie na jedną uprawnioną osobę	ogółem	przeciętnie na jedną uprawnioną osobę
	zł	zł	zł	zł
na pensje lekarskie	173 378,83	2,38	117 534,19	1,63
„ medykamenty dla inwalidów	131 332,43	6,91	139 861,14	7,77
„ „ dla osób z rodziny	27 779,88	0,51	24 724,48	0,46
razem	332 491,14	4,55	282 119,81	3,92

W razach ciężkiego zachorowania przyjmuje się inwalidów i osoby z ich rodzin jakoteż wdowy i sieroty do lecznic.

Leczenia szpitalnego udzielono

	inwalidom	żonom inwalidów	wdowom	dzieciom inwalidów	sierotom	w dniach	nakładem kosztów zł
w roku 1927	497	214	185	127	166	31 356	213 786,97
w roku 1926	420	147	179	86	157	29 456	182 740,50

Przeciętnie przypadło

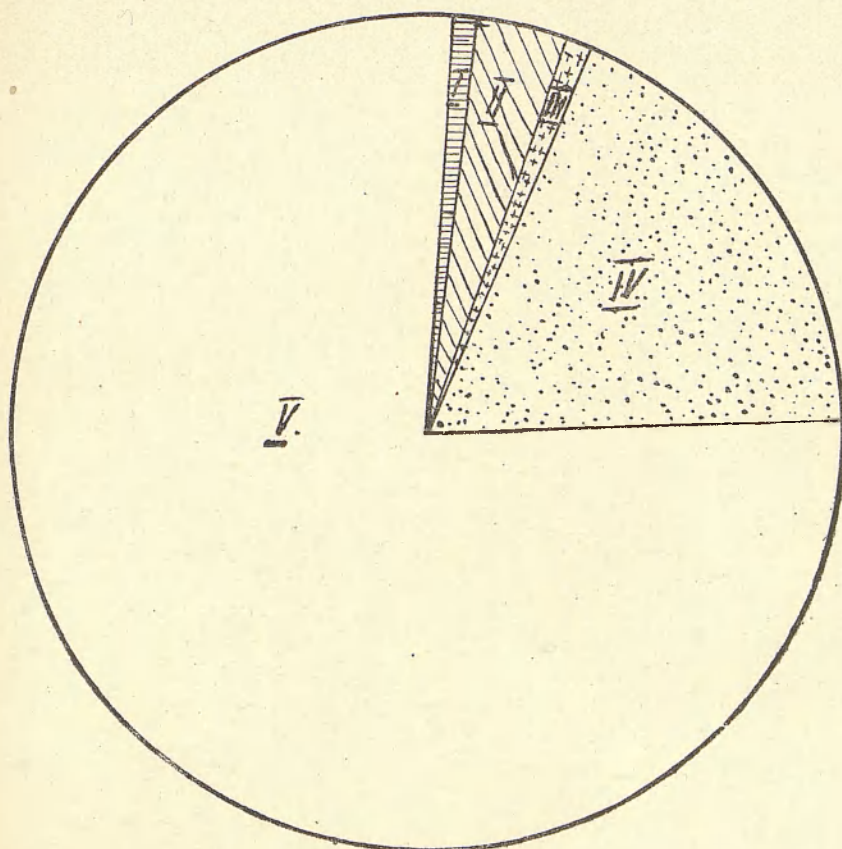
	na jedną osobę przyjętą		na jedną osobę upra- wnioną do kuracji		na jeden dzień utrzyma- nia kosz- tów zł
	dni utrzy- mania	kosztów zł	dni utrzy- mania	kosztów zł	
w roku 1927	26,4	216,16	0,4	2,93	6,82
w roku 1926	29,8	184,77	0,4	2,54	6,20

Na jednorazowe i bieżące zapomogi gotówkowe, na umieszczenie dzieci w letniskach, na pomoc połogową dla żon inwalidów, na opiekę przeciwgruźliczą i t. p. wydano w roku 1927 18 830,48 zł wobec 13 459,26 zł w roku 1926.

Tytułem zapomóg pogrzebowych wypłacono dla

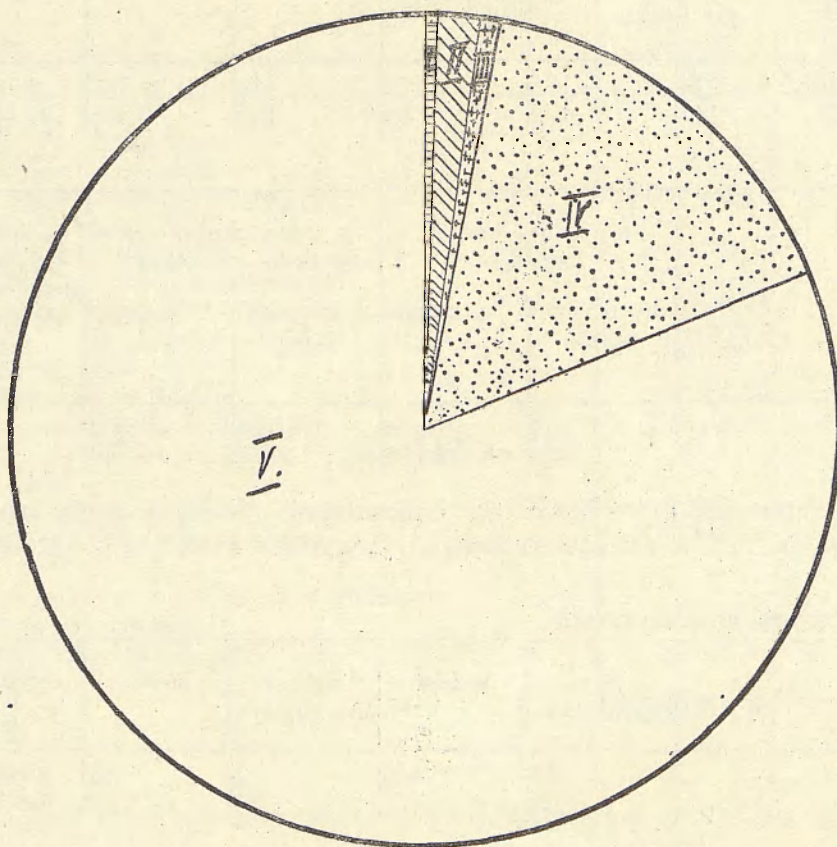
	żon inwalidów	wdów	dzieci inwalidów	sierot	ogółem zł
w roku 1927	253	456	73	67	55 990,75
w roku 1926	231	425	85	65	37 537,—

Graficzny pogląd na stan liczebny członków Kasy Pensyjnej w poszczególnych klasach członkostwa w końcu roku 1927:

I kl.	428 członków	= 0,54 ‰
II „	3 003 „	= 3,79 „
III „	468 „	= 0,59 „
IV „	14 905 „	= 18,80 „
V „	60 467 „	= 76,28 „
razem	79 271 członków	= 100 ‰

Graficzny pogląd na udział członków poszczególnych klas członkostwa w dochodzie ze składek za miesiąc grudzień 1927 r.

I kl.	2 140,— zł	=	0,14 %
II „	27 027,— „	=	1,73 „
III „	4 212,— „	=	0,26 „
IV „	260 837,50 „	=	16,68 „
V „	1 269 807,— „	=	81,19 „
razem	1 564 023,50 zł	=	100 %

IX. Sprawozdanie kasowe
Kasy Chorych
Spółki Brackiej
za rok
1927.

Wedle preliminarza			rozchód	podpozycja		pozycja		oddział		tytuł	
tytuł	oddz.	poz.		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
2.			z przeniesienia			5 509 789	18	1 457 594	78		
III	14.		lekarstwa i inne środki leczenia:								
			a) lekarstwa z aptek publicznych	145 460	17						
			b) wody mineralne, wino i inne środki orzeźwiające	11 435	27						
			c) okulary i opaski	152	50						
			d) szczudła i inne aparaty	302	82						
			e) kąpiele	224	45						
			f) instytut bakteriologiczny	6 995	04						
			g) składnica sanitarna:								
			1. personel składnicy. urządzenie i utrzy- mywanie ubikacji	22 853	91						
			2. materiały opatrunkowe i mniejsze środki lecnicze	188 378	35						
			3. lekarstwa, środki dezynfekcyjne i dro- geryjne	105 620	17						
			4. substancje kąpielowe	1 118	05						
			razem poz. 14			482 540	73				
	15.		koszta utrzymania członków w obcych lecznicach			94 140	40				
	16.		różne wydatki:								
			a) koszta za przewóz chorych i zwiok	64 258	54						
			b) zakup i utrzymywanie wozów, samocho- dów sanitarnych, wydatki na pogotowie ratunkowe	31 782	32						
			c) subwencje dla lekarzy na zjazdy le- karskie i kursa dokształcające	1 169	90						
			d) biblioteka lekarska	4 231	14						
			e) nieprzewidziane	3 854	83						
			razem poz. 16			105 295	73				
	17.		koszta podróży funkcjonariuszów, przepro- wadzek, wsparcie pp.			19 279	51				
			razem A			6 211 046	55				
	18.		Z wydatków oddziału III A. przypada na tytuł 2 oddział IX poz. I Ea			554 684	—				
			pozostaje			5 656 362	55				
			B. Koszta za leczenie zębów.								
	19.		pensje i pobory:								
			a) pobory lekarzy-dentystów	102 197	62						
			b) płace techników i innego personelu	24 252	23						
			c) czyszczenie	1 837	85						
			razem poz. 19			128 287	70				
	20.		koszta podróży lekarzy-dentystów			1 360	12				
	21.		komorne			—	—				
	22.		zakup i utrzymywanie inwentarza:								
			a) dla klinik dentystycznych			1 618	87				
			b) dla mieszkań lekarzy-dentystów			—	—				
	23.		materiały i sprzęty:								
			a) środki leczenia, medykamenty dla lecze- nia zębów	16 417	20						
			b) różne materiały i sprzęty	1 360	82						
			razem poz. 23			17 778	02				
	24.		koszta leczenie zębów członków w rewirze			62	—				
			razem B			149 106	71				
			do przeniesienia			5 805 469	26	1 457 594	78		

Wedle preliminarza			rozchód	podpozycja		pozycja		oddział		tytuł	
tytuł	oddz.	poz.		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
2.			z przeniesienia			5 805 469	26	1 457 594	78		
III			C. Pielęgowanie chorych w rewirze.								
		25.	pobory lekarzy okręgowych za leczenie re- wirowe			156 493	54				
		26.	lekarstwa i różne środki leczenia rewirowego dla chorych członków:								
			a) w rewirze przy lecznicach	75 734	10						
			b) u lekarzy okręgowych	415 460	68						
			razem poz. 26			491 194	78				
		27.	wydatki na lekarzy i lekarstwa w razie na- głego zachorowania członków (§ 85 ust. 2)			397	71				
		28.	płaca kontrolerów chorych i kosza podróży			25 893	87				
			razem C			673 979	90				
			oddział III					6 479 449	16		
IV			Ogólne wydatki w celu zapobiegania cho- robom					2 796	—		
V			Grosz chorego, zasiłki domowe i kieszonkowe:								
		1.	Grosz chorego dla członków w rewirze (§ 22 statutu)			1 074 646	55				
		2.	Grosz chorego dla członków w lecznicach			1 670 599	42				
			razem oddział V					2 745 245	97		
VI			Wsparcie położowe					8 708	52		
VII			Pośmiertne dla członków					98 686	65		
VIII			Nadzwyczajne zapomogi:								
			a) w gotówce			14 933	65				
			b) kąpielowe			—	—				
			razem oddział VIII					14 933	65		
IX		1.	Pomoc dla osób z rodziny członków:								
			A. wynagrodzenie lekarzy okręgowych, kosza furmankowe, komorne za ambu- latorjum	449 967	34						
			B. wynagrodzenie za czynność lekarską przy porodach	60 483	20						
			C. kosza za leczenie w nagłych wypadkach	1 289	72						
			D. medykamenta i inne środki lekarskie	150 159	66						
			E. leczenie szpitalne:								
			a) w własnych lecznicach	554 684	—						
			b) „ obcych lecznicach	403	35						
			c) kosza przewozu do lecznic	1 285	54						
			F. a) leczenie zębów	8 644	14						
			b) opieka przeciw gruźlicy	10 643	84						
			G. wydatki za umieszczenie dzieci człon- ków w uzdrowiskach	89 149	42						
			razem poz. 1			1 326 710	21				
		2.	wsparcie położowe			642 805	22				
		3.	pogrzebowe:								
			A. dla żon	32 085	70						
			B. „ dzieci	94 303	92						
			razem poz. 3			126 389	62				
			razem oddział IX					2 095 905	05		
X			Kosza Brackiego Sądu Rozjemczego					493	87		
XI			Straty majątkowe i t. d.					—	—		
XII			Nadwyżka					486 136	94		
			razem tytuł 2							13 389 950	59
			Zestawienie.								
1.			Dochód Kasy Chorych							13 389 950	59
2.			Rozchód „ „							12 903 813	65
			Nadwyżka							486 136	94

IX. Sprawozdanie kasowe
Kasy Pensyjnej
Spółki Brackiej
za rok
1927.

Wedle preliminarza			rozchód		podpozycja		pozycja		oddział		tytuł	
tytuł	oddz.	poz.			zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
4.	I		z przeniesienia				1 916 189	23				
		5.	różne wydatki:									
			a) koszta sądowe, stemplowe pp.		—	9 690	36					
			b) przechowywanie papierów wartościowych		—	—						
			c) wydatki nieprzewidziane		8 690	69						
			razem pozycja 5				—	999	67			
			Koszta wspólnej administracji				1 915 189	56				
			Z nich przypada połowa na Kasę Chorych				957 594	78				
			Pozostaje						957 594	78		
	II		Świadczenia Kasy Pensyjnej:									
		1.	wsparcie inwalidów				11 834 957	09				
		2.	„ wdów				4 201 324	52				
		3.	„ sierot				1 297 679	75				
		4.	odprawa dla cudzoziemców				—	—				
		5.	„ „ wdów				36 605	61				
		6.	opieka dla chorych inwalidów, osób z ich rodzin, wdów i sierot:									
			a) pensje lekarzy okręgowych		173 378	83						
			b) pielęgnowanie chorych w własnych zakładach (patrz tyt. I, oddz. V., poz. 1 Kasy Chorych)		213 786	97						
			c) odszkodowanie lekarzy za pomoc akuszerską		957	11						
			d) wydatki na pielęgnowanie w obcych zakładach i w razie nagłego zachorowania (§ 18 statutu)		3 453	43						
			e) medykamenty i inne środki lekarskie dla inwalidów		131 332	43						
			f) medykamenty i inne środki lekarskie dla osób z ich rodzin, wdów i sierot		27 779	88						
			g) utrzymywanie dzieci inwalidów, wdów i sierot w letniskach		8 671	80						
			h) koszta opieki dla inwalidów i osób z ich rodzin w wypadkach gruźlicy i chorób wenerycznych		77	—						
			i) leczenie zębów		—	21	70					
			razem pozycja 6				559 415	75				
		7.	stałe nadzwyczajne zapomogi:									
			a) grosz półinwalidzki		119 363	25						
			b) wsparcie dla ułomnych sierot		4 898	23						
			c) grosz sierocy		586	69						
			razem pozycja 7				124 848	17				
			do przeniesienia				18 054 830	89	957 594	78		

Wedle preliminarza			rozchód	podpozycja		pozycja		oddział		tytuł	
tytuł	oddz.	poz.		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
4.	II		z przeniesienia			18 054 830	89	957 594	78		
		8.	zapomogi jednorazowe			4 226	34				
		9.	pogrzebowe:								
			a) dla inwalidów	83 433	50						
			b) „ osób z rodziny, wdów i sierot	55 990	75						
			razem pozycja 9			139 424	25				
			razem oddział II					18 198 481	48		
IV			Koszta Brackiego Sądu Rozjemczego					17 779	13		
V			Straty majątkowe					—	—		
VI			Utrzymywanie budynków lecznicowych					274 905	55		
VII			Utrzymywanie innych budynków					1 866	46		
VIII			Nabywanie gruntów					—	—		
IX			Wykonywanie nowych budynków i wielkich zmian w budynkach, także wewnętrznego urządzenia					174 369	69		
			razem rozchód					19 624 997	09		
X			Niedobór, dopłata z funduszu zapasowego					—1 390 771	27		
			razem tytuł 4							18 234 225	82
Zestawienie.											
3			Dochód Kasy Pensyjnej							18 234 225	82
4			Rozchód „ „							19 624 997	09
			Niedobór							—1 390 771	27

X. Przegląd majątku Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej za rok 1927

A. Kasa Chorych.

Nr. bieżący	Oznaczenie obiektów majątkowych	majątek na						zatem w końcu roku 1927			
		początku roku 1927		końcu				więcej		mniej	
		+) według relacji		1 zł zł = 1 zł		1 zł zł = 1,72 zł					
		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
	I. Kapitał majątkowy										
	a) wartość nieruchomości, inwentarza i materiałów										
1	grunta	—	—	—	—	—	—				
2	budynki, maszyny	—	—	—	—	—	—				
3	inwentarz ruchomy	1 702 656 95	2 928 569 90	3 140 133 17				211 563 27			
4	zapas materiałów	626 881 23	626 881 23	531 071 36						95 809 87	
	razem	2 329 538 18	3 555 451 13	3 671 204 53							
	b) wartości kasowe										
5	efekty	—	—	—	—	—	—				
6	hipoteki	—	—	—	—	—	—				
7	pożyczki	—	—	—	—	1 130 107 15	1 130 107 15				
8	udziały	—	—	—	—	—	—				
	razem	—	—	—	—	1 130 107 15					
	kapitał majątkowy	2 329 538 18	3 555 451 13	4 801 311 68							
	II. Kapitał obrotowy										
9	zasoby w bankach	3 285 301 29	3 285 301 29	2 901 797 21						383 504 08	
10	fundusz obrotowy	1 700 688 06	1 700 688 06	872 354 70						828 333 36	
11	zaległości składkowe	—	—	—	—	567 867 23	567 867 23				
	kapitał zapasowy	4 985 989 35	4 985 989 35	4 342 019 14							
	fundusz zapasowy	7 315 537 53	8 541 440 48	9 143 330 82				1 909 537 65		1 307 647 31	
	przyrost funduszu zapasowego							601 890 34			

++) Do roku 1926 kwotę tą, stanowiącą lokatę w Polskim Banku Handlowym, wykazywano jako zasób w banku, w roku 1927 kwota ta stanowi pożyczkę P. B. H., którą bank zabezpieczył hipotecznie na swych nieruchomościach.

B. Kasa Pensyjna.

Nr. bieżący	Oznaczenie obiektów majątkowych	majątek na						zatem w końcu roku 1927			
		początku roku 1927		końcu				więcej		mniej	
		+) według relacji		1 zł zł = 1 zł		1 zł zł = 1,72 zł					
		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr
	I. Kapitał majątkowy										
	a) wartość nieruchomości, inwentarza i materiałów										
1	grunta	1 056 986 94	1 818 017 54	1 796 663 90						21 353 64	++)
2	budynki, maszyny	10 598 022 78	18 228 599 18	18 126 247 42						102 351 76	
3	inwentarz ruchomy	1 204 990 78	2 072 584 —	1 927 159 13						145 424 87	
4	zapas materiałów	63 807 20	63 807 20	40 149 38						23 657 82	
	razem	12 923 807 70	22 183 007 92	21 890 219 83							
	b) wartości kasowe										
5	efekty	100 200 —	100 200 —	100 200 —							
6	hipoteki	121 000 —	121 000 —	117 190 —						3 810 —	
7	pożyczki	—	—	582 904 17	582 904 17						
8	udziały	20 000 —	20 000 —	30 000 —	10 000 —						
	razem	241 200 —	241 200 —	830 294 17							
	kapitał majątkowy	13 165 007 70	22 424 207 92	22 720 514 —							
	II. Kapitał obrotowy										
9	zasoby w bankach	3 033 727 76	3 033 727 76	2 183 590 31						850 137 45	
10	fundusz obrotowy	1 596 217 30	1 596 217 30	1 231 849 72						364 367 58	
11	zaległości składkowe	1 161 192 83	1 161 192 83	218 075 73						943 117 10	
	kapitał zapasowy	5 791 137 89	5 791 137 89	3 633 515 76							
	fundusz zapasowy	18 956 145 59	28 215 345 81	26 354 029 76				592 904 17		2 454 220 22	
	ubytek funduszu zapasowego									1 861 316 05	

++) Ubytek wartości gruntów jest spowodowany wyłącznie skreśleniem kwot, dopisywanych w ubiegłych latach, do wartości nabywczej.

+++ W kwocie tej mieści się pożyczka Polskiego Banku Handlowego w wysokości 544 084,72 zł, cfr. uwagę przy Kasie Chorych.

Tabela I.

Zestawienie majątku
dawnego Oberschlesischer Knappschaftsverein
jeszcze niepodzielonego.

Stan na końcu roku 1927.

Nr. bież.	Określenie względnie rodzaj przedmiotów majątkowych	Wartość		Z tego						w Czechosłowacji wartość				w Szwajcarii	
				w Polsce wartość		w Niemczech wartość				ustalona mk	fen	ustalona mk	fen	mk	fen
		mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen						
1	Efekty	3.984.186	78	—	—	16.936	78	3.923.875	—	43.375	—	—	—	—	—
2	Pożyczki	1.534.054	66	64.376	14	20.790	23	1.400.104	25	32.171	67	—	—	—	—
	w Gdańsku	16.612	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Hipoteki	571.438	04	77.564	40	52.831	77	441.041	87	—	—	—	—	—	—
4	Gotówka w Szwajcarii . .	303.337	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	303.337	27
	//.	6.393.016	75	158.552	91	90.558	78	5.765.021	12	75.546	67	—	—	303.337	27
5	Gotówka pozostała w dniu podziału	189.910	43	142.441	54	—	—	47.468	89	—	—	—	—	—	—
6	Inwentarz	2.775.604	87	2.169.711	61	—	—	559.282	83	—	—	46.610	43	—	—
7	Grunta	1.200.015	27	856.489	62	—	—	335.762	65	—	—	7.763	—	—	—
8	Budynki i urządzenia maszy- nowe	11.405.630	20	9.352.549	96	—	—	1.822.677	24	—	—	230.403	—	—	—
	//.	15.571.160	77	12.521.192	73	—	—	2.765.191	61	—	—	284.776	43	—	—
	razem	21.964.177	52	12.679.745	64	90.558	78	8.530.212	73	75.546	67	284.776	43	303.337	27
	przeliczone na franki złote:	27.015.938	34	115.596.087	14	111.387	30	10.492.161	66	92.922	40	350.275	—	373.104	84

Rok 1927.

Liczba przeciętna członkiń ubezpieczonych wynosiła: 4734.
 +) włącznie 13 członkiń nowo i 4 członkiń ponownie przyjętych.
 ++) " 11 " , które płać uznaniówki.

Inwalidzi.

w i e k

liczba przeciętna wynosiła :	1 587	16 851	301	18 739
na 1000 osób przypadało				
a) zmarłych	35,3	45,8	16,6	44,4
b) reaktywowanych	32,1	2,4	6,6	5,0
oszczerzenie do pensji wdowiej względnie sieroczej				
służyło pozostałym po zmarłych inwalidach	21	573	4	598
przeciętnie po 100 zmarłych	37,5	74,3	80,0	71,9

*) wyłącznie 19 inwalidów wypadkowych, u których inwalidztwo nastąpiło przed nabyciem czasokresu wyczekiwania (3 lata) i 5 uznaniówek.

Inwalidki.

Rok 1927.

[illegible]

⁺⁺) włącznie 20 uznaniówek.

Rok 1927.

[illegible]

Wdowy.

w i e k

Liczba przeciętna wynosiła:	wdów wypadkowych: 2619	wdów zwyczajnych: 11 371	wdów wojennych: 1749	razem: 15 739
na 1000 wdów przypadało zmarłych	" 22,1	" 33,7	" 2,3	" 28,3
" 1000 " wyszło zamąż ponownie	" 6,9	" 7,3	" 7,4	" 7,2

Tabela IX.

Pólsieroty.

Rok 1927.

Stan	ilość pólsierot	rok urodzenia i wiek																łączny czas pobierania zasilku sierociego	przeciętny czas pobie- rania zasilku sierociego	suma lat wszystkich pobierają- cych zasiłek sierocy	wiek prze- ciętny																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
		1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914	1913	1912					1911																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
Było w dniu 1 I 1927 r.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

Tabela X.

Sieroty zupełne.

Rok 1927.

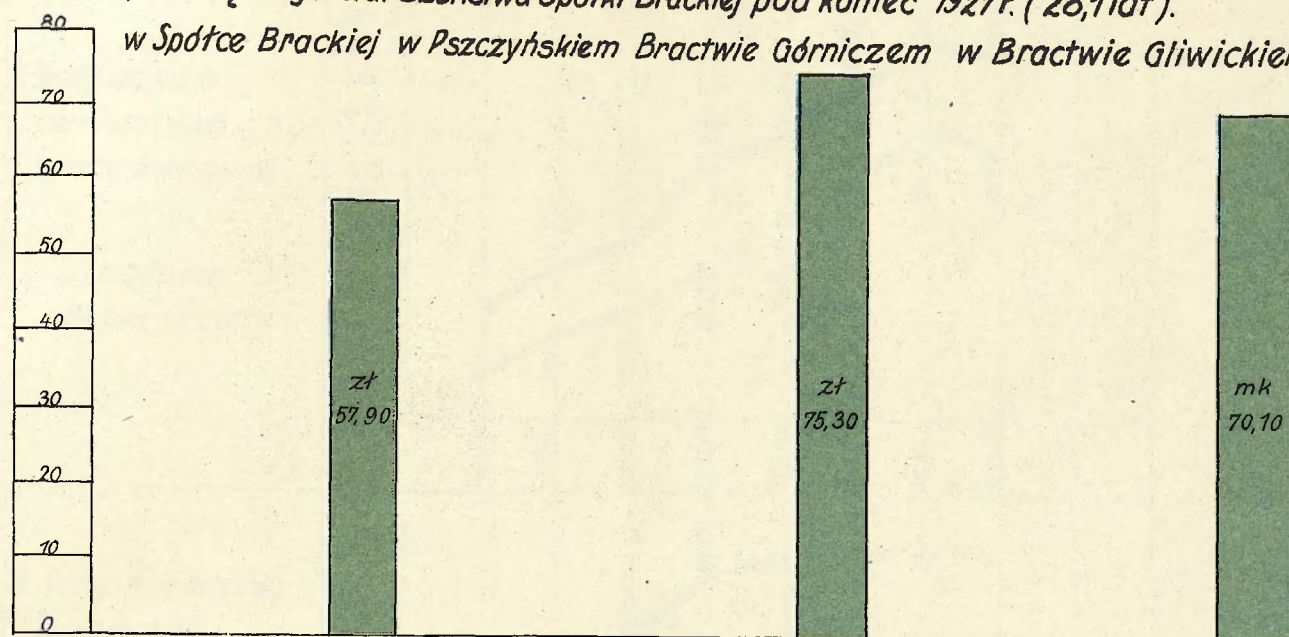
Stan	ilość sierot zupeł- nych	rok urodzenia i wiek																łączny czas pobierania zasilku sierociego	przeciętny czas pobie- rania zasiłku sierociego	suma lat wszystkich pobierają- cych zasiłek sierocy	wiek prze- ciętny							
		1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914	1913	1912					1911						
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					16						
Było w dniu 1 I 1927 r.																												
1. sierot zupełnych wypadkowych		157 + 13 - 2	-	-	-	-	1	6	2	3	7	9	5	15	22 + 2	26	28	33	- + 10	707	4,2	2 086	12,4					
2. „ „ zwyczajnych		861 + 3 - 39	-	-	1	3	13	13	10	23	20	45	32	54	83	112	131	136 + 1	185 + 2	3 533	4,3	10 806	13,1					
3. „ „ wojennych		264 + 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	9	37 + 1	48 + 1	56	57 + 1	50	1 813	6,7	3 737	13,9					
razem		1 263	-	-	-	3	8	17	10	23	27	53	38	77	136	186	210	228	247	6 053	4,8	16 629	13,2					
Przybyło.																												
1. sierot zupełnych wypadkowych																												
a) wskutek śmierci ojca		11	-	-	-	2	-	1	1	1	1	-	-	-	1	-	2	1	1	5	0,5	103	9,4					
b) „ „ matki		22	1	-	-	2	-	2	-	1	2	1	1	1	1	2	5	2	1	11	0,5	223	10,1					
razem		33	1	-	-	4	-	3	1	2	3	1	1	1	2	2	7	3	2	16	0,5	326	9,9					
2. sierot zupełnych zwyczajnych																												
a) wskutek śmierci ojca		72	-	-	-	1	2	3	1	2	4	4	4	5	6	10	11	7	12	36	0,5	862	12,0					
b) „ „ matki		69	-	1	3	-	2	4	2	7	2	4	5	5	3	9	9	7	6	35	0,5	733	10,6					
razem		141	-	1	3	1	4	7	3	9	6	8	9	10	9	19	20	14	18	71	0,5	1 595	11,3					
3. sierot zupełnych wojennych																												
a) wskutek śmierci ojca		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0,5	12	12,0					
b) „ „ matki		16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	6	3	2	8	0,5	224	14,0					
razem		17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	6	3	2	9	0,5	236	13,9					
przybyło razem		191	1	1	3	5	4	10	4	11	9	9	10	11	14	24	33	20	22	96	0,5	2 157	11,3					
Było i przybyło.																												
1. sierot zupełnych wypadkowych		201	1	-	-	4	-	9	3	6	10	9	6	16	26	28	35	36	12	723	3,6	2 412	12,0					
2. „ „ zwyczajnych		966	-	1	3	4	12	18	10	28	26	48	38	63	83	130	146	151	205	3 604	3,7	12 401	12,8					
3. „ „ wojennych		287	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	4	9	41	52	62	61	52	1 822	6,3	3 973	13,8					
razem		1 454	1	1	3	8	12	27	14	34	36	62	48	88	150	210	243	248	269	6 149	4,2	18 786	12,9					
Ubyło.																												
1. sierot zupełnych wypadkowych																												
a) wskutek śmierci		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b) „ ukończenia 16 roku życia		12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	27	2,3	192	16,0					
razem		13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	27	2,3	192	16,0					
2. sierot zupełnych zwyczajnych																												
a) wskutek śmierci		5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	3	17	3,4	74	14,8					
b) „ ukończenia 16 roku życia		202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202	918	4,5	3 232	16,0					
razem		207	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	205	935	4,5	3 306	16,0					
3. sierot zupełnych wojennych																												
a) wskutek śmierci		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b) „ ukończenia 16 roku życia		53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	52	367	6,9	847	16,0				
razem		53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	52	367	6,9	847	16,0				
ubyło razem		273	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	269	1 329	4,9	4 345	15,9					
Pozostało w dniu 31 XII 1927 r.																												
1. sierot zupełnych wypadkowych		188	-	-	-	4	-	9	3	6	10	9	6	16	26	28	35	36	-	696	3,7	2 220	11,8					
2. „ „ zwyczajnych		759	-	1	3	4	12	18	10	28	26	48	38	63	83	128	146	151	-	2 669	3,5	9 095	12,0					
3. „ „ wojennych		234	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	4	9	41	52	62	60	-	1 455	6,2	3 126	13,4					
razem		1 181	-	1	3	8	12	27	14	34	36	62	48	88	150	208	243	247	-	4 820	4,1	14 441	12,2					

Liczba przeciętna sierot zupełnych wynosiła
na 1000 sierot przypadało zmarłych:
„ „ „ osiągnęło 16 rok życia:
zasiłek sierocy miesięcznie wynosił:

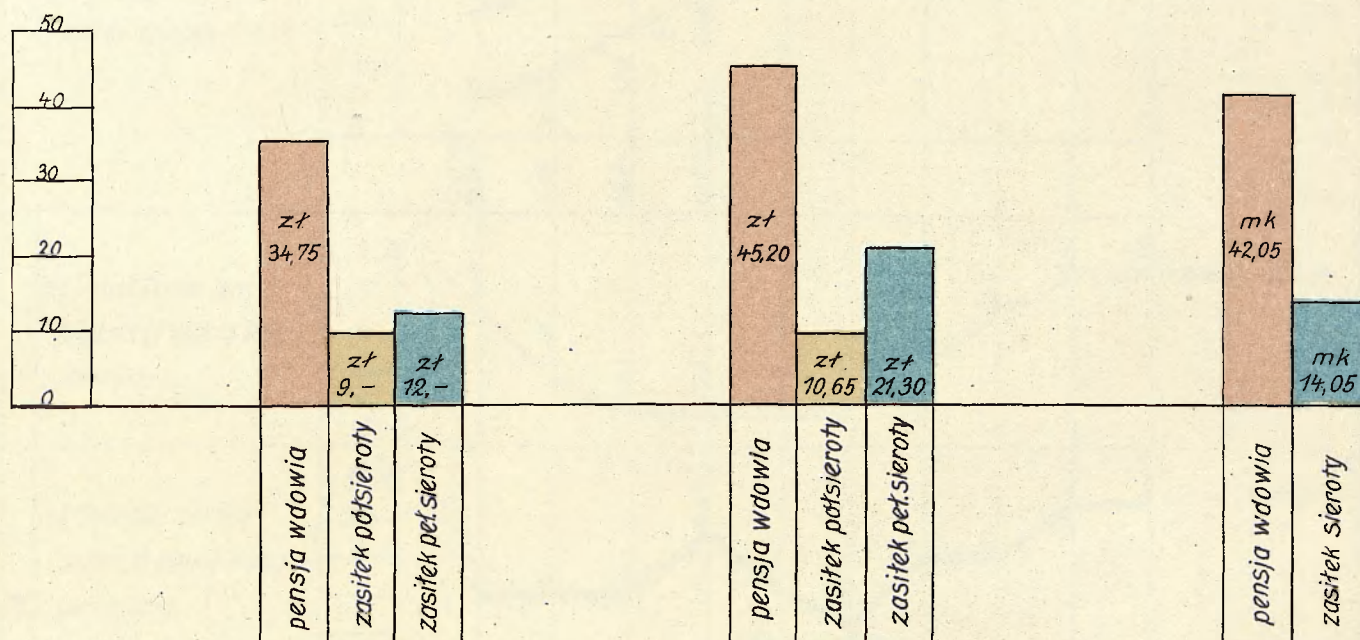
wypadkowych: 185 zwyczajnych: 896 wojennych: 278 razem: 1 359
„ 5,4 „ 5,6 „ - „ 4,4
„ 64,9 „ 225,4 „ 190,6 „ 196,5
„ 6,- zł „ 12,- zł „ 6,- zł

Ryc.1
Wysokość miesięcznej pensji inwalidy zwyczajnego wyżużonej na podstawie
przeciętnego starszeństwa Spółki Brackiej pod koniec 1927r. (28,1lat).

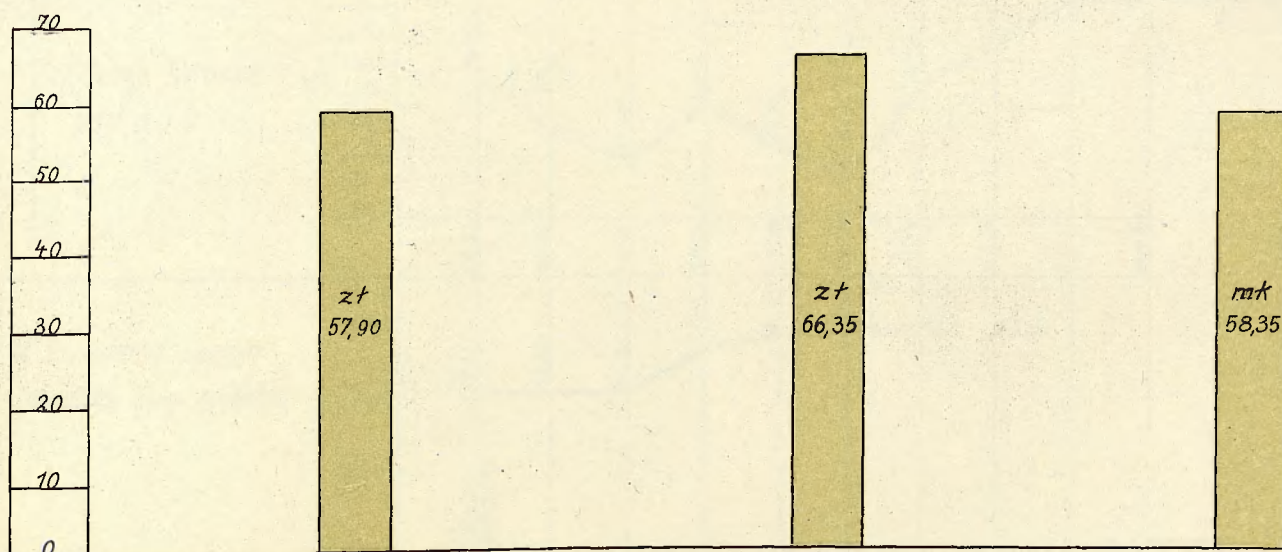
w Spółce Brackiej w Pszczyńskim Bractwie Górniczym w Bractwie Gliwickiem

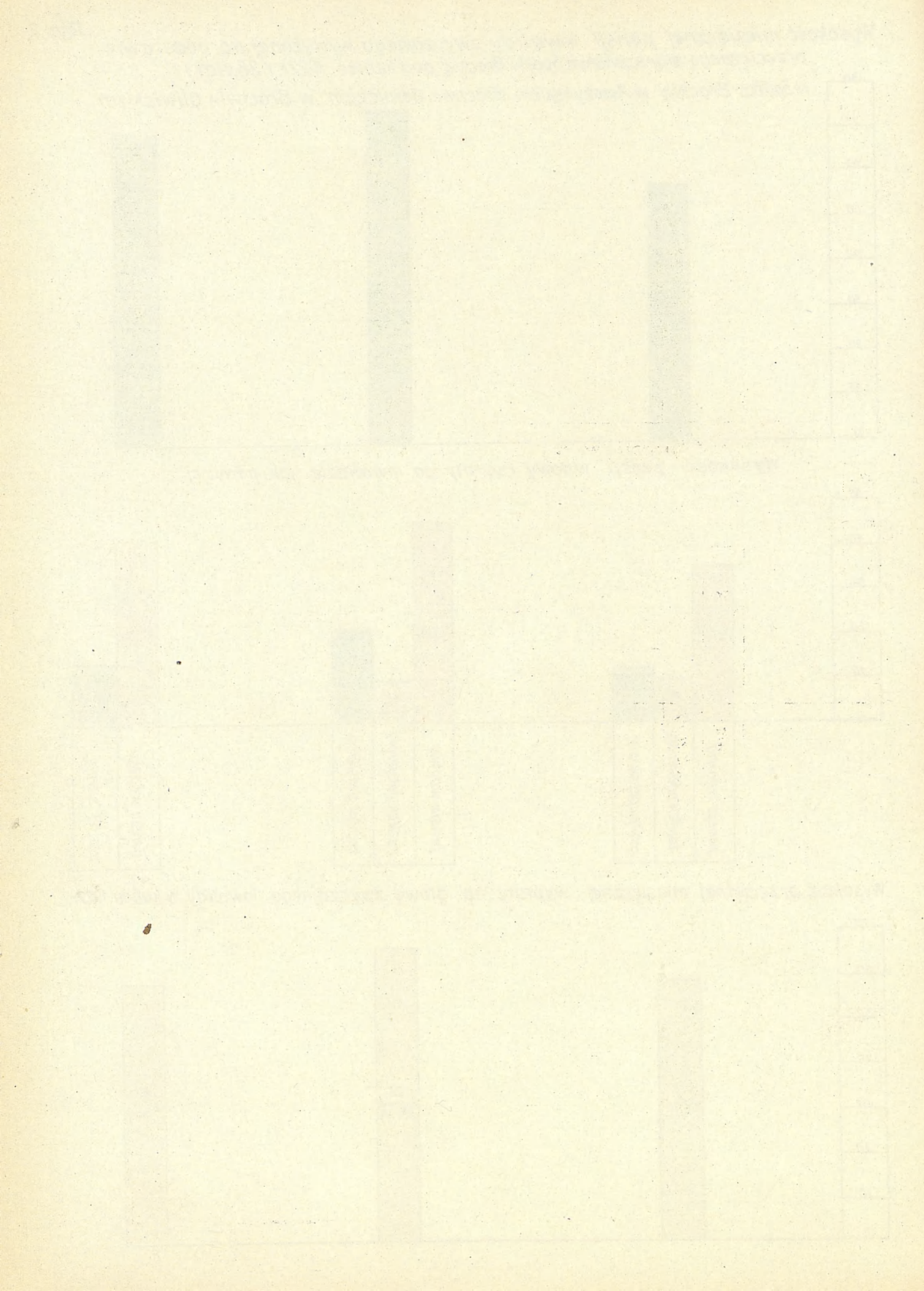

Wysokość pensji wdowy i sieroty po inwalidzie jak powyżej

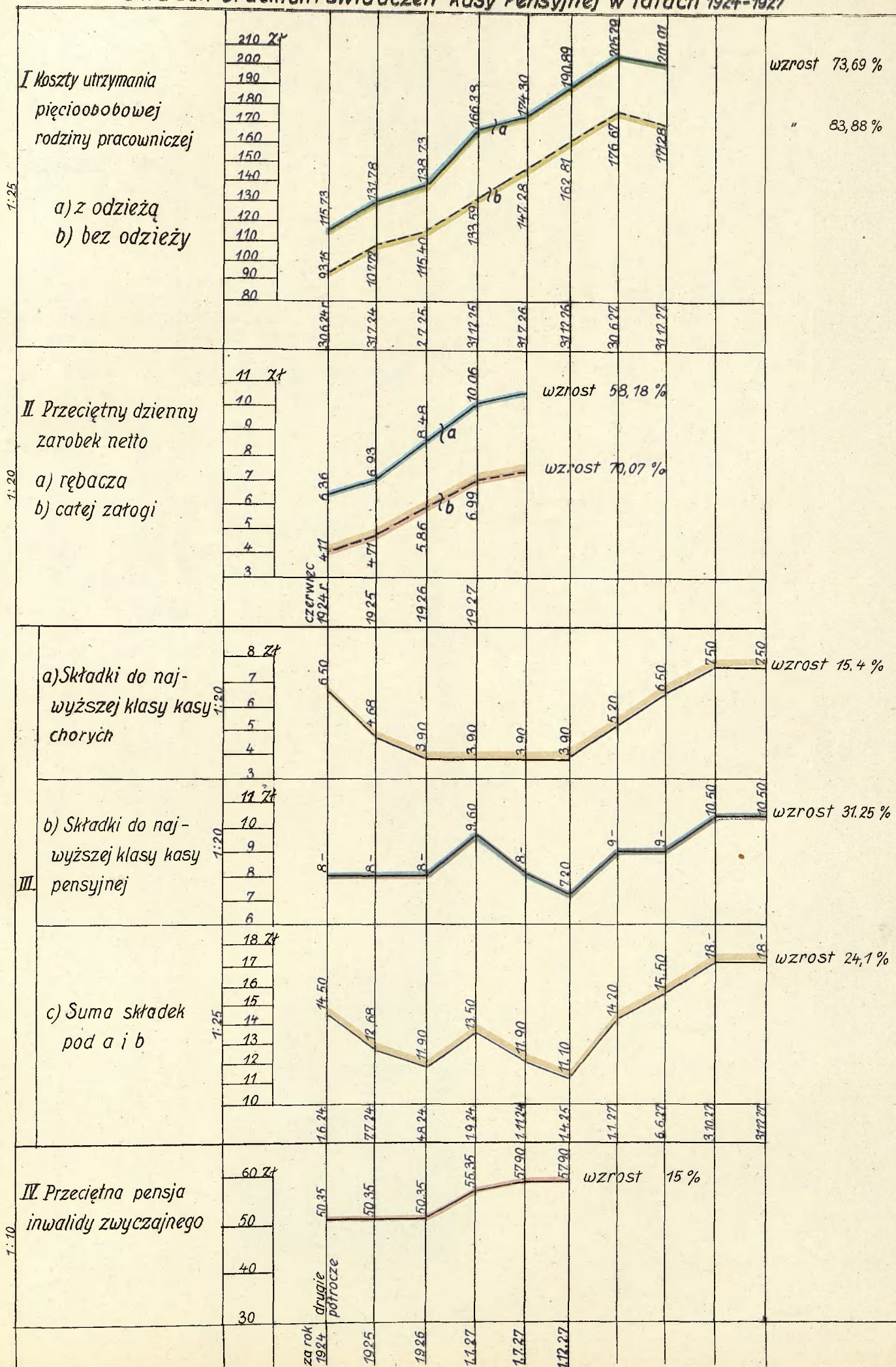
Wysokość przeciętnej miesięcznej wypłaty na głowę zwyczajnego inwalidy w końcu 1927r.

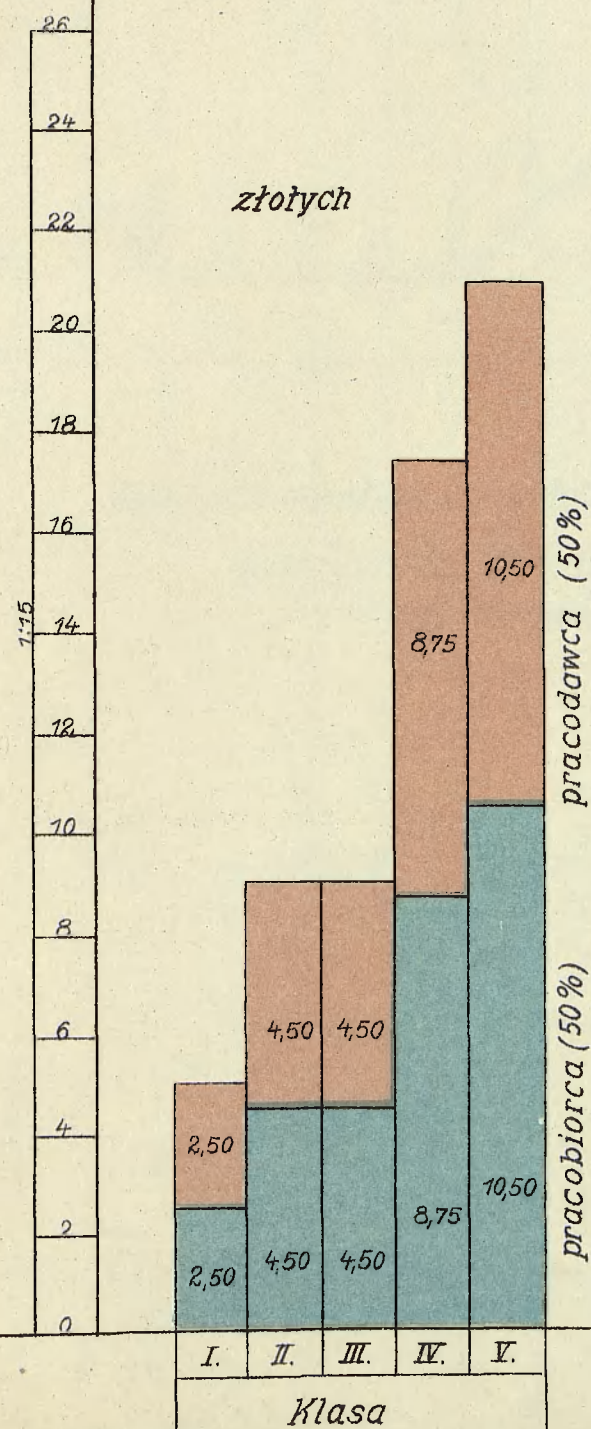

Wzrost wskaźnika drożyznianego, zarobków górniczych,
składek brackich i świadczeń Kasy Pensyjnej w latach 1924-1927

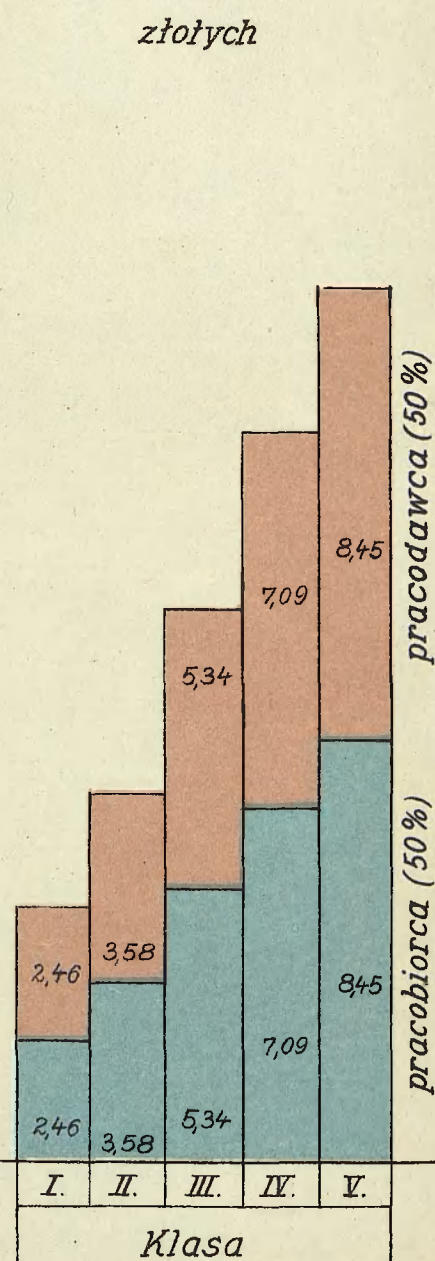
Ryc. 2

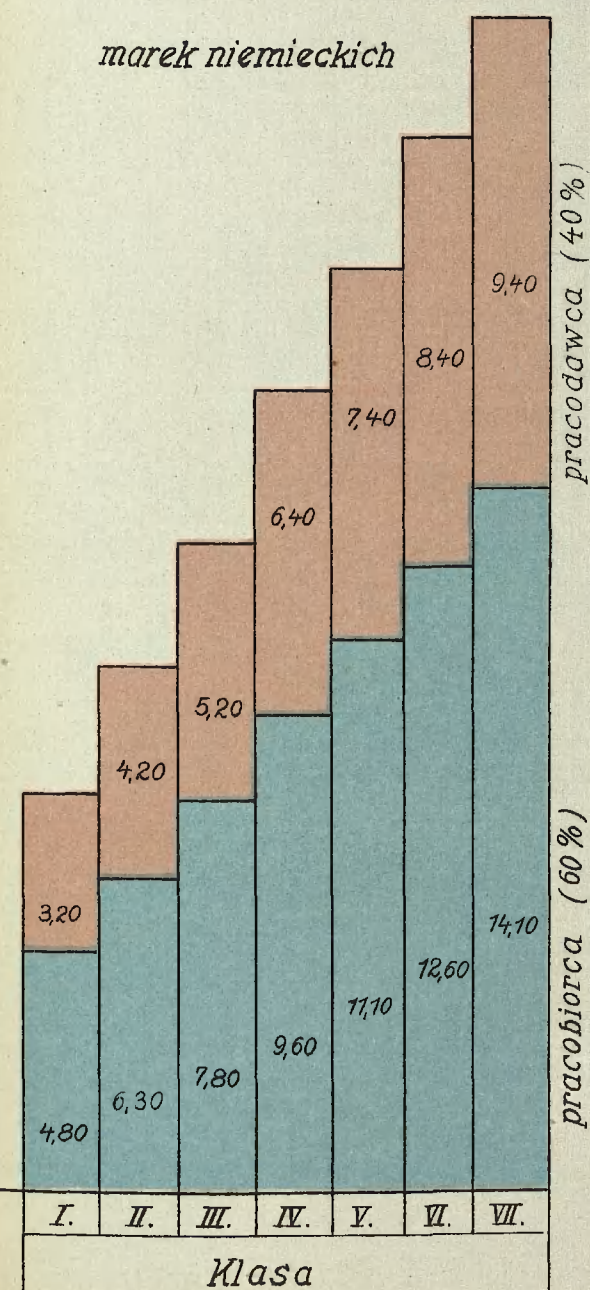
Składki pensyjne pracodawców i pracobiorców
według poszczególnych klas członkostwa pod koniec r. 1927.

Spółka Bracka

Pszczynskie
Bractwo Górnicze

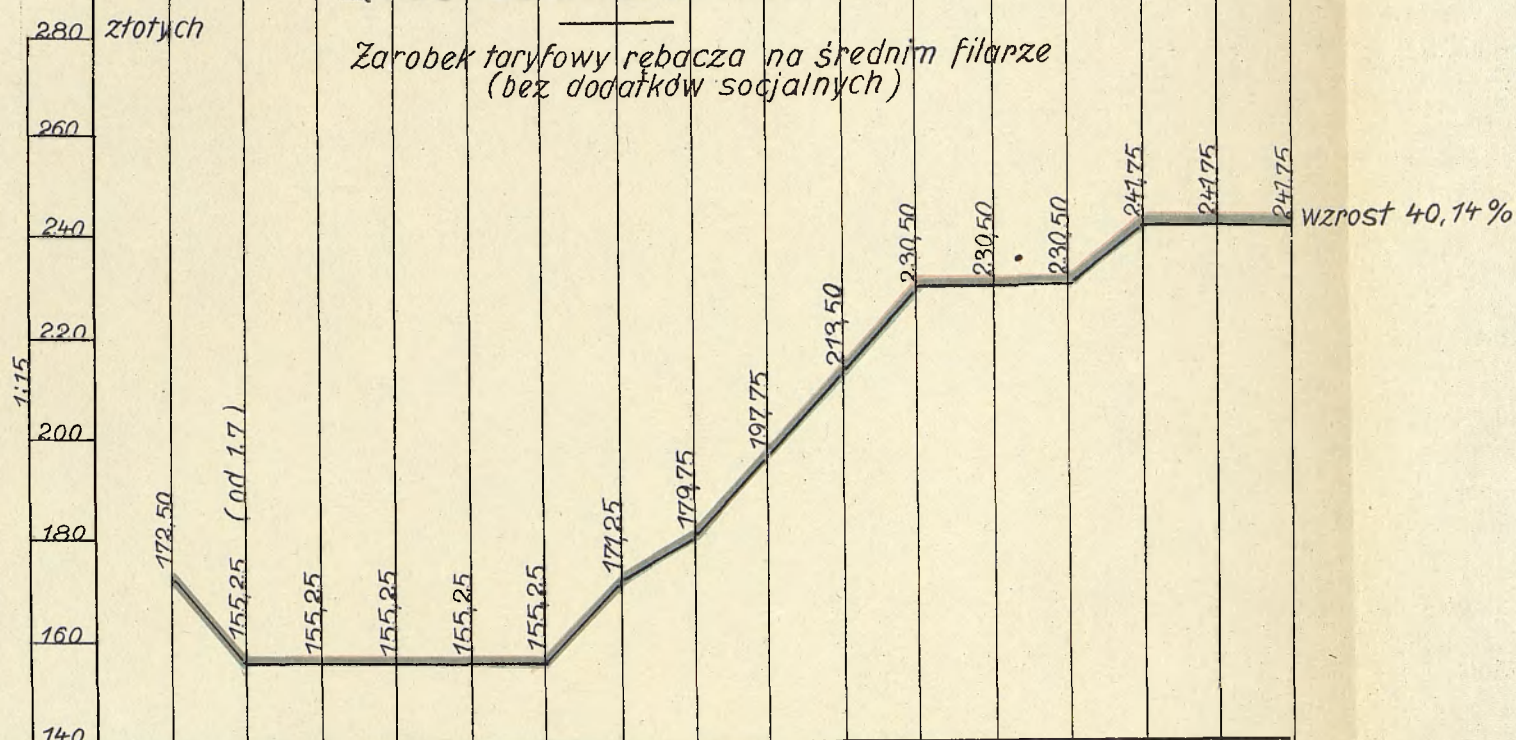
Bractwo Gliwickie

z doliczeniem dodatku za prace
 przeważnie górnicze

Stosunek składek brackich do zarobku
rebacza na średnim filarze

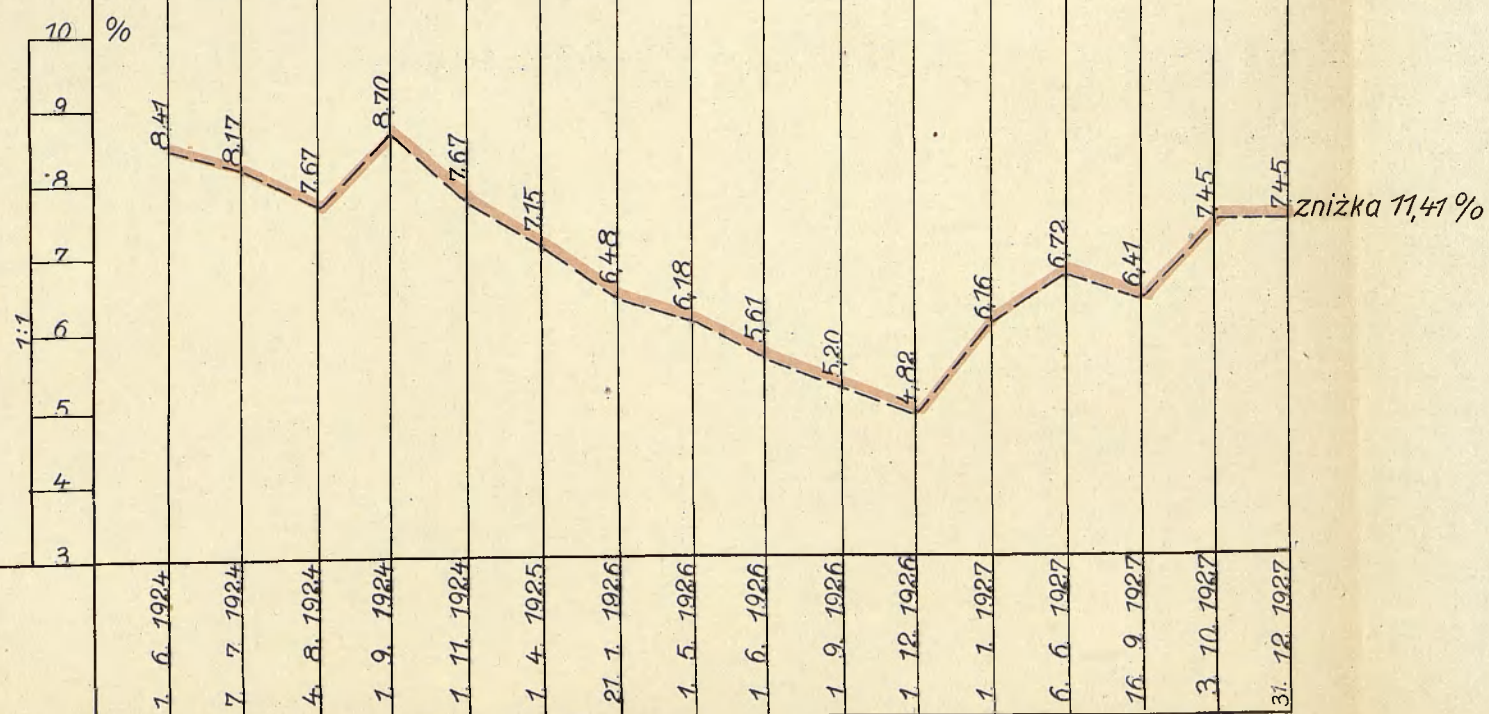
Zarobek taryfowy rebacza na średnim filarze
 (bez dodatków socjalnych)

Obciążenie zarobku tego składkami pracobiorcy do

Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w %

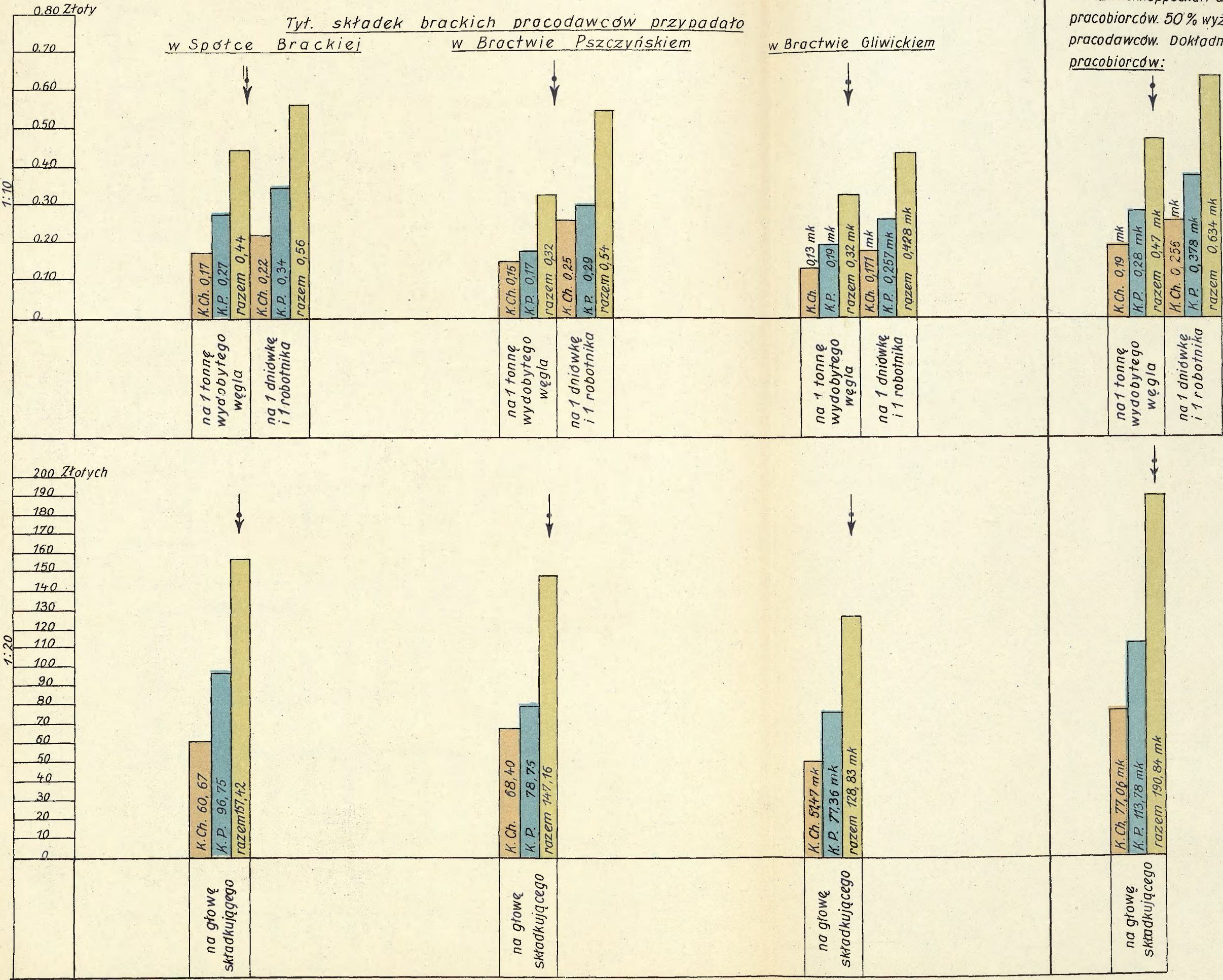
(według najwyższej klasy)

Obciążenie przemysłu węglowego składkami brackimi (pracodawców) za rok 1927.

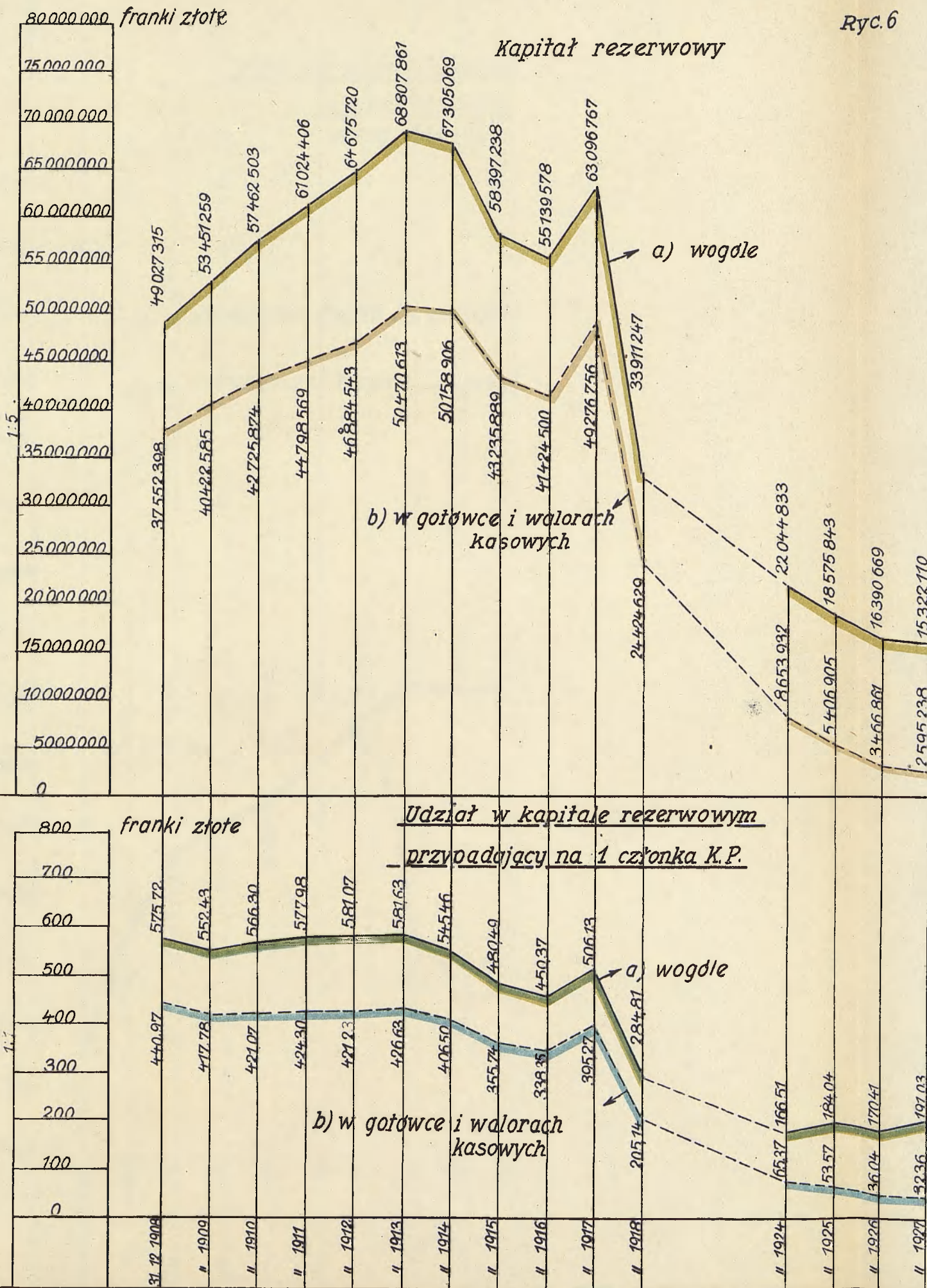
Uwaga: Obciążenie składkami pracobiorców jest w Spółce Brackiej i w Bractwie Pszczyńskim równe obciążeniu pracodawców. W Beziirsknappschaft Gliwice jest obciążenie pracobiorców 50% wyższe od obciążenia pracodawców. Dokładnie wynosiło obciążenie pracobiorców:

Ryc. 5

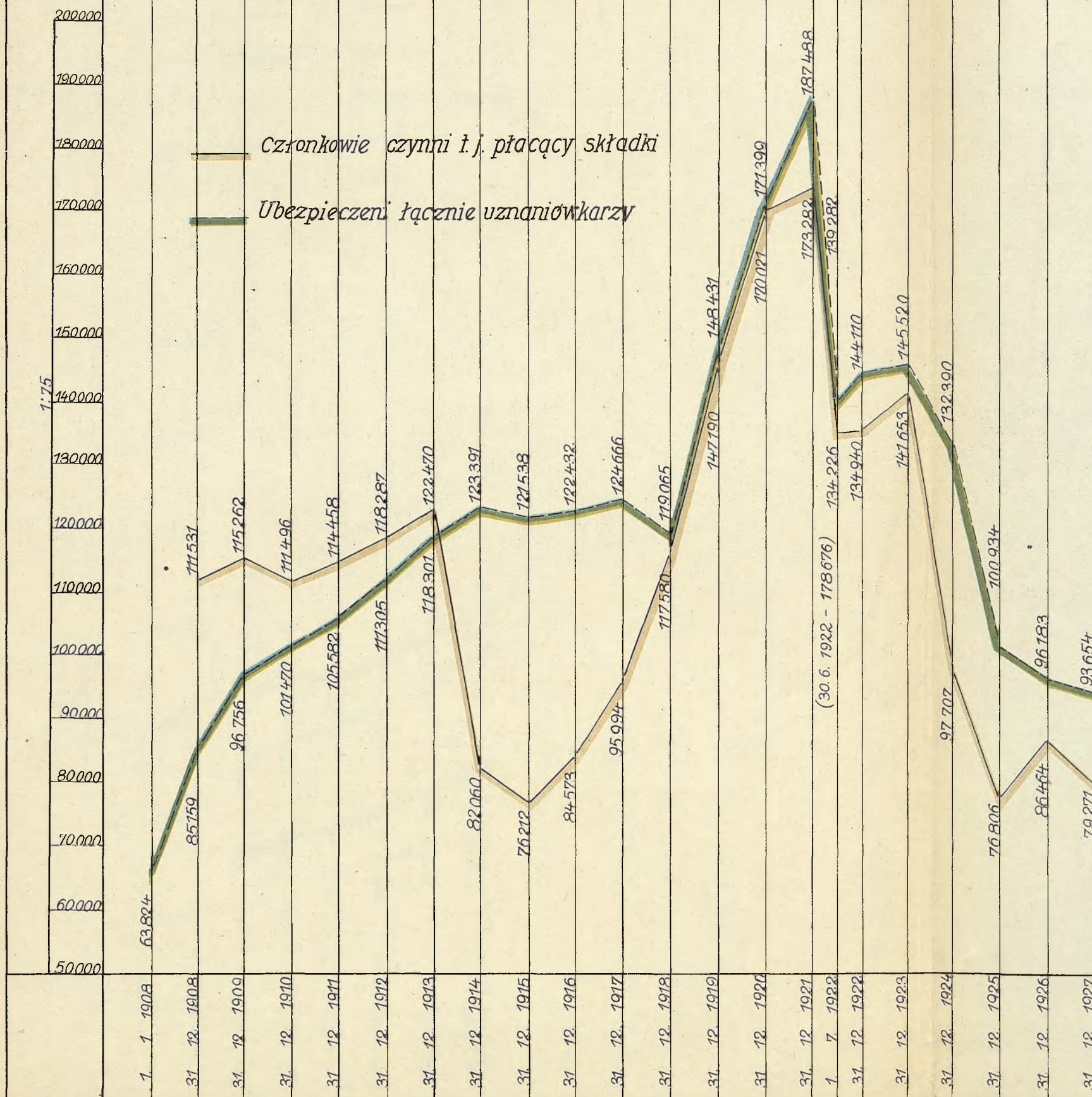

Ruch kapitału rezerwowego za lata 1908 - 1927

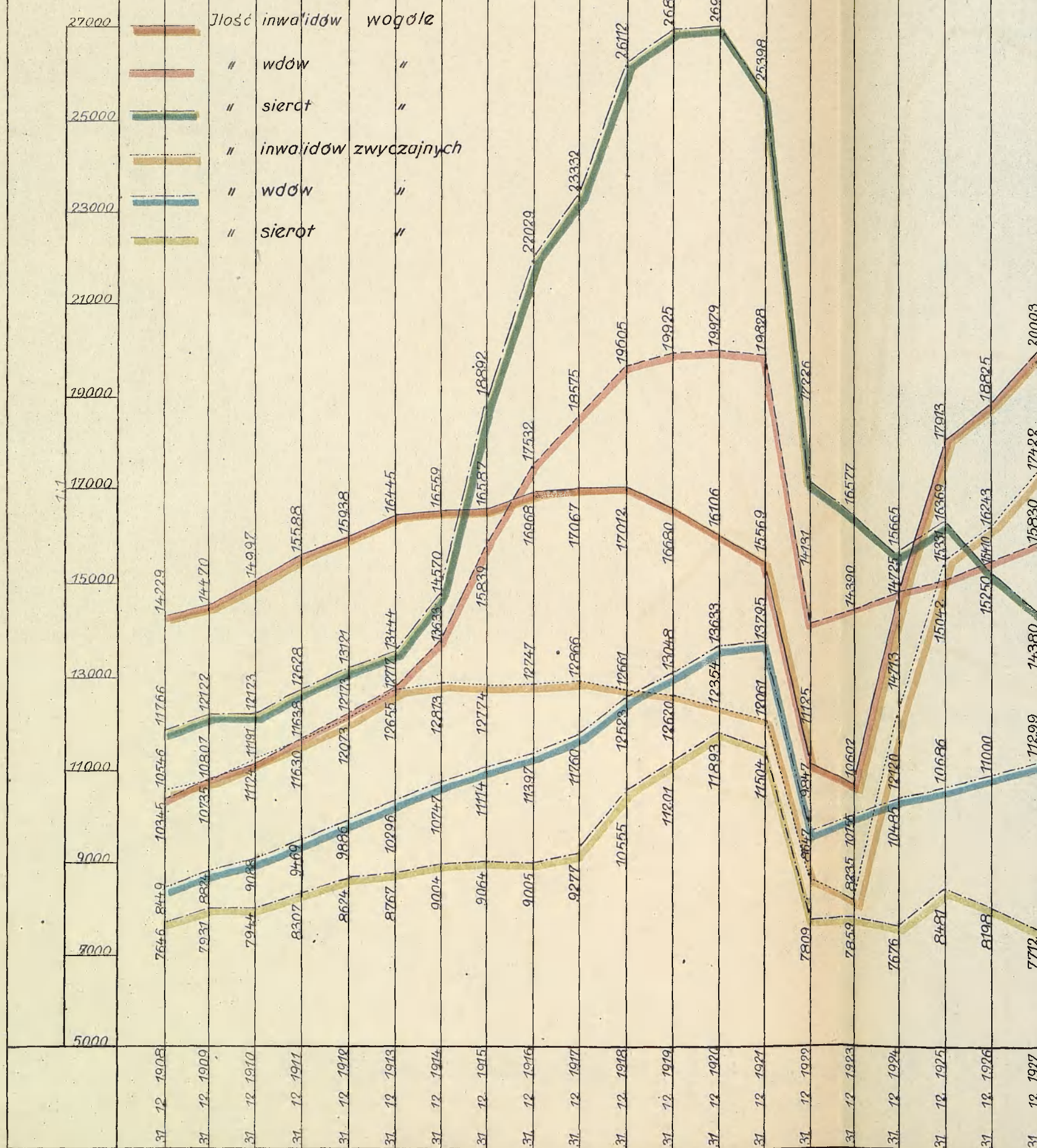
Ryc. 6

Ruch członków i ubezpieczonych
w Kasie Pensyjnej
 za lata 1908-1927.

Ruch pensjonistów Spółki Brackiej za lata 1908 - 1927

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000969963

III 217803/0/1927

SL